

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

URED ZA UDRUGE VLADE REPUBLIKE HRVATSKE

20 godina suradnje i partnerstva

URED ZA UDRUGE VLADE REPUBLIKE HRVATSKE
20 godina suradnje i partnerstva

IZDAVAČ

Vlada Republike Hrvatske
Ured za udruge
Opatička 4
10 000 Zagreb

ZA IZDAVAČA

Helena Beus

UREDнице

Anita Prša, Milana Romić,
Maja Tomičić i Andreja Vidović

STRUČNI SURADNIK

Nikola Mokrović

PRIJEVOD NA ENGESKI

Saša Šegrt

GRAFIČKO OBLIKOVANJE

Foto art d.o.o., Osijek

TISAK

Printera Grupa d.o.o.

NAKLADA

500

ISBN

978-953-7752-08-8

CIP

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
pod brojem 001013623.

Zagreb, 2018.

SADRŽAJ

- 4 Uvod**
- 5 Predgovor ravnateljice Ureda za udruge**
- 6 Ured za udruge u brojkama**
- 11 Povijesni pregled razvoja Ureda za udruge i institucionalnog okvira za suradnju s civilnim društvom**
 - 17 Osvrt Cvjetane Plavše-Matić, predstojnice Ureda za udruge od 1998. do 2004.
 - 19 Osvrt Igora Vidačka, predstojnika odnosno ravnatelja Ureda za udruge od 2007. do 2016.
 - 22 Osvrt Vesne Lendić Kasalo, ovlaštene za obavljanje poslova ravnatelja Ureda od 2016. do 2018.
 - 25 Organizacijska struktura i zaposlenici Ureda za udruge
 - 27 Nekadašnji djelatnici Ureda za udruge o Uredu
- 36 Unapređenje strateškog i normativnog okvira za razvoj civilnoga društva**
 - 38 Program suradnje Vlade Republike Hrvatske i nevladinog, neprofitnog sektora u Hrvatskoj
 - 48 Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva
 - 56 Sudjelovanje Ureda za udruge u oblikovanju normativnog okvira za djelovanje organizacija civilnoga društva
- 57 Uključivanje građana, civilnoga društva i ostalih zainteresiranih dionika u oblikovanje javnih politika**
 - 57 Savjetovanje sa zainteresiranom javnošću
 - 61 Partnerstvo za otvorenu vlast
- 66 Dani udruga
- 67 Dani otvorenih vrata udruga
- 78 Ured za udruge kao podrška Savjetu za razvoj civilnoga društva
- 85 Djelotvorno financiranje projekata i programa od interesa za opće dobro koje provode udruge**
- 101 Provedba programa Europske unije**
 - 104 Pretpristupni programi Europske unije: CARDS, PHARE i IPA program
 - 115 Europski socijalni fond
 - 119 Program Europa za građane
 - 124 Švicarsko - hrvatski program suradnje
 - 127 Međunarodna suradnja
- 137 Priznanja Uredu za udruge**
- 141 Izdanja Ureda za udruge**
- 157 Summary - the Office for cooperation with NGOs in numbers**

Uvod

Ured za udruge osnovan je 1. listopada 1998. godine kao stručna služba Vlade Republike Hrvatske radi obavljanja stručnih poslova iz djelokruga Vlade RH u vezi sa stvaranjem uvjeta za suradnju i partnerstvo s nevladinim, neprofitnim sektorom, poglavito s udrugama u Republici Hrvatskoj.

VIZIJA

Proaktivna i dinamična stručna služba Vlade Republike Hrvatske usmjerena stalnom naprjeđenju kvalitete suradnje civilnoga društva i države

MISIJA

Ured za udruge osigurava poticajan pravni, institucionalni i financijski okvir za djelovanje udruga te podupire razvoj snažnog i autonomnog civilnoga društva kao nezaobilaznog partnera države u pripremi i provedbi javnih politika

CILJ

Učinkovita i djelotvorna koordinacija državnih tijela u provedbi suradnje s udrugama i ostalim organizacijama civilnoga društva u pripremi i provedbi javnih politika

Ova publikacija daje pregled dvadeset godina suradnje i partnerstva Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske s tijelima državne uprave i organizacijama civilnoga društva u Republici Hrvatskoj. Ured za udruge od svog osnutka 1998. godine djeluje na uspostavljanju povjerenja i izgradnji dijaloga između Vlade Republike Hrvatske i organizacija civilnoga društva. Publikacija osim navođenja glavnih događanja, aktivnosti, programa i smjerova razvoja Ureda za udruge u proteklih dvadeset godina, nudi i pregršt osobnih razmišljanja i osvrta na djelovanje Ureda i razvoj civilnoga društva u proteklom razdoblju od strane bivših predstojnika odnosno ravnatelja Ureda, nekadašnjih zaposlenika, članova savjetodavnih tijela i radnih skupina koje Ured koordinira, pa sve do suradnika u tijelima državne uprave, akademske zajednice, aktivista i predstavnika organizacija civilnoga društva – njih ukupno 43.¹

Podaci i dokumenti, objavljeni u ovoj knjizi, nalaze se na internetskoj stranici te u pismohrani Ureda za udruge.

Zahvaljujemo svim suradnicama i suradnicima na doprinosu, bez njih ova publikacija ne bi bila potpuna!

¹ Pitali smo osobe koje su u proteklih dvadeset godina surađivale s Uredom, sudjelujući u radu savjetodavnih tijela, istraživanjima, projektima i događanjima koje je Ured organizirao, koji je značaj Ureda za udruge za razvoj civilnoga društva u Republici Hrvatskoj; zamolili ih da se osvrnu na javne politike koje uređuju djelovanje civilnoga društva u Republici Hrvatskoj, a u domeni su Ureda za udruge; te da opišu iskustvo sudjelovanja u aktivnostima Ureda za udruge i suradnju s djelatnicima Ureda za udruge. Odgovori na ova tri pitanja u tekstu su vizualno prikazani u različitim nijansama plave boje.

Predgovor ravnateljice Ureda za udruge

Republika Hrvatska pristupila je sustavnom stvaranju normativnog i institucionalnog okvira za podršku razvoju civilnoga društva još krajem 90-ih godina te se time svrstala u predvodnike u stvaranju poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva među susjednim zemljama u Europi.

Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske od svog osnutka, 1. listopada 1998., djeluje na uspostavljanju povjerenja i partnerstva te izgradnji dijaloga između Vlade Republike Hrvatske i organizacija civilnoga društva. S ciljem daljnjeg unapređenja suradnje Vlade i organizacija civilnoga društva, 2002. godine uspostavljen je Savjet za razvoj civilnoga društva kao savjetodavno tijelo Vlade Republike Hrvatske koje djeluje na razvoju suradnje Vlade i organizacija civilnoga društva na provedbi Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva, razvoju filantropije, socijalnog kapitala, partnerskih odnosa i međusektorske suradnje. Konačno, 2003. godine donesen je Zakon o Nacionalnoj zakladi za razvoj civilnog društva čime je uspostavljen i treći oblik institucionalne podrške za razvoj civilnoga društva u Republici Hrvatskoj. Institucionalni okvir za podršku razvoju civilnoga društva u širem smislu podrazumijeva i strateški i financijski okvir u kojem sudjeluju tijela državne uprave, uredi Vlade, javne institucije, te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Tako osmišljen, institucionalni okvir za podršku razvoju civilnoga društva prepoznat je kao primjer dobre prakse u regiji i u svijetu.

Ove godine institucije za podršku razvoju civilnoga društva obilježavaju važne obljetnice učinkovitog djelovanja te međusobne suradnje i partnerstva. Ured za udruge obilježava 20 godina svojeg djelovanja. Savjet

Josip Regović / PIXSELL

za razvoj civilnoga društva djeluje u svom 6. sazivu, dok Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva obilježava 15 godina djelovanja.

Imajući na umu misiju Ureda za udruge, u razdoblju koje je pred nama nastaviti ćemo osiguravati i razvijati poticajno institucionalno, normativno i financijsko okruženje za razvoj civilnoga društva, ne zanemarujući pri tome odgovorno i transparentno izvještavanje o financijskim sredstvima koja se dodjeljuju organizacijama civilnoga društva za programe i projekte od interesa za opće dobro koje one provode.

Uredu za udruge u budućnosti predstoje novi izazovi i u tom kontekstu potrebno je nastaviti zajednički djelovati na osmišljavanju poticajnog okruženja za razvoj snažnog i autonomnog civilnoga društva kao nezaobilaznog partnera Republike Hrvatske u pripremi i provedbi javnih politika.

Helena Beus,

ravnateljica Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske

Ured za udruge u brojkama

USTROJSTVO

Od osnutka u Uredu je bilo zaposleno **47** djelatnika

EDUKACIJE I INFORMIRANJE

Ured je organizirao preko **420** konferencija, seminara, radionica, okruglih stolova i javnih savjetovanja za više od **15.000** sudionika

Djelatnici Ureda za udruge odgovorili su na više od **8.860²** upita građana, udruga i institucija

15.000

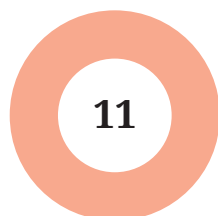
420

47

8.860

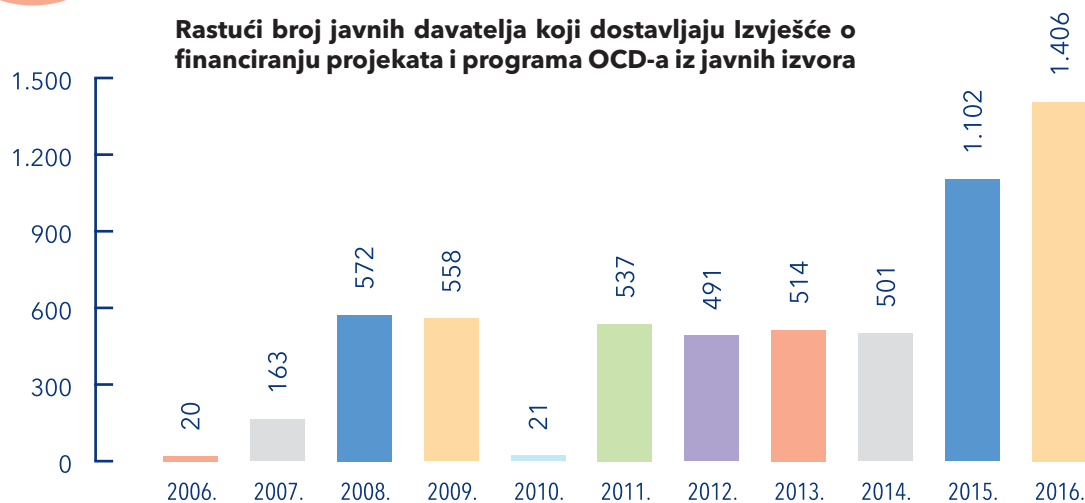
² Sustavna evidencija vodi se od 2013. godine.

IZVJEŠTAVANJE O FINANCIRANJU PROJEKATA I PROGRAMA ORGANIZACIJA CIVILNOGA DRUŠTVA

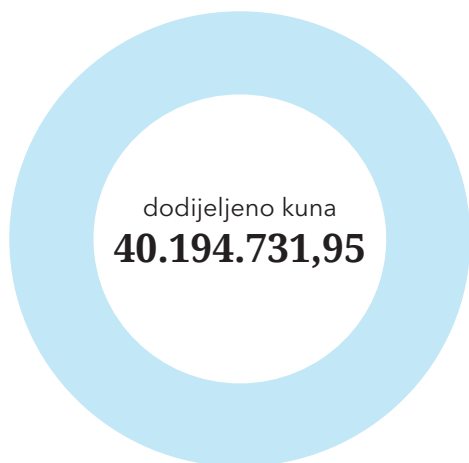

Ured za udruge izradio je 11 izvješća o financiranju projekata i programa organizacija civilnoga društva iz javnih izvora

Rastući broj javnih davatelja koji dostavljaju Izvješće o financiranju projekata i programa OCD-a iz javnih izvora

SUFINANCIRANJE EU PROJEKATA

Podaci o dodijeljenim sredstvima putem Javnog poziva za sufinanciranje projekata organizacija civilnoga društva ugovoreni u okviru programa Europske unije za razdoblje od 2011. do rujna 2018. godine

Provedba programa Europske unije

CARDS PROGRAM

U sklopu CARDS programa, Ured za udruge proveo je ukupno 5 programa: 3 sheme dodjele bespovratnih sredstava namijenjenih organizacijama civilnoga društva te 2 projekta tehničke pomoći ukupne vrijednosti 5.045.624 EUR.

PHARE PROGRAM

Ured za udruge u sklopu programa PHARE provodio je 2 projekta tehničke pomoći i 1 natječaj za dodjelu bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 3.116.863 EUR.

IPA PROGRAM

Ured je u sklopu I. komponente Programa IPA provodio 14 natječaja za dodjelu bespovratnih sredstava i 2 projekta tehničke pomoći ukupne vrijednosti 18.570.382 EUR.

U okviru IV. komponente Programa IPA, Ured je tijekom 2013. godine objavio 3 programa za dodjelu bespovratnih sredstava, u sklopu kojih je dodijeljeno ukupno 2.992.989,09 EUR.

EUROPSKI SOCIJALNI FOND

OPERATIVNI PROGRAM RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA 2007. - 2013.: Ugovoren 71 projekt u sklopu kojeg je dodijeljeno ukupno 30.056.259 kuna.

OPERATIVNI PROGRAM UČINKOVITI LJUDSKI POTENCIJALI 2014. - 2020.: Ugovoreno 65 projekata u sklopu kojih je dodijeljeno ukupno 73.890.940 kuna.

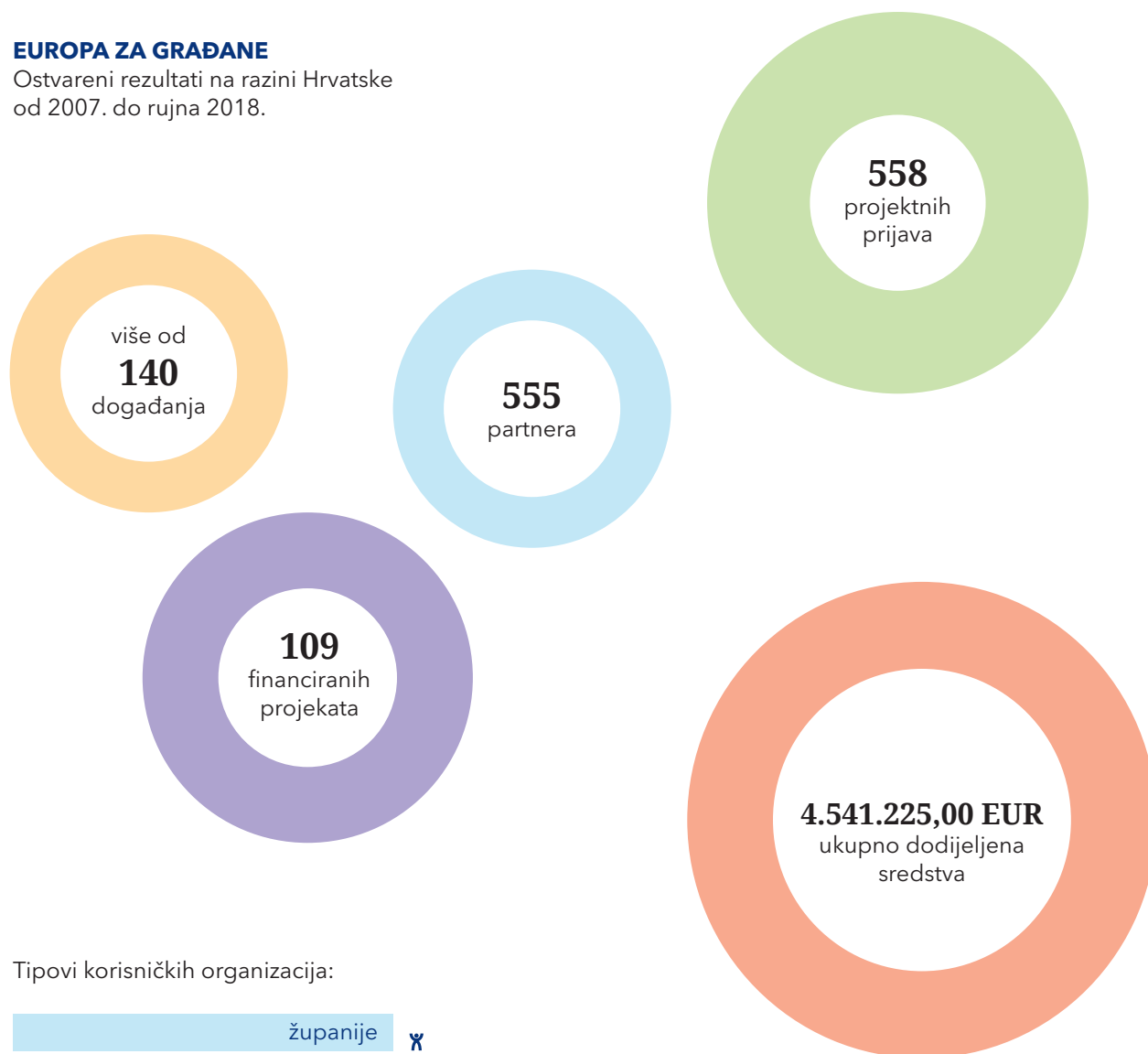
CARDS PROGRAM
5.045.624 EUR

PHARE PROGRAM
3.116.863 EUR

IPA PROGRAM
21.563.371,09 EUR

EUROPSKI
SOCIJALNI FOND
103.947.199 KN

Ostvareni rezultati na razini Hrvatske
od 2007. do rujna 2018.

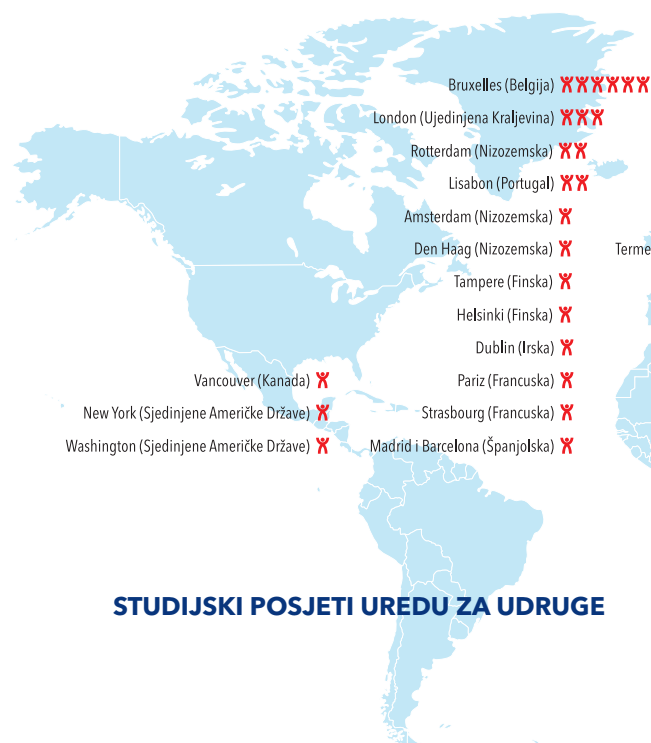

županije
gradovi
općine
neprofitne organizacije

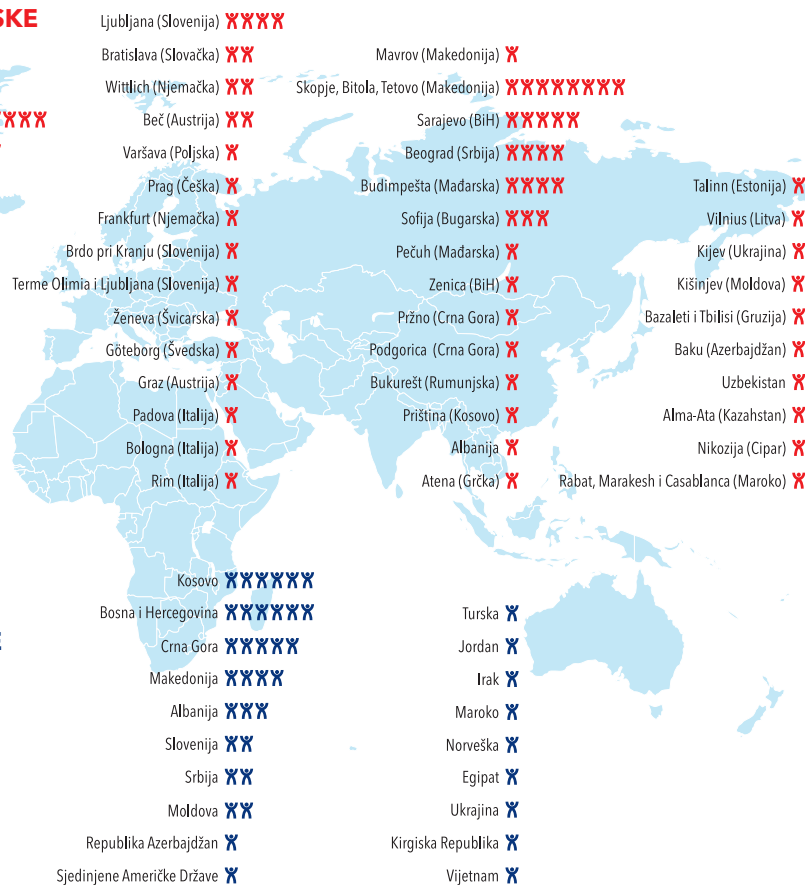

Međunarodna suradnja

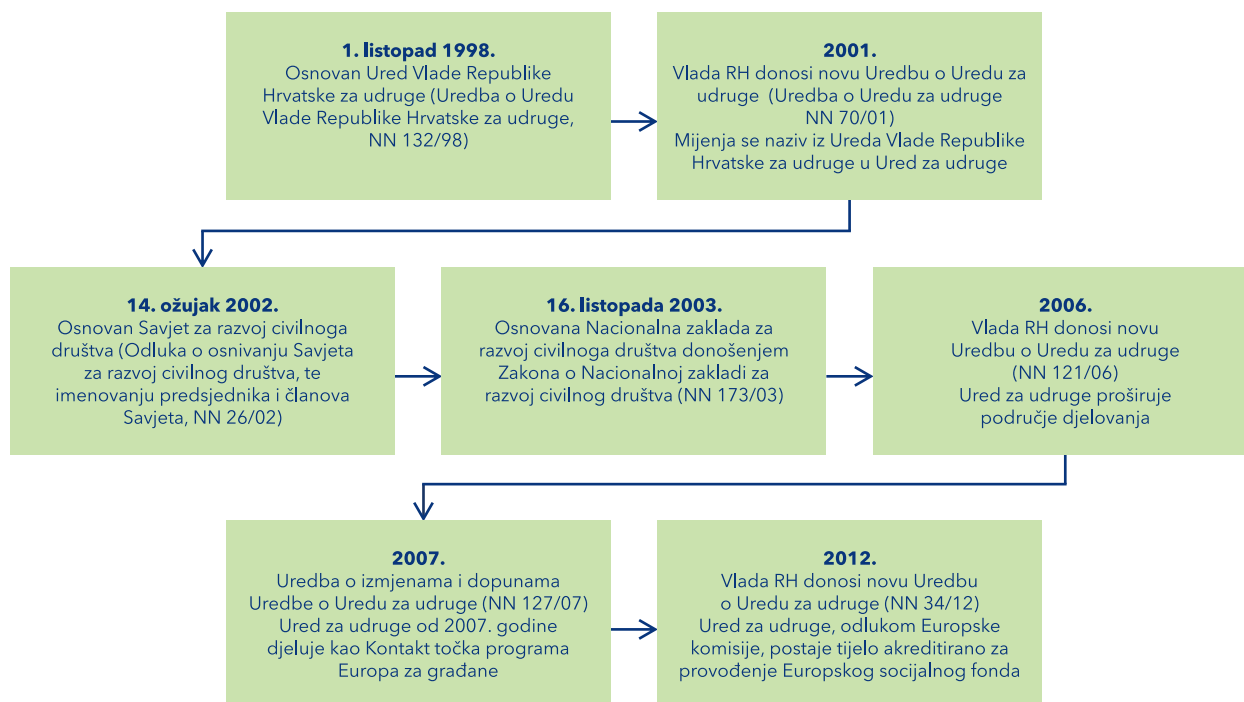
SUDJELOVANJE UREDA ZA UDRUGE U RAZMJENI ISKUSTAVA IZVAN HRVATSKE

STUDIJSKI POSJETI UREDU ZA UDRUGE

Povijesni pregled razvoja Ureda za udruge i institucionalnog okvira za suradnju s civilnim društvom

- Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske osnovan je 1. listopada 1998. godine donošenjem Uredbe o Uredu Vlade Republike Hrvatske za udruge (NN 132/98). Od početaka svog djelovanja, Ured za udruge radi na sustavnom i temeljitom poboljšanju odnosa i povjerenja prema organizacijama civilnoga društva, stvarajući uvjete za izgradnju partnerskih odnosa i međusektorske suradnje, unapređenje normativnog okvira za djelovanje udruga u Republici Hrvatskoj te financiranje i praćenje rada udruga.

- Prvom predstojnicom Ureda imenovana je gospođa Cvjetana Plavša-Matić.

- Jedna od prvih aktivnosti novoosnovanog Ureda Vlade Republike Hrvatske za udruge bile su pripreme za financiranje programa udruga u 1999. godini te je u toj godini prvi put raspisan javni poziv za dodjelu financijskih sredstava programima udruga iz državnog proračuna. U proljeće 1999. godine organiziran je i nacionalni seminar u Crikvenici „Razvoj civilnoga društva u Hrvatskoj – modeli suradnje države i udruga“ koji je okupio sve relevantne sudionike. Također, izdan je prvi cjeloviti popis svih nevladinih organizacija u Republici Hrvatskoj koje su registrirane do rujna 1999. godine. Osnivanjem Ureda za udruge centralizirana su sredstva iz državnog proračuna koja su se do tada osiguravala kroz ministarstva i Vladine urede, uz iznimku potpora namijenjenih strukovnim udrugama i udrugama proizašlim iz Domovinskog rata koje su ostale u nadležnosti pojedinih ministarstava.

- Već 2001. godine Vlada Republike Hrvatske donosi novu Uredbu o Uredu za udruge (NN 70/01), proširujući svoje područje djelovanja kroz suradnju na kreiranju normativnog okvira za djelovanje civilnoga društva, unapređenju vidljivosti svoga djelovanja i komunikacije s korisnicima, edukaciju službenika u državnoj i lokalnoj upravi te širenje suradnje i razmjene iskustava na međunarodni nivo.

- Istovremeno javlja se i inicijativa za transformaciju Ureda za udruge u javnu Nacionalnu zakladu za razvoj civilnoga društva. Zaključcima Vlade tijekom 2001. i 2002. godine uspostavljen je nov način decentraliziranog financiranja programa udruga te je predložen novi model organizacijske strukture za daljnje poticanje razvoja civilnoga društva i međusektorske suradnje.

- Zaključkom Vlade Republike Hrvatske od 4. siječnja 2001. prihvaćen je Prijedlog programa suradnje Vlade Republike Hrvatske i nevladinog, neprofitnog sektora u Hrvatskoj, kao osnova za javnu raspravu i razvoj lokalnih programa međusektorske suradnje. Zaključkom Vlade Republike Hrvatske od 5. travnja 2001. godine Ured za udruge zadužen je za predlaganje novog načina financiranja programa i projekata udruga. Zaključkom Vlade Republike Hrvatske od 31. listopada 2001. godine Vlada je prihvatila novi način financiranja programa udruga za 2002. do 2004. godinu i raspravila prijedlog Ureda za udruge o strategiji daljnjeg poticanja razvoja civilnoga društva u RH što uključuje i osnivanje javne Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva. Zaključkom Vlade Republike Hrvatske od 18. travnja 2002. godine zadužuje se Ured za udruge da planira decentralizaciju sredstava sa svoje pozicije u državnom proračunu namijenjenih transferima udrugama na način da ta sredstva budu preusmjerena na potpozicije proračuna nadležnih tijela državne uprave.

- Osnivanjem Savjeta za razvoj civilnoga društva 2002. godine, Ured je zadužen za pružanje stručne, administrativne i tehničke podrške ovom savjetodavnom tijelu Vlade Republike Hrvatske.

- Nakon intenzivnih aktivnosti na pripremi Zakona o Nacionalnoj zakladi za razvoj civilnog društva za upraviteljicu istoimene nove institucije imenovana je gospođa Plavša-Matić.

- Za novu predstojnicu Ureda za udruge u prosincu 2004. imenovana je gospođa Jadranka Cigelj, koja tu funkciju obnaša do 2007. godine.

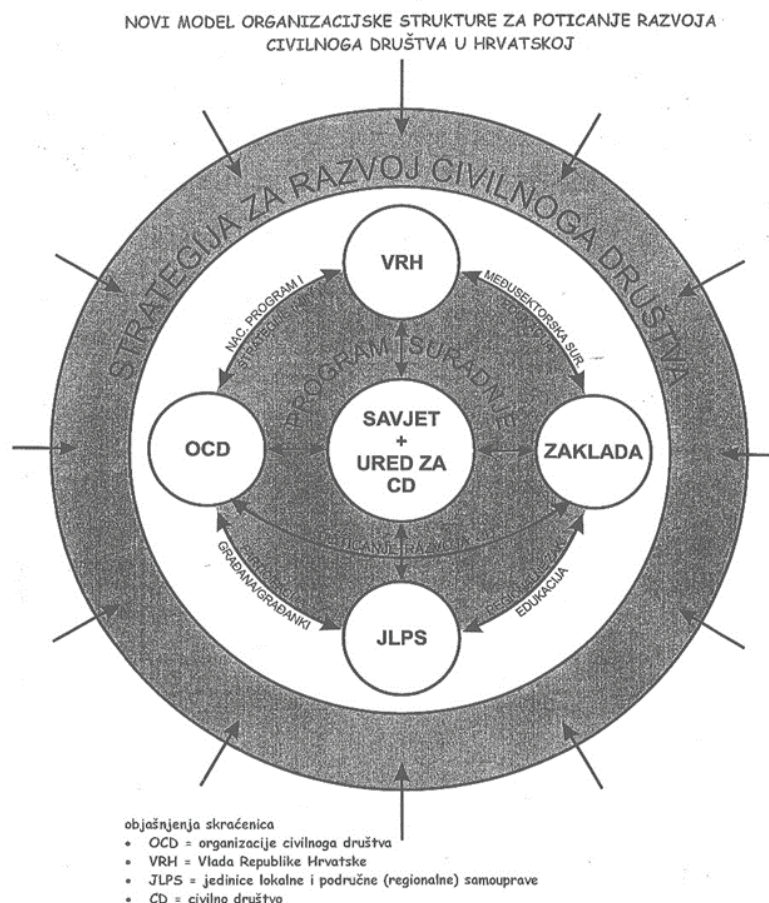
- Ured za udruge donosi vlastiti Strateški plan djelovanja za razdoblje 2005. - 2007. godine.

- U lipnju 2005. godine Ured postaje provedbena jedinica u sklopu CARDS i PHARE programa Europske

unije te I. komponente Instrumenta pretpriprustupne pomoći (IPA).

- Donošenjem nove Uredbe o Uredu za udruge 8. studenog 2006. naglašeno je kako Ured za udruge provodi, prati, analizira i ocjenjuje provedbu Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva. Prvo na poziciju predstojnika, a potom ravnatelja Ureda za udruge, 2007. godine imenovan je dr. sc. Igor Vidačak.

Prijedlog modela organizacijske strukture za poticanje razvoja civilnoga društva u Hrvatskoj iz 2003. godine
Pismohrana Ureda za udruge

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

Zagreb, 7. prosinca 1998.

H I N A
n/p gđa Marija Babić

Predmet: *AKTIVNOSTI UREDA ZA UDRUGE
-PRIPREMA ZA 1999. GODINU*

Poštovana gospodo Babić,

po dogovoru dostavljamo Vam osnovne informacije o aktivnostima koje Ured Vlade Republike Hrvatske za udruge poduzima za 1999. godinu. Mišljenja smo da će javnosti, pa tako i novinskim kućama, najinteresantnije biti pripreme za financiranje programa udruge u 1999. godini, koji se od ove godine po prvi put raspisuje javnim pozivom, koji omogućuje svim zainteresiranim udrugama da prijave svoje programe za financiranje iz Državnog proračuna u 1999. godini.

Ured Vlade Republike Hrvatske za udruge osnovan je Uredbom Vlade RH 1. listopada 1998. godine, a već od 10. studenog o.g. započinje aktivno djelovati na adresi Ulica grada Vukovara 78.

U ovih nepunih mjesec dana rada Ureda učinjeni su neki od osnovnih preduvjeta za sustavno praćenje rada udruga i verificiranje kvalitete njihovim programima te uspostavu partnerskih odnosa između Vlade Republike Hrvatske i udruga u Republici Hrvatskoj.

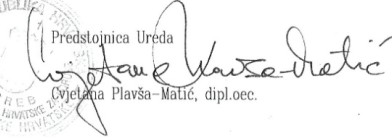
U "Vjesniku" od 4. prosinca o.g. raspisan je javni poziv za financijsku potporu programa udruga u 1999. godini. Pozivom se poglavito žele potaknuti udruge koje imaju registriranu djelatnost na razini Republike Hrvatske i to iz područja: socijalne skrbi, zdravstva, zaštite i promicanja ljudskih prava, humanitarnih pitanja, mobilnosti mladih i policanja aktivnog sudjelovanja mladeži u društvu, očuvanja i zaštite prirode i okoliša te očuvanja kulturne baštine da se prijave za dobivanje financijske potpore iz raspoloživih sredstava Državnog proračuna u 1999. godini.

Propisane obrasce za prijavu programa, kao i sve dodatne informacije o uvjetima i načinu prijave, udruge mogu dobiti u Uredu Vlade Republike Hrvatske za udruge na telefon broju 01 / 61 55 301.

Javni poziv za prijavu programa udruga za financiranje u 1999. godini iz raspoloživih sredstava Državnog proračuna na poziciji Ureda za udruge ostaje otvoren do 19. prosinca 1998. godine. Zakašnjele prijave, nepotpune prijave ili na drugi način podnesene prijave protivno uvjetima iz javnog poziva neće se razmatrati.

Zahvaljujemo na suradnji.

S poštovanjem,

Predstojnica Ureda

Cvjetana Plavša-Matić, dipl.oec.

Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb, Hrvatska, tel/fax: +385 (01) 615 5302

Pismohrana Ureda za udruge: Jedan od prvih dopisa Ureda za udruge iz 1998. godine

- Donošenjem nove Uredbe o Uredu za udruge (NN 121/06, izmjene i dopune NN 127/07), osim spomenutih aktivnosti i nadležnosti, Ured je zadužen za koordinaciju rada tijela državne uprave na području razvoja suradnje i savjetovanja s udrugama i ostalim organizacijama civilnoga društva u donošenju, provedbi i vrednovanju javnih politika, sustavno praćenje i unapređenje standarda za financiranje projekata i programa udruga iz državnog proračuna i drugih javnih izvora, izradu učinkovitog sustava praćenja i evaluacije financiranih projekata i programa udruga te provedbu projekata i programa Europske unije za potporu razvoju civilnoga društva. Ured surađuje u kreiranju normativnog okvira za djelovanje neprofitnog sektora, unaprjeđenju procesa savjetovanja Vlade i civilnog sektora, provodi edukacije i usavršavanja zaposlenika u državnoj upravi te lokalnoj i regionalnoj samoupravi te izrađuje programe, standarde i preporuke za financiranje djelovanja organizacija civilnoga društva iz državnoga proračuna i drugih javnih izvora, kao i iz pretpristupnih i strukturnih fondova Europske unije.

- Usvajanjem Kodeksa pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga u veljači 2007. godine (NN 16/07), Ured za udruge sustavno doprinosi poboljšanju standarda za financiranje programa udruga iz državnog proračuna i drugih javnih izvora kroz programe usavršavanja zaposlenika u državnoj upravi te lokalnoj i regionalnoj samoupravi.

- Usvajanjem Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata 2009. godine (NN 140/09), Ured za udruge sustavno pruža smjernice i edukaciju službenicima u državnim tijelima zaduženim za savjetovanje sa zainteresiranom javnošću.

- Ured 2007. godine postaje kontakt točka programa Europa za građane, novog izvora financiranja projekata organizacija civilnoga društva i lokalne samouprave od strane Europske unije.

- Sukladno Odluci Vlade RH o strateškim dokumentima i institucionalnom okviru za korištenje strukturnih instrumenata Europske unije u Republici Hrvatskoj (NN 116/10), Ured za udruge postaje dio operativne strukture za korištenje sredstava iz strukturnih fondova Europskoga socijalnog fonda (ESF), aktivno sudjelujući u planiranju projekata kojima će se financirati razvoj civilnoga društva nakon što Republika Hrvatska postane članica Europske unije.

- Osluškujući potrebe civilnoga društva, Ured za udruge 2011. godine započinje program sufinanciranja projekata organizacija civilnoga društva koji ostvaruju potporu iz fondova Europske unije. Uzimajući u obzir potrebe definiranja novih zadaća Ureda za udruge u Operativnoj strukturi za IV. komponentu IPA-e „Razvoj ljudskih potencijala“, Vlada Republike Hrvatske je u ožujku 2012. donijela novu Uredbu o Uredu za udruge (NN 34/12). Naime, Odlukom Europske komisije od 16. kolovoza 2012. Ured za udruge postao je tijelo akreditirano za provedbu Operativnog programa „Razvoj ljudskih potencijala“. Temeljem Uredbe o tijelima u sustavu upravljanja i kontrole korištenja strukturnih instrumenata Europske unije u Republici Hrvatskoj, Ured za udruge definiran je kao Posredničko tijelo razine 1 u provedbi Operativnog programa „Razvoj ljudskih potencijala“ za prioritetnu os 5 – intervencije iz područja razvoja civilnoga društva.

- Uz to što usko surađuje sa Savjetom za razvoj civilnoga društva, Ured za udruge 2012. godine počinje pružati stručnu i administrativnu podršku Savjetu inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast i pratiti provedbu Akcijskog plana inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast. Nakon uspješnog i priznatog vođenja Ureda za udruge, Igor Vidačak napušta funkciju ravnatelja Ureda u travnju 2016. godine, a Ured sljedeće dvije godine vodi gospođa Vesna Lendić Kasalo, zamjenica ravnatelja, a potom ovlaštena za obavljanje poslova ravnatelja Ureda. Na mjesto ravnateljice Ureda u svibnju 2018. imenovana je gospođa Helena Beus.

- Danas je Ured za udruge proaktivna i dinamična stručna služba Vlade RH usmjerena stalnom unapređenju kvalitete suradnje i partnerstva civilnoga društva i države. Zajedno s Nacionalnom zakladom za razvoj civilnoga društva i Savjetom za razvoj civilnoga društva, Ured za udruge čini model institucionalne podrške razvoju civilnoga društva u Republici Hrvatskoj prepoznat u regiji i svijetu. Ured za udruge osigurava poticajan pravni, institucionalni i financijski okvir za djelovanje udruga i podupire razvoj snažnog

i autonomnog civilnoga društva kao nezaobilaznog partnera države u pripremi i provedbi javnih politika. Pri tome, sustavno radi na učinkovitoj i djelotvornoj koordinaciji državnih tijela u provedbi suradnje s udrugama i ostalim organizacijama civilnoga društva u pripremi, provedbi i praćenju javnih politika te unapređenju normativnog, institucionalnog i financijskog okvira za djelovanje organizacija civilnoga društva.

Prikaz institucionalnog okvira za podršku razvoju civilnoga društva u Republici Hrvatskoj

Osvrt Cvjetane Plavše-Matić, predstojnice Ureda za udruge od 1998. do 2004.

Od vizije do promjene

Živimo u svijetu koji se stalno mijenja i kao da se sve ubrzava do te mjere da se gubi trajnost i postojanost. Zbog toga je uistinu uspjeh i postignuće kada imamo priliku proslaviti 20 godina djelovanja Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske - institucije koja je toliko pozitivno djelovala na društvene promjene u našoj zemlji.

Sve je počelo krajem 1997. godine na prvom Sajmu udruga, kako su tada nazvali tu manifestaciju organizatori, UNHCR* i Vlada Republike Hrvatske, koja se održala na Zagrebačkom velesajmu i po prvi put na jednom mjestu okupila više stotina udruga. Tom prigodom je Vlada Republike Hrvatske najavila osnivanje posebnog ureda u Vladi koji će biti zadužen za suradnju s udrugama.

Ured za udruge osnovan je 1. listopada 1998. godine Uredbom Vlade Republike Hrvatske, a aktivno je počeo s radom 10. studenoga 1998. godine. Imala sam tu čast da me Vlada Republike Hrvatske imenovala za prvu predstojnicu Ureda za udruge u kojem je u prvih pet godina, koliko sam bila na čelu Ureda za udruge, bilo troje zaposlenih (uključujući i mene). Prilikom osnivanja Ureda za udruge službeno je navedeno kako je „osnovna zadaća Ureda uspostava povjerenja i razvitak suradnje Vlade RH i udruga koje djeluju u Hrvatskoj kroz financiranje, savjetovanje i redovno informiranje“.

*UN-ova agencija za izbjeglice

Ured za udruge financirao je ukupno 1.997 programa i projekata udruga prijavljenih na javne natječaje Ureda i ocijenjene od strane nezavisnih stručnih radnih skupina od 1999. do 2003. godine u ukupnom iznosu od 105.328.942,33 kuna.

Zaključkom Vlade RH od 14. ožujka 2002. godine osniva se Savjet za razvoj civilnoga društva koji u svom prvom mandatu rada i djelovanja postavlja prioritet izrade strategije kojom će se dodatno doprinijeti poticanju razvoja civilnoga društva u Republici Hrvatskoj.

A Zaključkom Vlade RH od 27. veljače 2003. godine zaduženo je Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave za izradu Nacrta prijedloga Zakona o Nacionalnoj zakladi za razvoj civilnoga društva koji je izrađen i usvojen u Hrvatskom saboru 16. listopada 2003. godine.

I tako je vizija postala stvarnost – stvarnost koja traje 20 godina i koja je iznjedrila tri ključne institucije za podršku razvoju civilnoga društva u Republici Hrvatskoj: Ured za udruge, Savjet za razvoj civilnoga društva i Nacionalnu zakladu za razvoj civilnoga društva. Time je učinjen povijesni iskorak i doprinos izgradnji društvenog kapitala u Hrvatskoj, pozitivnim društvenim promjenama i razvoju demokracije u našoj zemlji.

Stotine i tisuće ljudi iz sva tri sektora u društvu bilo je uključeno u ove procese i promjene, vođeni jasnom vizijom boljeg, humanijeg i uključivijeg društva i zato svima jedno veliko HVALA za ovih, prvih 20 godina koje su nam potvrdile važnost sinergije djelovanja, međusobnog uvažavanja i povjerenja na putu od vizije do promjena.

Iskrene čestitke na svim postignućima djelatnicima Ureda za udruge i ravnateljici gospođi Heleni Beus.

Cvjetana Plavša-Matić, *predstojnica Ureda u razdoblju od 1. studenog 1998. do 15. srpnja 2004.*

Osvrt Igora Vidačka, predstojnika odnosno ravnatelja Ureda za udruge od 2007. do 2016.

Moja prva suradnja s Uredom za udruge dogodila se 2001. godine kada sam kao istraživač u Institutu za međunarodne odnose pokrenuo projekt o suradnji udruga i javne uprave u procesu europskih integracija. Bilo je to vrijeme novog zamaha u odnosima Hrvatske i Europske unije gdje je suradnja Vlade i civilnoga društva, a time i uloga Ureda za udruge, postajala sve važnijom. Već tada je bilo jasno da kompleksna zadaća stvaranja poticajnog institucionalnog, pravnog i financijskog okvira za razvoj civilnoga društva iziskuje snažnu koordinaciju i pouzdanu stručnu podršku iz same Vlade te da Ured ima vrlo jasnu misiju u tom pogledu.

Šest godina kasnije, sredinom ožujka 2007. godine, preuzeo sam vođenje Ureda za udruge u okolnostima izrazito narušenog povjerenja između Vlade i organizacija civilnoga društva i vrlo zahtjevnom okruženju za izgradnju međusektorske suradnje. Prihvaćanje dužnosti predstojnika Ureda smatrao sam prije svega velikim profesionalnim izazovom i jedinstvenom prilikom da pridonosim kvalitetnijoj podršci razvoju civilnoga društva i realizaciji inicijativa za koje sam se zalagao kroz dotadašnji akademski, istraživački rad, te angažman u Savjetu za razvoj civilnoga društva i suradnju s Nacionalnom zakladom za razvoj civilnoga društva, od samog osnutka tih institucija.

Prioriteti koji su me vodili u više od devet godina rada u Uredu bili su ponajprije vezani uz uspostavu i jačanje standarda savjetovanja s javnošću u oblikovanju novih javnih politika, poboljšanje standarda javnog financiranja projekata i programa organizacija civilnoga društva, osiguranje što većeg priljeva

sredstava iz fondova EU za civilno društvo, te jačanje kadrovskih potencijala Ureda kako bi se zadani ciljevi mogli što kvalitetnije ostvariti.

Prvi veliki izazov s kojim sam se suočio bila je izrada Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata koju smo pokrenuli u svibnju 2007., a do čijeg usvajanja je, uz dosta napora, uspona i padova, došlo tek dvije i pol godine kasnije, u studenom 2009. Učinkovita primjena novih standarda savjetovanja pokazala se dugotrajnim i zahtjevnim poslom koji mi

je ujedno donio i najviše profesionalnog zadovoljstva, pogotovo s pokretanjem stranice e-Savjetovanja u travnju 2015. koju smatram jednim od najvećih postignuća Ureda za udruge. Bez obzira na još uvijek brojne izazove u procesima formulacije novih javnih politika, vjerujem da su e-Savjetovanja omogućila veliki napredak u transparentnosti i otvorenosti javnih rasprava, ali i dosad nezabilježenu razinu koordinacije i responzivnosti pedesetak državnih institucija na prijedloge i komentare građana, organizacija civilnoga društva i ostalih zainteresiranih di-
onika.

Drugi važan prioritet bio je jačanje transparentnosti sustava javnog financiranja projekata i programa udruga. U lipnju 2007. godine Vlada RH usvojila je prvo službeno Izvješće o financiranju udruga iz javnih izvora, a par mjeseci nakon toga javnosti smo predstavili prvu internetsku bazu podataka o svim dotad financiranim projektima i programima udruga iz proračuna tijela državne uprave. Koliko god se to često činilo sizifovskim poslom, iz godine u godinu smo nastojali povećati opseg i kvalitetu tih izvješća jer smo smatrali da je proaktivna transparentnost i otvorenost podataka o javnom financiranju najbolji put prema jačanju povjerenja javnosti, kao i članova Vlade za daljnjim ulaganjima u društveno korisne programe organizacija civilnoga društva. Priprema Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge bio je dug i kompleksan proces, ali je usvajanje te Uredbe u ožujku 2015. zasigurno dalo važan doprinos još većoj transparentnosti i ujednačenosti pravila financira-

nja projekata i programa udruga na razini svih tijela javne vlasti, ali i javnih poduzeća.

Od 2007. intenzivirao se rad na otvaranju novih mogućnosti za financiranje projekata organizacija civilnoga društva iz programa pretpristupne pomoći EU. Istodobno su otvoreni i u vrlo kratkom roku dovršeni pregovori s Europskom komisijom o članstvu Hrvatske u programu Europa za građane čime su brojne neprofitne organizacije, ali i jedinice lokalne i područne samouprave, dobile važne nove mogućnosti financiranja inicijativa koje pridonose jačanju aktivnog europskog građanstva. Iako je taj pozadinski rad Ureda za udruge na pripremi i programiranju novih natječaja iz fondova EU za civilno društvo često bio nevidljiv, apsorbirao je značajne ljudske resurse. Stalno ulaganje u jačanje jedinice za provedbu EU projekata u Uredu za udruge te razvoj naprednih znanja i vještina djelatnika Ureda pokazalo se više-struko korisnim, ne samo za pripremu Ureda za još kompleksnije poslove u kasnije uspostavljenoj strukturi upravljanja Europskim socijalnim fondom, nego i u kontekstu reformi standarda nacionalnog, javnog financiranja projekata i programa udruga.

Pored navedenih prioriteta, posebno bih još istaknuo ulogu Ureda u podršci nizu reformi vezanih uz razvoj volonterstva, pokretanju i provedbi globalne inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast u Hrvatskoj, kao i realizaciji niza programa međunarodne razvojne suradnje kroz koje su hrvatska iskustva suradnje Vlade i civilnoga društva postala međunarodno prepoznata. Njegujem veliku zahvalnost velikom broju entuzijasta i stručnjaka iz civilnoga društva i javne uprave koji su

svih tih godina, unatoč zahtjevnim okolnostima, održavali spremnost na dijalog u Savjetu za razvoj civilnoga društva te davali doprinos provedbi niza mjera Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva.

Osobno ću Ured za udruge uvijek pamtiiti po sjajnom timu sposobnih i motiviranih suradnica i suradnika s kojima je bio užitak raditi u po mnogo čemu jedinstvenom i neponovljivom razdoblju za jačanje podrške razvoju civilnoga društva u Hrvatskoj.

Živimo u okolnostima velike polarizacije u društvu i izraženih trendova radikalizacije stavova koji prijete temeljnim demokratskim vrijednostima na kojima počiva razvoj civilnoga društva, što pred Ured za udruge, Savjet za razvoj civilnoga društva i Nacionalnu zakladu za razvoj civilnoga društva postavlja veliki izazov u radu. S druge strane, globalno okruženje traži i od hrvatskih državnih tijela visoku sposobnost prilagodbe i stalne inovacije u radu te promišljanju novih oblika uključivanja civilnoga društva u kreiranje javnih politika i partnersko pružanje javnih usluga usmjerenih građanima. Uz nužnu podršku Vlade i jasnu viziju u radu, vjerujem da Ured za udruge može i ubuduće biti važan čimbenik pozitivnih promjena te otvorenijeg i inkluzivnijeg djelovanja tijela državne uprave.

Dr. sc. Igor Vidačak, *predstojnik odnosno ravnatelj Ureda u razdoblju od 16. ožujka 2007. do 28. travnja 2016.*

Osvrt Vesne Lendić Kasalo, ovlaštene za obavljanje poslova ravnatelja Ureda od 2016. do 2018.

Sa zadovoljstvom mogu reći da sam s Uredom za udruge počela surađivati još u prvim godinama njezova djelovanja. Naime, 2000. godine odazvala sam se pozivu Ureda za udruge upućenom na adrese gotovo 16.000 udruga registriranih u Republici Hrvatskoj kako bi zajedničkim snagama stvorili novi okvir za razvoj civilnoga društva u Hrvatskoj, ali i potaknuli demokratizaciju i modernizaciju društva u cjelini, te sam kao predstavnica Hrvatske zajednice tehničke kulture, udruge u kojoj sam tada bila zaposlena, aktivno sudjelovala u izradi prijedloga Programa suradnje Vlade Republike Hrvatske i nevladinog, neprofitnog sektora u Republici Hrvatskoj. Suradnju sam nastavila kroz aktivan doprinos izradi novog Zakona o udrugama koji je donesen u listopadu 2001. godine, te kroz rad stručne radne skupine za ocjenu prijavljenih programa udruga za dobivanje financijske potpore iz sredstava Državnog proračuna za 2001. godinu. Od 2002. godine radim u Ministarstvu prosvjete i sporta, odnosno Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta, a s Uredom za udruge surađivala sam u ocjenjivanju CARDS i PHARE projekata, te kao neformalna zamjenica članu Savjeta za razvoj civilnoga društva tijekom 2007. i prvoj polovici 2008. godine. U Ured za udruge došla sam raditi na poziv tadašnjeg predstojnika Ureda Igora Vidačka, i to s pozicije načelnice Odjela za tehničku kulturu i udruge u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta. Dolaskom u Ured za udruge u cijelosti sam mogla realizirati svoju profesionalnu misiju da neposredno radim na uspostavljanju novog okvira za razvoj civilnoga društva u Hrvatskoj i unapređenju suradničkih i partnerskih odnosa Vlade RH i organizacija civilnoga društva.

Žarko Bašić / PIXSELL

U Uredu za udruge od srpnja 2008. radila sam na radnom mjestu načelnice Odjela za strateško planiranje, programiranje i informiranje, a od listopada 2012. do prosinca 2016. na radnom mjestu zamjenice ravnatelja Ureda za udruge. Od travnja do prosinca 2016. Ured za udruge nije imao ravnatelja te sam kao zamjenica ravnatelja obavljala i sve poslove vezane uz rukovođenje Uredom. Vlada Republike Hrvatske u prosincu 2016., lipnju i prosincu 2017. ovlastila me je za obavljanje poslova ravnatelja Ureda za udruge do izbora ravnatelja na temelju javnog natječaja. Od svibnja 2018. u Uredu za udruge ponovno sam zamjenica ravnatelja.

U Uredu za udruge osobno sam bila uključena u sve aktivnosti Ureda. Na početku, poseban izazov bilo mi je praćenje provedbe Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2006. do 2011. te organiziranje prikupljanja i analiziranje podataka i izrada sveobuhvatnih izvještaja o javnim sredstvima kojima se financiraju programi i projekti udruga i drugih organizacija civilnoga društva. Izrada i provedba Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2012. do 2016. i dobiveni podaci o izazovima u primjeni normativnog okvira za djelovanje udruga i podaci o financiranju organizacija civilnoga društva iz javnih izvora bili su podloga za izradu novog normativnog okvira za djelovanje i financiranje udruga (Zakon o udrugama i Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnik o Registru udruga, Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge, Pravilnik o financijskom izvještavanju), u čemu sam, obzirom na moju pravnu naobrazbu, aktivno sudjelovala. To je sveobuhvatni projekt koji smo započeli prije šest godina i na njemu još ima puno posla i izazova. Aktivno sam sudjelovala i u stvaranju novog normativnog okvira za rad zaklada. Ne manji bio je i moj doprinos u oblikovanju normativnog i institucionalnog okvira za savjetovanje sa zainteresiranom javnošću (Kodeks savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata, Smjernice i Priručnik za primjenu Kodeksa i Zakon o pravu na pristup informacijama).

Također, puno svog stručnog znanja i iskustva uložila sam u koordiniranje rada tijela državne uprave i osta-

lih javnih institucija na području harmonizacije politike, kriterija i standarda financiranja programa i projekata udruga i ostalih organizacija civilnoga društva iz javnih izvora, kako na nacionalnoj, tako i na lokalnoj i regionalnoj razini, a sve sukladno standardima financiranja iz sredstava Europske unije.

Kao trenerica u Državnoj školi za javnu upravu od 2013. godine imam priliku provoditi programe stručnog osposobljavanja i usavršavanja kolega državnih i lokalnih službenika u području razvoja suradnje s civilnim društvom u području savjetovanja i financiranja i taj posao držim iznimno važnim, jer niti najbolji propis, pravilo ili standard neće zaživjeti ako se onima koji su ga dužni primjenjivati ne približi šira slika i argumentirano objasni zašto je, primjerice, važno savjetovati se sa zainteresiranom javnošću, ili zašto je potrebno primjenjivati standarde transparentnog financiranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge, odnosno zašto je važno strateški planirati.

Nastavno na poslove koje sam radila u Ministarstvu i u Uredu sam aktivno sudjelovala u svim aktivnostima vezanim uz upravljanje pretpristupnim fondovima Europske unije (PHARE, IPA I. i IV. komponenta) u kojima je Ured za udruge provodio aktivnosti programiranja, ugovaranja, financijskog upravljanja, kontrole kvalitete te praćenja provedbe projekata podrške razvoju civilnoga društva financiranih iz fondova Europske unije i međunarodnih izvora. Jednako tako, kao odgovorna osoba aktivno sam bila uključena u sve aktivnosti kojima Ured za udruge sudjeluje u Sustavu upravljanja i kontrole korištenja Europskog socijalnog fonda u svojstvu Posredničkog tijela razi-

ne 1, a ponosna sam na model koji smo razvili u Uredu za udruge za sufinanciranje obveznog doprinosa udrugama i ostalim organizacijama civilnoga društva koje su ugovorile financiranje projekata iz fondova Europske unije.

Tijekom ovih deset godina bila sam uključena i u brojne aktivnosti međunarodne razvojne suradnje na području potpore razvoju civilnoga društva koje je provodio Ured za udruge, uz napomenu da su sve navedene aktivnosti Ureda i hrvatski model potpore razvoju civilnoga društva već duže vrijeme poznati i izvan granica Republike Hrvatske, te je iskusni tim Ureda za udruge na poticaj Ministarstva vanjskih i europskih poslova uspješno aplicirao i proveo Twinning light projekt u Makedoniji *Further institutionalisation of structured mechanism's for cooperation between the Government and civil society*, kojega sam bila voditeljica.

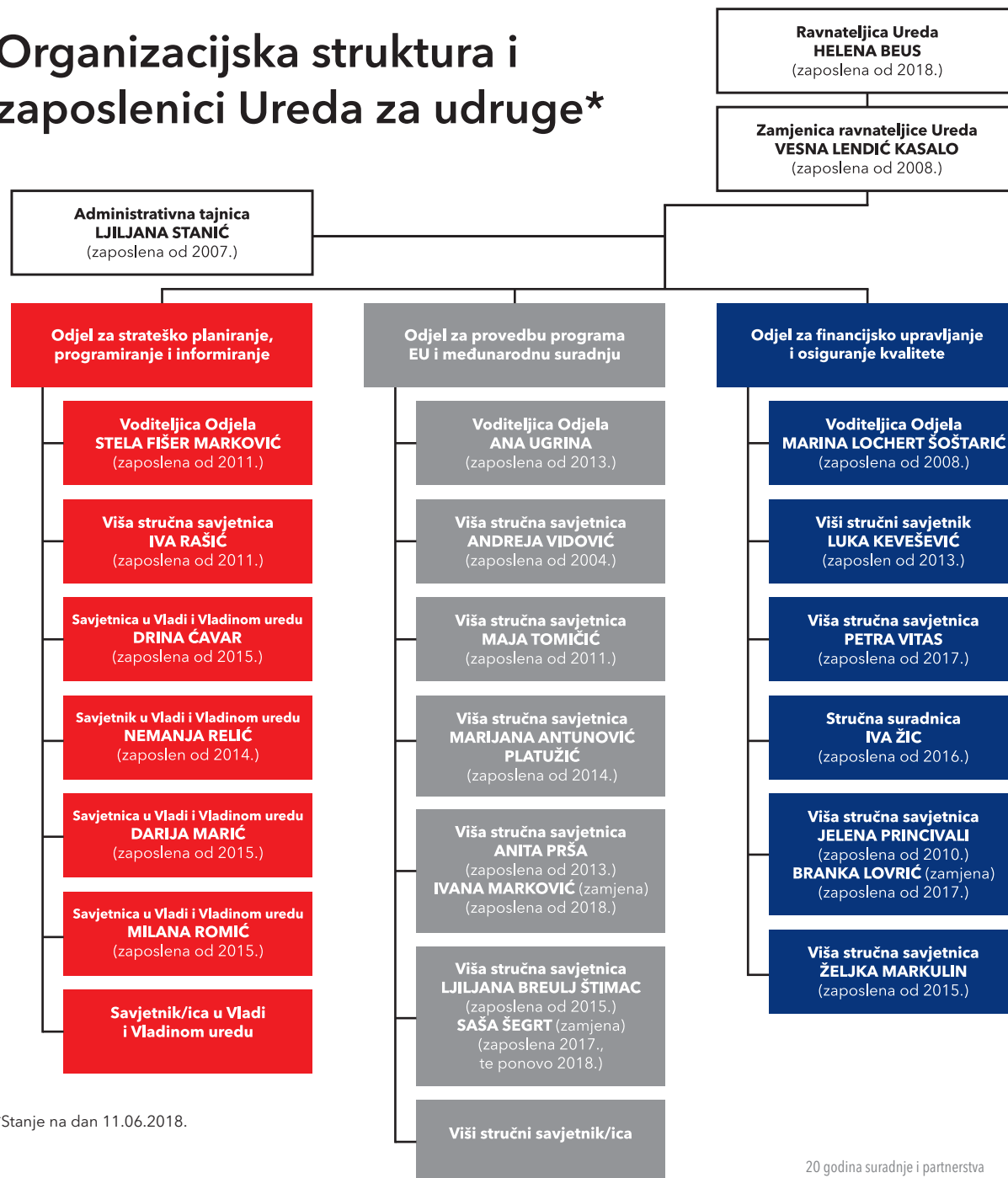
U svom poslu oslanjam se na svoje stručno znanje kao i na stalno stručno usavršavanje, bogato iskustvo u radu u civilnom i državnom sektoru, a svih ovih deset godina imala sam priliku aktivno sudjelovati u kreiranju, suvođenju i vođenju mladog i stručnog tima Ureda za udruge, te su svi rezultati koje Ured za udruge postiže u kvalitativnom i kvantitativnom smislu i moj profesionalni ponos. Suradnja s brojnim kolegama, stručnjacima i entuzijastima u tijelima državne uprave i jedinicama lokalne samouprave, te u organizacijama civilnoga društva u proteklom razdo-

blju bili su moja stalna energija i inspiracija za nove izazove kojima se zajedno s kolegicama i kolegama u Uredu za udruge veselim i ubuduće.

Vesna Lendić Kasalo, ovlaštena za obavljanje poslova ravnateljica Ureda u razdoblju od prosinca 2016. do svibnja 2018.

Organizacijska struktura i zaposlenici Ureda za udruge*

*Stanje na dan 11.06.2018.

Nekadašnji djelatnici Ureda za udruge (po abecednom redu)³:

Emina Bačevina (2013. – 2014.)
Ivica Bogdanić (2007. – 2011.)
Marija Boltek (1998. – 2004.)
Marina Buza-Vidas (2006. – 2012.)
Jadranka Cigelj-Jakimova (2005. – 2007.)
Tatjana Čorlija Milivojević (2009. – 2010.)
Zrinka Čornij (2005. – 2007.)
Sanja Galeković (2007. – 2008.)
Marica Grofelnik (2005. – 2015.)
Jaša Jarec (2008. – 2013.)
Petra Knez (2005. – 2006.)
Viktor Koska (2017. – 2018.)
Anđelka Kovačić (2005. – 2012.)
Renata Kubik (2001. – 2005.)
Luka Margan (2013. – 2017.)
Ante Martić (2010. – 2012.)
Sandro Novosel (2013. – 2018.)
Gordana Obradović-Dragišić (2013. – 2015.)
Sandra Pernar (2012. – 2018.)
Cvjetana Plavša-Matić (1998. – 2004.)
Marta Raljević (2011. – 2015.)
Andriana Samardžić (2016. – 2017.)
Ivana Sesar (2014. – 2016.)
Hrvoje Tomša (2004.)
Igor Vidačak (2007. – 2016.)

Veliko hvala svim našim kolegama!

³ U zagradama je navedeno razdoblje u kojem su djelatnici radili u Uredu za udruge.

Nekadašnji djelatnici Ureda za udruge o Uredu

Značaj Ureda za udruge za razvoj civilnoga društva je enorman, djeluje kao most između tijela državne uprave i civilnoga sektora, nastupajući proaktivno u stvaranju javnih politika kojima se uređuje okvir za nesmetano razvijanje i funkcioniranje civilnoga društva u cjelini, ali i kao svojevrsni edukator tijela državne uprave o tome kako i u čemu organizacije civilnoga društva mogu pomoći u provedbi javnih politika i razvoju zemlje. Usto, prisutnost, utjecaj, vidljivost i značaj Ureda za udruge primjetni su i u provedbi niza aktivnosti i inicijativa, kako u okviru EU financiranih projekata (Ured kao korisnik projekta i Ured kao tijelo koje „dizajnira“ natječaje putem kojih se financiraju projekti udruga), tako i kroz programe radionica za službenike, istaknut ću primjerice one o savjetovanju sa zainteresiranom javnošću i o financiranju programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge. Ne treba zanemariti niti Dane otvorenih vrata

udruga, događaj koji možda u najboljoj mjeri dočara suradnju Ureda s udrugama, koje svake godine u svibnju vrlo voljno sudjeluju u njegovom odvijanju. Značaj Ureda za udruge prepoznat je i izvan granica Hrvatske, pa se njegov doprinosi suradnji državnog aparata i civilnoga društva uzimaju kao primjer za izučavanje i cilj studijskih posjeta stranih izaslanstava Uredu, ali i odlaska zaposlenika Ureda na seminare i konferencije na kojima se ovaj primjer predstavlja.

Ured za udruge nositelj je procesa izrade Nacionalne strategije stvaranje poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva, jedno od tijela u sustavu upravljanja i kontrole korištenja sredstava Europskog socijalnog fonda, koje je možda najpoznatije da ga se konzultira oko pitanja koja se tiču rada udruga i ostalih organizacija civilnoga društva u provedbi projekata. Ne zaboravimo kako su upravo udruge najuspješniji korisnik sredstava EU!

Radeći gotovo pet godina u Odjelu za provedbu programa EU i međunarodnu suradnju, ali i u suradnji s ostalim kolegicama i kolegama, spoznao sam da bivanje aktivnim u poslu nije dovoljno: letvica se mora podići, i zato, koliko god u početku bilo naporno i zahtjevno, bivanje proaktivnim, a upravo je to „podignuta letvica“, ipak je „vještina“ koja ostaje, i koja (se) koristi ubuduće. Možda bi se zato, u rječniku stranih riječi, uz pojam „proaktivnost“ mogla staviti i poveznica na Ured za udruge Vlade RH!

Sandro Novosel, nekadašnji djelatnik
sada pročelnik Upravnog odjela za odgoj, obrazovanje, kulturu,
sport, socijalnu skrb, nacionalne manjine i turizam Grada Križevaca

Mišljenja sam da je Ured za udruge odigrao izuzetno važnu ulogu u razvoju civilnoga društva u Republici Hrvatskoj. Civilno društvo koje se tijekom 90-ih godina prošlog stoljeća počelo snažno razvijati u Hrvatskoj vrlo često je tih godina kritizirano kao državni neprijatelj i nije bilo prepoznato kao partner. Iako osnovan još 1998. godine Ured je u svojim prvim godinama više služio kao smokvin list i predstavljao pokušaj suptilnog kontroliranja liberalnog civilnog društva, nego što je pružao podršku njegovu razvoju. Dolaskom novog ravnatelja, nakon skandaloznog odlaska njegove prethodnice 2007. godine, stvari se mijenjaju i Ured polako zauzima ulogu po kojoj je posljednjih 10-ak godina bio prepoznat ne samo u Hrvatskoj, nego i u državama regije i šire. Upravo se jačanjem uloge Ureda tripartitni sustav podrške civilnom društvu ostvario u svom punom značaju, a civilno društvo u Uredu dobilo partnera koji je radio na osiguravanju uvjeta za daljnji razvoj civilnoga društva, prepoznajući kako potrebe civilnoga društva, tako i hrvatskog društva općenito. Sukladno tome, Ured je doprinio unapređenju institucionalnog i normativnog okvira za razvoj civilnoga društva, djelovao na unapređenju praksi u vezi s civilnim društvom, ponajviše u unapređenju i standardizaciji sustava financiranja organizacija civilnoga društva, te u području razvoja

dijaloga između državnih institucija i organizacija civilnoga društva gdje se organizacije civilnoga društva počinje prepoznavati kao partnere u izradi, provedbi i praćenju javnih politika, a i osigurao je uvjete za jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva, što je sve doprinijelo daljnjem jačanju uloge civilnoga društva u Hrvatskoj i ostvarenju uvjeta za njegov kontinuirani razvoj. Nažalost, posljednjih nekoliko godina zamjetna je stagnacija rada Ureda, te općenito nepodržavajući odnos Vlade prema civilnom društvu, što se očituje i kroz višegodišnje neusvajanje nacrt Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva, kao i kroz rezove u području financiranja organizacija civilnoga društva te stopiranje natječaja za financiranje projekata organizacija civilnoga društva iz fondova EU. Nadam se da je riječ samo o kratkoj fazi u radu Ureda te da će se u skorijoj budućnosti Ured vratiti svojoj ulozi proaktivnog posrednika između Vlade i civilnoga društva te da će hrvatsko civilno društvo ponovno u Uredu imati podršku kakva mu je potrebna za stabilan razvoj. Snažno civilno društvo pokazatelj je jačine liberalne demokracije i stupnja zaštite njenih vrijednosti u državi te je zadatak svake odgovorne demokratske vlasti da osigura uvjete za njegov razvoj. A upravo to je činjeno kroz Ured za udruge proteklih godina i važno je da se nastavi i dalje.

Ured za udruge ostvario je značajan doprinos javnim politikama, ponajviše politici razvoja civilnoga društva kroz uspješnu provedbu dviju petogodišnjih Nacionalnih strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva i svojim sveukupnim djelovanjem. Dodatno, Ured je značajno doprinio provedbi drugih javnih politika, primjerice građanskom odgoju i obrazovanju, razvoju volonterstva, pružanju socijalnih usluga. Također, značajna je uloga Ureda u razvoju savjetovanja sa zainteresiranom javnošću, kako kroz osiguravanje normativnog okvira za provedbu savjetovanja, tako i kroz jačanje kapaciteta javne uprave za provođenje savjetovanja te jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za sudje-

lovanje u savjetovanjima. Posebno treba istaknuti i doprinos Ureda u provedbi inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast (POV) u Republici Hrvatskoj, u okviru koje je Vlada RH, upravo zahvaljujući radu Ureda na izradi nacionalnih akcijskih planova i koordinaciji njihove provedbe, prepoznata na međunarodnoj razini i slijedom toga izabrana u Upravni odbor POV-a, što je rijetki slučaj da hrvatska Vlada sjedi za stolom za kojim se donose odluke jedne međunarodne inicijative. Upravo kroz rad na osiguravanju uspješne provedbe dva nacionalna akcijska plana za provedbu POV-a, Ured je doprinio unapređenju u području prava na pristup informacijama, fiskalne transparentnosti, suradnje s civilnim društvom, modernizacije javnih usluga, antikorupcije, transparentnosti izbornih procesa itd. Stoga ovdje moram još jednom izraziti žaljenje što je u posljednje vrijeme nastupila stagnacija u radu Ureda jer je i iz ovog šturog prikaza vidljivo da ta stagnacija ne znači samo stagnaciju jedne institucije, nego i blokiranje njenog doprinosa cijelom setu javnih politika koje su važne za razvoj moderne, otvorene, transparentne države utemeljene na vladavini prava, odgovornosti javnih dužnosnika i djelatnika, te priznavanju i zaštiti ljudskih prava.

S Uredom za udruge počela sam surađivati još kroz moj rad u GONG-u od 2003. do kraja 2011. godine, kada sam se i sama zaposlila u Uredu. Stoga bih ovdje jako dugo mogla nabrajati na koje sam sve načine surađivala s djelatnicima Ureda, no ono što mogu reći jest da je ta suradnja uvijek bila vrlo korektna i profesionalna te mi je bilo zadovoljstvo kao predstavnici civilnoga društva surađivati s kolegama iz Ureda, kao i kasnije tijekom mog rada u Uredu, a što se nastavlja i u mojoj novoj ulozi. Ono što bih ovdje voljela istaknuti jest činjenica da je Ured u svojim najuspješnijim godinama bio u široj javnosti prepoznat po stručnosti, profesionalnosti i responzivnosti svojih djelatnika te su ga mnogi izdvajali kao primjer dobre prakse kakva bi moderna i profesionalna javna uprava trebala biti. Nažalost, kroz trenutnu suradnju uočavam da u Uredu i dalje postoji želja i volja za doprinosom kakav

je obilježio njegov raniji rad, no da rad Ureda biva zakočen određenim izvanjskim faktorima. Iskreno se nadam, iz pozicije interesa hrvatskih građana, da će se to uskoro promijeniti i da će Ured nastaviti i dalje kroz svoj rad pružati primjer dobre prakse javnoj upravi u Hrvatskoj i šire.

Sandra Pernar, nekadašnja djelatnica
Senior Regional Coordinator Europe, Open Government Partnership Support Unit

Ured za udruge ima iznimno važnu ulogu u koordinaciji suradnje državne uprave i civilnoga sektora.

Javne politike u domeni Ureda za udruge uključuju oblikovanje pravnog okvira poslovanja OCD-a, dodjelu namjenskih financijskih sredstava OCD-ima iz javnih izvora, educiranje i informiranje udruga o natječajima i sadržaju programa iz kojih su dostupna financijska sredstva iz EU fondova i ostalih dostupnih izvora, suradnju s Nacionalnom zakladom za razvoj civilnoga društva u planiranju, ugovaranju, financiranju, informiranju i praćenju rada OCD-a u RH, prikupljanje podataka o financiranju OCD-a iz EU sredstava, te svih državnih i lokalnih izvora u RH.

2013. i 2014. godine bila sam djelatnica Ureda, slijedom izvrsne suradnje za vrijeme mog rada u SAFU. Iz obje perspektive mogu samo naglasiti iznimno pozitivna iskustva i profesionalnost, na razini cijelog Ureda, kao i pojedinaca koji ga predstavljaju. Rad Ureda organiziran je vrlo profesionalno i timski, djelatnici međusobno maksimalno razmjenjuju informacije, a također su na taj način orijentirani prema široj javnosti. Demokratski način upravljanja Uredom, jedan od najboljih s kojim sam se susrela, ogleda se i u odličnim rezultatima rada. U Uredu sam također mnogo naučila o civilnom sektoru i o njegovoj iznimnoj važnosti za društvo, na državnoj razini, a još više na lokalnoj, gdje su udruge najčešće upravo te koje najučinkovitije rješavaju pitanja do najsitnijih pora društva i njegovog kapilarnog sustava, do kojeg centralna država sama nikad ne bi mogla doći.

Emina Bačevina, nekadašnja djelatnica sada voditeljica Odjela za tehničku pomoć, Uprava za upravljanje operativnim programima Europske unije, Sektor za upravljanje horizontalnim procesima, Služba za informiranje i tehničku pomoć, Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava

**URED ZA
UDRUGE
20.
GODINA
SURADNJE**

Ured za udruge u posljednjih je 20 godina radio u sinergiji s mnogim dionicima na uspostavi modela suradnje sva tri sektora: javnog, privatnog i civilnog, gradeći pri tome institucionalni i pravni okvir za razvoj civilnoga društva koji je primjer dobre prakse u regiji. Vodeći računa o načelima transparentnosti i zastupljenosti, Ured omogućava komunikaciju udruga s institucijama, poduzetnicima, istraživačima, organizira redovne sjednice Savjeta za razvoj civilnoga društva, kreira i prati nacionalne politike od interesa za razvoj civilnoga društva, programira fondove Europske unije, ali i osigurava sredstva za sufinanciranje organizacija civilnoga društva. Kako je kvalitetan razvoj civilnoga društva preduvjet svake kvalitetne demokracije, Ured je uložio znatne napore za poboljšanje demokratskog sustava, i sam dajući primjer u području dobrog upravljanja, ulažući u pravednije i humanije društvo. To je mjesto koje okuplja profesionalce koji mogu odgovoriti na pitanje kako registrirati udrugu ili pak što je potrebno unaprijediti na nacionalnoj razini kako bi se udruge profesionalizirale u smislu think do thank organizacija s jačim utjecajem na razvoj politika. Njima možete postaviti pitanje kako doći do sredstava potrebnih za provođenje projekta, zasigurno ćete dobiti odgovor, a pri tome je bitno naglasiti da su udruge izuzetno uspješno povlačile

sredstva iz Europskih fondova. Internetska stranica Ureda za udruge bila je dugi niz godina neiscrpan izvor informacija za širu javnost, šteta što je kao samostalan izvor ukinuta.

Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva jedna je od najtemeljitijih i najpraćenijih javnih politika u Republici Hrvatskoj. Ova Strategija je od iznimnog značaja za povlačenje sredstava iz Europskih fondova, a znamo da se organizacije civilnoga društva oslanjaju na europske izvore financiranja. U tom svjetlu kašnjenje u donošenju Nacionalne strategije za razdoblje 2017. – 2021. može se negativno odraziti na iskorištenost ESI fondova za programsko razdoblje do 2020. godine, posebice uzimajući u obzir da ja Ured za udruge Posredničko tijelo razine 1 u sustavu upravljanja Operativnim programom „Učinkoviti ljudski potencijali“. Čini se da je 2016. godina bila izazov i prekretnica u radu Ureda, u takvim vremenima nameće se potreba evaluacije postojećeg institucionalnog okvira te izrade preporuka za poboljšanje sva tri institucionalna stupa koji omogućavaju djelovanje udruga: Ureda za udruge, Savjeta za razvoj civilnoga društva i Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva, te također i programa kojima se potiče razvoj civilnoga društva.

Kao zaposlenica Ureda za udruge sudjelovala sam u provedbi CARDS i PHARE programa, pratila sam rad Savjeta za razvoj civilnoga društva i sudjelovala u razvoju civilnoga dijaloga na nacionalnoj razini. Znanja koja sam stekla kao zaposlenica bila su od ključne važnosti za moj daljnji profesionalni razvoj. Kao zaposlenica Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije nastavila sam intenzivnu suradnju s Uredom na provedbi PHARE programa i razvoju i provedbi programa IPA. Činjenica da su se udruge pokazale vrlo vješte i uspješne u povlačenju sredstava iz europskih fondova, a natječaji za sektor civilnoga društva u većini slučajeva imaju izuzetno visoke stope ugovaranja oko 100%, ukazuju na činjenicu dobre suradnje Ureda za

udruge sa širokim krugom dionika u procesima dodjele sredstava.

Sanja Galeković, nekadašnja djelatnica
sada voditeljica Službe za pripremu i provedbu projekata u području socijalne, zdravstvene i obrazovne infrastrukture, Uprava za provedbu operativnih programa i međunarodnih instrumenata, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

Ured za udruge je institucija koja je od samih početaka svog rada postavila temelj za uspostavu podržavajućeg okvira za razvoj civilnoga društva u Hrvatskoj. Suradnja s udrugama, razvoj politika i strategija, kao i uspostava sustava stalnijeg izvora financiranja od izuzetnog su značaja za održivost udruga. Vrlo je važno da osnovna funkcija Ureda i nadalje ostane jasna i podržana te da ključni dokument koji izrađuje Ured za udruge, Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva, bude i dalje osnova za djelovanje svih koji sudjeluju i utječu na razvoj civilnoga društva u Hrvatskoj, na dobrobit svih građana i građanki. Savjet za razvoj civilnoga društva kao savjetodavno tijelo Vlade, čije sam operativno planiranje imala priliku voditi 2013. godine, važno je tijelo čija bi se uloga trebala ojačati i jasnije definirati. Ciljevi rada Savjeta određeni su i djeluju na papiru puno „jače“ nego što je to u praksi i upravo zato tome treba posvetiti više pažnje. Postoji i potreba većeg rada na razvoju filantropije i socijalnog kapitala koja je pomalo zanemarena. Upravo dugogodišnja aktivnost nekog tijela ili postojanje neke manifestacije je i razlog više da se propituje njegova prikladnost i da se uskladi s novim potrebama i društvenim promjenama.

Politike koje uređuju djelovanje civilnoga društva važne su za napredak i razvoj cijelog društva jer svrha i uloga OCD-a je ne samo da pomažu, iniciraju, obrazuju, već i da budu kritični. Možda smo svi pomalo i umorni od izrade raznih politika i strategija, pogotovo

jer se njihovo vrednovanje rijetko provodi, međutim one su i dalje važne i predstavljaju ne samo ciljeve i smjernice za konkretan rad, nego i opredjeljenje jednog društva za razvoj demokracije, tolerancije, različitosti i razvoja. Rad na unapređenju kvalitete suradnje civilnoga društva i države nije jednostavan niti samo uzlazni proces, već sa svim svojim izazovima zahtijeva stalno propitivanje, istraživanje, otvorenost i ponovno određivanje prioriteta i načina rada. Tu je ključna uloga Ureda za udruge kao institucije i stručnog tijela koju u tome treba osnaživati i podržavati.

Moje iskustvo suradnje s Uredom za udruge seže još u vrijeme prije otprilike 15 godina i mojeg vođenja jedne etablirane organizacije civilnoga društva koja se bavi ravnopravnošću spolova, čija sam i osnivačica. Kao predstavnica civilnoga društva sudjelovala sam u izradi i pripremi nekoliko ciklusa izrade prijedloga Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva kao članica radnih skupina. Ujedno sam sudjelovala i u izradi nekoliko sektorskih dokumenta koji se odnose na financiranje iz EU fondova, kao i na raznim sastancima i skupovima. Kasnije, početkom 2012. godine započela sam s radom u Uredu za udruge. Prijavila sam se na posao više stručne savjetnice za rad na poslovima koji su, osim sudjelovanja u izradi raznih strategija, pravilnika, uputa i sl., uključivali i rad na dijelu poslova koji se tiče upravljanja projektima odnosno financiranju OCD-a kroz EU projekte ili nacionalna sredstva. No za

mene je osobno najzanimljiviji dio posla bio rad na međunarodnoj razvojnoj suradnji odnosno suradnji s institucijama i OCD-ima iz drugih država u zemljama u susjedstvu i na Mediteranu. Tako sam sudjelovala u organiziranju studijskih posjeta predstavnika institucija i civilnoga društva iz Jordana, Maroka, Crne Gore, Srbije, Iraka. Bilo je zanimljivo čuti njihova iskustva i predstavljati naša, vidjeti u čemu smo mi dobri, kako možemo surađivati, što možemo poboljšati te kako bi i što oni mogli primijeniti i naučiti iz našeg iskustva, i obratno. Motivaciju za rad mi je dao cijeli tim Ureda, na čelu s ljudima koji dobro poznaju potrebe civilnoga društva te ih mogu zastupati i pregovarati s raznim donositeljima odluka u osmišljavanju strategija. Tim Ureda za udruge činile su visoko motivirane osobe, predane poslu i spremne na učenje, uzajamnu podršku ali i zabavu. Iako sam u jednom trenutku svog života odlučila promijeniti radno mjesto, vrijeme koje sam provela u Uredu za udruge uvijek će mi biti posebno važno i dragocjeno.

Gordana Obradović-Dragišić, nekadašnja djelatnica
sada pomoćnica ravnateljice Ureda za ravnopravnost
spolova Vlade Republike Hrvatske

Ured za udruge predstavlja središnje mjesto za potporu razvoju civilnoga društva u Hrvatskoj. Njegov značaj očituje se prije svega u činjenici da je on rezultat rada i potreba samih organizacija civilnoga društva, a ne tek puki izričaj političkih elita koje bi njegovom uspostavom htjele zadovoljiti formu, a zapostaviti sadržaj i vrijednosti civilnoga društva, bez čijeg razvoja i stabilnosti nema slobodnog i demokratskog društva. Od svog osnutka, katkada u iznimno izazovnim i za razvoj civilnoga društva nepovoljnim političkim okolnostima, organizacije civilnoga društva u Uredu su nalazile instancu profesionalnosti, odgovornosti i potpore, a nerijetko i saveznika u zajedničkim nastojanjima da se Hrvatska razvije u stabilno, razvijeno, solidarno, uključivo, multikulturalno i slobodno demokratsko društvo.

Teško je osvrnuti se na jednu javnu politiku koja je u isključivoj domeni rada Ureda za udruge. OCD-i su važni dionici svih politika, od zelenih politika i politika upravljanja javnim prostorom, preko socijalnih politika i politika gospodarskog razvoja, do politika promicanja ljudskih prava i prava nacionalnih manjina i politika integracije izbjeglica i marginaliziranih skupina. Upravo široko područje djelovanja u kojima su OCD-i važni čimbenici, svjedoče o iznimno važnoj ulozi koju Ured ima, i koju obzirom na način kako ga OCD-i doživljavaju i relativno važnu ulogu koju u svim ovim područjima imaju, ukazuju da je svoju ulogu Ured do sada odradio s visokom ocjenom.

Osam i pol mjeseci rada u Uredu za mene predstavlja najugodnije profesionalno iskustvo. Bila mi je velika čast da sam, u kratko vrijeme rada u Uredu, sudjelovao u izradi nove Nacionalne strategije stvaranja političnog okruženja za razvoj civilnoga društva, te bio involviran u aktivnostima evaluacije projekata i programiranja poziva u sklopu ESF-a. U svakom trenutku imao sam osjećaj da svojim znanjima, vještinama i profesionalnošću, radom u Uredu doista dajem svoj doprinos razvoju civilnoga društva u Hrvatskoj, ali i da sudjelujem u stvaranju temelja za razvoj prosperitetnijeg i za život privlačnijeg hrvatskog društva općenito. Ovo iskustvo ne bi niti izbliza bilo tako bogato i dragocjeno za moj osobni i profesionalni razvoj, da nije bilo divnih i iznimno profesionalnih ljudi koji svojim radom de facto čine Ured. Tu prije svega moram istaći entuzijazam, vjeru i rad tada ovlaštene za obavljanje poslova ravnateljice Vesne Lendić Kasalo, koja je svojom marljivošću, predanim radom i gotovo majčinskim pristupom svakom djelatniku, ali i korisniku usluga Ureda, nesumnjivo dala katkada javnosti malo vidljiv, ali samom civilnom društvu dragocjen i neprocjenjiv pozitivan doprinos. Malo je prostora ovdje za istaknuti sva pozitivna iskustva rada u Uredu, ali po cijenu da zvučim patetično, moram reći da mi je rad s predivnim ljudima u Uredu uvelike vratio vjeru u ljude općenito, ali i promijenio percepciju javnog sektora u Hrvatskoj. S velikim brojem kolega zadržao sam bli-

zak odnos i nakon odlaska iz Ureda, i u mom će srcu vječno imati posebno mjesto, usporedivo samo s obitelji i krugom najbližih prijatelja. Ako je Hrvatska turistička zajednica imala slogan „Hrvatska – Mediteran kakav je nekoć bio“, za Ured bi se moglo reći: „Ured za udruge, hrvatski javni sektor, profesionalan i lijep kakav bi mogao biti“.

Od srca Vam želim sve najbolje u Vašem daljnjem radu,

Viktor Koska, nekadašnji djelatnik
sada viši stručni savjetnik i nacionalna kontakt osoba
za program Obzor 2020. Područje Zdravlje,
demografske promjene i kvaliteta života,
I područje: Širenje izvrsnosti, Agencija za mobilnost
i programe EU

Ured za udruge posljednjih je godina bio mnogo više od stručne službe Vlade, iako je nominalno baš to. Radi se o instituciji koja je u velikoj mjeri ispisivala koordinate razvoja održivog i stabilnog civilnoga društva u Hrvatskoj. Ured se nije zaustavio samo na tome već je u sklopu svojih procesa utjecao na međusobno otvaranje i približavanje OCD-a tijelima državne uprave, lokalne i regionalne samouprave i drugim donositeljima odluka. Pritom, Ured je sve ove godine bio izrazito posvećen razvoju novih alata, standarda i ideja na raznim poljima od značaja za civilno društvo i u skladu s njegovim interesima i potrebama. Dugogodišnji rad i posvećenost Ureda regulaciji financiranja OCD-a javnim novcem (nacionalno, lokalno i regionalno te EU fondovi) iznjedrio je brojne alate, kako za praćenje, tako i za međuinstitucionalno zagovaranje dobrih praksi, transparentnosti, sprečavanja pranja novca ili nepotizma i korupcije. Osim financijskog praćenja i zagovaranja, Ured za udruge godinama radi na podizanju standarda savjetovanja sa zainteresiranom javnošću te procjene učinka propisa, ali najvažniji momenti njegova rada očituju se u izradi prijedloga posljednjeg Zakona o udrugama te koautorstvo i stručno sudjelovanje u izradi brojnih uredbi, odluka i javnih politika usmjerenih rastu i razvoju civilnoga

društva u Republici Hrvatskoj. Ured se istaknuo i na području rada s fondovima EU, od razdoblja PHARE i CARDS, preko Europe za građane i IPA programa, sve do današnjeg vremena u kojem se ističe kao Provedbeno tijelo razine 1 u sklopu OP „Učinkoviti ljudski potencijali“ i Europskog socijalnog fonda. Ured za udruge smatram bitnom sponom između tijela centralne, regionalne i lokalne vlasti i organizacija civilnoga društva. Radi se o uredu koji je specifičan po tome što nema nadzorne ili administrativne ovlasti i zadatke usmjerene prema OCD-ima, ali s njima uspostavlja i održava konstruktivni dijalog, podupire ih u njihovim nastojanjima u otvaranju određenih tema u društvu te svojim radom unapređuje njihove strukture, kapacitete i održivost pridonoseći tako razvoju društva u cjelini. Postojanje ovakvoga ureda omogućuje Republici Hrvatskoj da aktivno kreira javne politike od interesa i potrebe za svoje civilno društvo i ostale procese koji ga se izravno tiču uzimajući u obzir mišljenje i doprinos OCD-a, pritom ne skrećući sa smjera koji joj daju strateške odrednice Vlade RH.

Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva je dokument koji je ključan za razvoj civilnoga društva u RH. Unatoč svojoj važnosti, strateško planiranje na ovom području ponešto stagnira u posljednje vrijeme. To je donekle normalno jer su veliki koraci naprijed odrađeni u proteklom razdoblju i nastupila je faza akomodacije na sav razvoj koji se u proteklih 15 godina dogodio. Međutim, strateški dokumenti moraju biti uvijek inovativni, predviđati buduće situacije i razvoj događaja i odgovarati na izazove koje nova vremena donose. Vladina strategija nije strategija razvoja civilnoga društva, već strategija stvaranja poticajnog okruženja za njegov razvoj što je bitno drugačije. Civilno društvo, u raznim svojim manifestacijama, mora raditi na strategiji svojeg razvoja. Država se mora strateški potruditi da taj razvoj, kao i razmjenu podataka, dobrih praksi, informacija i ideja između tijela vlasti i OCD-a facilitira. Mišljenja sam stoga kako Ured za udruge u nadolazećem razdoblju mora odgovoriti izazovima koji proizlaze iz svakodnevnoga funkcioniranja države u pogledu civilnoga druš-

tva prije nego uđe u sadržajno tkivo OCD-a i krene s razvojem sadržajnoga rada OCD-a. U ovom aspektu i dalje ima više nego dovoljno prostora za suradnju, doprinos, savjetovanje i osluškivanje bila ciljane populacije, ali i što je još važnije, više resursa za rješavanje problema koji proizlaze iz države ili ovise o njejoj dinamici. Ured za udruge ravnopravno sudjeluje u radu na povlačenju sredstava iz Europskoga socijalnog fonda te ima ambiciozno programirane natječaje. Radi se o velikom potencijalnom zamahu za civilno društvo i velikim iznosima novca koji se ulažu u razvoj kapaciteta OCD-a za hvatanje u koštac s raznim temama i problemima. Idealna i zamišljena situacija je velik broj osoba, djelatnika ili aktivista OCD-a, osnaženih za svoj rad, dodatno osposobljenih, s većom količinom iskustva i teoretskoga znanja. Bit je i u mogućnosti da sve spomenute osobe nastave aktivno sudjelovati u radu svojih ili nekih drugih OCD-a i prenesu stečeno znanje i iskustvo novim generacijama, ali i da kroz svoj rad osiguraju veću održivost rada svojih organizacija i adekvatan prostor za bavljenje sadržajem pored onog očitog, financijskog i birokratskog. Savjetovanje sa zainteresiranom javnošću izniman je napredak Republike Hrvatske u njenom političkom i zakonodavnom aspektu. Prateći Hartovu ljestvu sudjelovanja, Hrvatska je prešla mnogo prečki te ljestve, međutim, potrebno je da ih prijede još nekoliko. To je moguće ne samo upornim zagovaranjem od strane OCD-a, već i približavanjem ove tematike resorima koji nisu toliko usko povezani s OCD-ima a napose njihovim uključivanjem u donošenje odluka ili suodlučivanjem. Ured u ovoj sferi ima zadatak osvijestiti kod drugih javnih tijela važnost savjetovanja i njegovu ispravnu primjenu u donošenju odluka. To je dug i težak proces u kojemu se provoditelj susreće s više prepreka od koji su najčešći predrasude i nedovoljno znanje o procesu ili dionicima. To stanje je potrebno prebroditi i uklopiti savjetovanje u proces kao sastavni dio koji bi se primjenjivao na način koji neće dovesti do konflikta ili mogućnosti isključenja dionika, već će stvoriti harmoničnu i ugodnu komunikaciju i atmosferu suradnje oko važnih pitanja.

Kako sam i sam dvije i pol godine bio djelatnik Ureda, sjećam se brojnih aktivnosti, međutim smatram iznimno važnim rad i aktivnosti vezane uz potporu udrugama u svakodnevnom radu, rješavanje pravnih nedoumica i uopće sustav podrške koji je Ured proteklih godina razvio. Radi se o servisu koji je unikatan u smislu da pruža uslugu podrške i savjetovanja u stvarima u kojima je stručan ali ne odlučuje. Budući da ove teme najviše pokriva Ministarstvo uprave, velik sustav fragmentiran zbog velikog broja isturenih ureda, zaugušenih birokratskim poslovima, velik dio izravnih tehničkih i sadržajnih pitanja filtrira se kroz Ured. On je često jedina instanca kojoj se moguće uspješno obratiti za savjet, tumačenje ili krojenu podršku. S obzirom na broj udruga i količinu posla, a naročito broj malih organizacija reduciranoga kapaciteta, Ured za udruge na ovom polju radi pionirski i izrazito koristan posao. S Uredom sam surađivao kroz brojne uloge, kao načelnik sektora u ministarstvu zaduženom za pitanja mladih, kao predstavnik više udruga te sada, kao djelatnik Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva. Aktivnosti su obuhvaćale izvješćivanje, suradnju oko programiranja i tehničke izrade nacionalnih natječajna te, u posljednje vrijeme, suradnju oko pripreme i ugovaranja natječajna i podršku prijaviteljima i korisnicima potpora na natječajima u sklopu ESF-a. Iz navedenog je moguće zaključiti kako je Ured za udruge tijelo vlasti duboko ukorijenjeno u sustav s puno važnih uloga i odgovarajućih rezultata.

Ante Martić, nekadašnji djelatnik
sada voditelj Odjela za podršku i praćenje provedbe
programa EU, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva

Iskustvo rada u Uredu bio mi je dragocjen proces učenja, kroz sudjelovanje u prevažnom unapređivanju standarda vladavine prava i demokratizacije društva, u razvoju standarda financiranja projekata organizacija civilnoga društva te u izgradnji i promicanju kulture (civilnoga) dijaloga u, za Republiku Hrvatsku, zahtjevnom pretprijetnom razdoblju.

Imala sam sreću raditi u timu sa stručnim i predanim kolegama, čija posvećenost i profesionalizam može biti uzor odgovornosti državnih službenika, pod vodstvom visoko osviještenim o strateškim koracima potrebnim za trajno jačanje suradnje javnog i civilnog sektora, i ponajviše s briljantnim korisnicima koji su bili „trendsetteri“ u korištenju sredstava Europske unije i ostvarivali nezamjenjiv doprinos sazrijevanju našeg društva.

mag. Marina Buza-Vidas, nekadašnji djelatnica

Unapređenje strateškog i normativnog okvira za razvoj civilnoga društva

Ured za udruge od početka svog djelovanja sudjeluje u izradi, sustavnom praćenju, analizi i ocjeni normativnog okvira za djelovanje udruga i ostalih organizacija civilnoga društva. Uz značajan doprinos Ureda za udruge, u rujnu 2001. donosi se novi Zakon o udrugama (NN 88/01), a Republika Hrvatska bila je među prvim zemljama u regiji koja je sustavno djelovala na stvaranju institucionalnog i pravnog okvira za podršku razvoju civilnoga društva, što uključuje i stvaranje Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva.

Također, u razdoblju od 2012. do 2014. godine Ured za udruge aktivno je sudjelovao u izradi novog Zakona o udrugama (NN 74/14) koji je naglasio transparentnost i javnost poslovanja udruga. U skladu s novim Zakonom, doneseni su i podzakonski akti koji detaljnije uređuju pojedina područja propisana Zakonom, među kojima je i Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja Registra udruga Republike Hrvatske i Registra stranih udruga u Republici Hrvatskoj (NN 4/15).

Radi preglednosti i jednostavnijeg poduzimanja pojedinih koraka pri osnivanju udruge, Ured za udruge

Javno savjetovanje o provedbi Zakona o udrugama, Zagreb, ožujak 2012.

i Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva izdali su *Vodič za osnivanje udruge*.

Ured za udruge je tijekom 2014. godine održao ukupno 23 predstavljanja novog normativnog okvira za djelovanje udruga na kojem je sudjelovalo 2.163 polaznika iz organizacija civilnoga društva, tijela državne uprave, Vladinih ureda te jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Javna rasprava o Nacrtu Zakona o udrugama, Osijek, veljača 2013.

Od ostalih područja bitnih za unapređenje djelovanja civilnoga društva, treba istaknuti kako je Ured za udruge osnovao Savjet za obilježavanje Međunarodne godine volontera u RH 2001. godine, a aktivno je sudjelovao i u izradi normativnog okvira za volonterstvo te je Zakon o volonterstvu donesen 2007. godine (NN 58/07) odnosno Zakon o izmjena-

Okrugli stol o volonteranju, 2009.

ma i dopunama Zakona o volonterstvu 2013. godine (NN 22/13). Ured za udruge je aktivno uključen i u rad Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva, savjetodavnog tijela Vlade Republike Hrvatske koje čine predstavnici javnog sektora, nezavisni stručnjaci i predstavnici organizacija civilnoga društva koji se bave volonterstvom.

Program suradnje Vlade Republike Hrvatske i nevladinog, neprofitnog sektora u Hrvatskoj

Značajan napredak u suradnji vlasti i organizacija civilnoga društva očitovao se participativnom izradom Programa suradnje Vlade Republike Hrvatske i nevladinog, neprofitnog sektora u Hrvatskoj (prosinac 2000.), budući da su u njegovoj izradi sudjelovale i organizacije civilnoga društva. Naime, Ured za udruge je putem svog biltena uputio poziv za stvaranje Programa suradnje na gotovo 16.000 udruga, kako bi zajednički doprinijeli stvaranju novog okvira za razvoj civilnoga društva. Pozivu se odazvalo oko 60 organizacija civilnoga društva koje su ravnopravno s predstavnicima tijela državne uprave i lokalne samouprave preko šest mjeseci radili na izradi Programa suradnje. Ovaj proces predstavlja jedan od tada rijetkih primjera inkluzivnog i participativnog procesa, a Ured za udruge tijekom godina svog djelovanja nastavio je s takvom praksom uključivanja organizacija civilnoga društva. Na sjednici Vlade Republike Hrvatske održanoj 4. siječnja 2001., zaključkom je prihvaćen Prijedlog programa suradnje kao osnova za javnu raspravu

i razvoj lokalnih programa međusektorske suradnje. Programom su predviđene redovite konzultacije i savjetovanje s organizacijama civilnoga društva prilikom donošenja zakona i izradi nacionalnih programa i politika te uključivanje organizacija civilnoga društva u radne skupine za izradu zakona. Ured za udruge je organizirao niz seminara u gradovima kako bi promovirao Program suradnje na lokalnoj razini, ali i pomogao u definiranju smjernica za kreiranje lokalnih Programa suradnje u županijama i gradovima. Dodatno, Savjet za razvoj civilnoga društva organizirao je regionalne forume udruga na temu provedbe i unapređenja Programa suradnje. „Prema istraživanju provedenom u 2002. godini, 93% ministarstva upoznato je s Programom suradnje i u svoje strategije ugrađuje smjernice i preporuke u njemu sadržane. Usvojeni Program suradnje između Vlade RH i nevladinih organizacija razmjerno je rijetka pojava i među državama članicama EU, te predstavlja dobro polazište za razvoj demokratske kulture i civilnog dijaloga u Hrvatskoj.“⁴

⁴ Izvješće o suradnji s organizacijama civilnoga društva u Republici Hrvatskoj, dostupno u pismohrani Ureda za udruge.

**Program suradnje Vlade Republike Hrvatske i nevladinog,
neprofitnog sektora u Republici Hrvatskoj** (Pismohrana Ureda za udruge)

PROGRAM SURADNJE
VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I NEVLADINOG,
NEPROFITNOG SEKTORA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Prosinac 2000

P
PREDGOVOR

Zauzimanjem građana te nastojanjem građanskih inicijativa i udruga, dan je značajan doprinos oblikovanju Hrvatske kao moderne nacije. U tom smislu, u drugoj polovici 19. i početkom 20. stoljeća, osnovane su brojne nacionalne institucije i ustanove koje žive i danas. Tada su nastale i brojne zaklade. Očito da je dio imućnijih i prosvjećenih slojeva gajio građansku vrlinu zauzetosti za probleme u zajednici darivanja u općekorisne svrhe.

Potrebno je istaknuti da moderno civilno društvo koje se razvija u Republici Hrvatskoj brojne vrste dobrovoljnih, nevladinih, neprofitnih organizacija kao što su sve vrste udruga, socijalni pokreti, crkvene organizacije, sindikati, lokalne zajednice, ustanove, zaklade, fundacije, interesne grupe i inicijative građanki i građana.

Uvažavajući visokovrijedne ciljeve građanskih inicijativa usmjerenih ka općem dobru, Ured Vlade Republike Hrvatske za udruge prihvatio je inicijativu za stvaranje Programa suradnje Vlade RH i nevladinog, neprofitnog sektora u Republici Hrvatskoj, koji će u fokusu svog djelovanja imati čovjeka u obitelji, zajednici i društvu.

Ured je poziv na suradnju na ovom Programu uputio na adrese gotovo 16.000 udruga registriranih u Republici Hrvatskoj kako bi zajedničkim snagama stvorili novi okvir za razvoj civilnoga društva u Hrvatskoj, ali i potaknuli demokratizaciju i modernizaciju društva u cjelini.

Rezultat toga zajedničkoga višemjesečnog rada pretočen je u ovaj Program suradnje Vlade Republike Hrvatske i nevladinog, neprofitnog sektora u Republici Hrvatskoj.

Z
ZAJEDNIČKI UVOD
RADNIH SKUPINA ZA
IZRADU PROGRAMA

Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada) prihvaća pluralizam kao načelo ustrojstva društva koje daje građankama i građanima legitimno pravo da kroz različite oblike organiziranja i slobodnog udruživanja, oblikuju i javno

zastupaju različite interese i potrebe članova zajednice. Nevladin, neprofitni sektor (u daljnjem tekstu: Sektor) je prostor u kojem aktivni građani odnosno građanske inicijative okupljaju i razvijaju društveni, ljudski potencijal i integralni su element društveno-političkog sustava te poželjan način demokratizacije odnosa u javnom, političkom i ekonomskom životu zajednice.

Program suradnje Vlade RH i nevladinog, neprofitnog sektora (u daljnjem tekstu: Program) temelji se na zajedničkim vrijednostima moderne demokracije i vrijednostima građanskih, civilnih inicijativa koje su utemeljene na društvenim promjenama, suradnji, solidarnosti, socijalnoj pravdi, transparentnosti, osobnoj moći i odgovornosti, sudjelovanju u odlučivanju, uvažavanju osobnosti, samoorganiziranju, uvažavanju organizacijskih raznolikosti i trajnom učenju, a usmjeren je na stvaranje djelotvornih mehanizama koji će unaprijediti odnose između Vlade i Sektora.

Vlada i Sektor imaju različite uloge i odgovornosti u rješavanju problema i razvoju zajednice u cjelini. Stoga će svoje odnose temeljiti na partnerskom odnosu, transparentnim sporazumima, međusobnom informiranju, te zajedničkom praćenju provođenja usuglašenog Programa suradnje.

Vlada, svjesna vlastitih ograničenja zadovoljavanja potreba u društvenim djelatnostima, poziva nevladine, neprofitne organizacije na njihovo sudjelovanje u definiranju javnih potreba, te prenosi dio svojih sadašnjih poslova na Sektor i djelomično osigurava sredstva za njihovo provođenje.

Novi naglasci u odnosu države prema trećem sektoru pokazuju da je vlast prepoznala visoko- vrijedne mogućnosti građana i njihovih udruga. Njihov rad nije alternativa Vladi, jedinicama lokalne samouprave i državnim ustanovama. Naprotiv: stalan i jasan interes države prema nevladinim organizacijama i udrugama građana osigurat će dugoročnu stabilnost demokratskoga poretka, rasteretiti državu u nekim područjima i smanjiti njezine troškove. Takav partnerski odnos unaprijedit će ostvarenje ideje suodgovornosti vlasti i građanki/građana za razvoj i napredak zajednice i okolnosti u kojima živimo.

Donošenjem novih zakonskih okvira djelovanja Sektora, prvenstveno Zakona o udrugama, Zakona o zakladama i fondacijama, poreznih zakona, Zakona o lokalnoj upravi i samoupravi, Zakona o igrama na sreću i drugih, država će poticati razvoj filantropije, partnerskih odnosa i međusektorsku suradnju, uključujući i socijalno odgovoran poslovni sektor u uvjetima decentraliziranog sustava odlučivanja i financiranja.

STATUS PROGRAMA

1. Program je izrađen na temelju suradnje i uslijedio je nakon opsežnih savjetovanja, započetih 26. lipnja 2000. godine, s predstavnicima Sektora u Republici Hrvatskoj, predstavnicima lokalne samouprave, uprave, te predstavnicima državnih upravnih organizacija.
2. Program predstavlja tek opći okvir i podlogu koja će omogućiti unapređenje odnosa Vlade i Sektora.
3. Program je dokument koji se odnosi na suradnju Vlade i Sektora, te kao takav nije zakonski obavezujući dokument. Njegov autoritet proizlazi iz potvrde koju su dali Vlada i Sektor, što je postignuto tijekom savjetovanja. Program će se u početku odnositi na tijela državne uprave, no odmah nakon prihvatanja ovoga dokumenta, započet će se s izradom lokalnih i regionalnih programa o suradnji na lokalnoj razini. Sve specifičnosti lokalnih programa uključit će se u Nacionalni program koji će Vlada RH, tako nadopunjen i usuglašen, uputiti u Hrvatski Sabor.

NAČELA SURADNJE

Načela suradnje Vlade i Sektora utvrđena ovim Programom temelje se na:

- partnerstvu
- transparentnosti rada Vlade i Sektora
- neovisnosti Sektora
- odgovornosti za korištenje javnih resursa
- promicanju ravnopravnih mogućnosti za sve, neovisno o rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovini, rođenju, naobrazbi, društvenom položaju ili drugim osobinama
- kodeksu pozitivne prakse i unapređenja kvalitete djelovanja, koji uključuje i načelo djelomičnog ili potpunog financiranja iz državnog ili lokalnih proračuna
- načelu supsidijarnosti koji je temelj partnerstva Vlade i Sektora
- kodeksu kvalitete djelovanja nevladinih, neprofitnih organizacija
- promicanju nenasilja i aktivnog prihvatanja različitosti
- izgradnji socijalnog kapitala

OBLICI SURADNJE

Mogući oblici suradnje Vlade i Sektora predviđeni ovim Programom očituju se u:

- zakonodavstvu – konzultacije s nevladinim, neprofitnim sektorom prilikom donošenja novih ili izmjena postojećih zakona te uključivanje njegovih predstavnika u radne skupine predlagača zakona
- savjetovanju – u procesu izrade nacionalnog programa Vlade, u zajedničkoj procjeni strategije, prioriteta i nositelja dijelova programa, u procjeni valjanosti projekata u koje se ulaže javni novac kao što je procjena djelovanja na okoliš, poticanje ravnopravnosti spolova, ravnopravnosti etničkih i vjerskih zajednica, socijalno isključenih, nacionalnih manjina, osoba s invaliditetom
- procjeni nacionalne politike u svim područjima (zdravstvu, zapošljavanju, zaštiti okoliša, socijalnoj skrbi, obrazovanju, kulturi, vojnim i sigurnosnim pitanjima, hrvatskim vanjskopolitičkim interesima i dr.)
- decentralizaciji i suradnji na održivom razvoju zajednice
- djelomičnom ili potpunom financiranju programa i usluga nevladinog, neprofitnog sektora
- građanskom sudjelovanju (sudjelovanju javnosti) u procesu donošenja odluka i zadovoljavanju potreba u zajednici
- poticanju i podupiranju samoorganiziranja i dobrovoljnog djelovanja građana i građanki usmjerenog k dobrobiti zajednice
- razvoju socijalnog poduzetništva i socijalnog kapitala kao bitne komponente društvenog razvoja
- poticanju socijalno odgovornoga poslovnog sektora

OBVEZE VLADE REPUBLIKE HRVATSKE

Obaveze Vlade Republike Hrvatske glede ovog Programa su sljedeće:

Poštivanje neovisnosti sektora

Prepoznati i podupirati neovisnost Sektora, uključujući njegovo pravo unutar zakona na provođenje kampanja, davanje primjedbi i prijedloga na Vladinu politiku i propitivanje politike, neovisno o mogućim financijskim vezama koje postoje, kao i pravo na određivanje i upravljanje vlastitim poslovima.

Financiranje

Razvijati, uz dogovore sa Sektorom, kodeks pozitivne prakse i unapređenja kvalitete djelovanja, koji bi sadržavao i načela transparentnog financiranja od strane Vlade i jedinica lokalne samouprave.

Utvrditi, na temelju prethodnog savjetovanja sa Sektorom, područja, programe i usluge koja je moguće djelomično prenijeti na Sektor, te pri donošenju proračuna odrediti visinu sredstava za njihovo provođenje.

Definirati modele financiranja organizacija osoba s invaliditetom, kao i onih koji trajno skrbe o starim, kronično bolesnim i socijalno ugroženim osobama.

Utvrditi uvjete i standarde koji će pojedincima, organizacijama i građanskim inicijativama omogućiti ravnopravan pristup svim oblicima potpore.

Omogućiti samoodrživost i samofinanciranje programa Sektora kroz poticajno zakonodavstvo. Zbog toga je potrebno zakonski definirati sadržaj i područja neprofitnog djelovanja.

Formirati radne skupine sastavljene od predstavnika Vlade, sektora i uglednih stručnjaka za područja utvrđenih programa, koje će izraditi kriterije za definiranje i poticanje stvaranja zakonskih okvira stjecanja statusa organizacija koje djeluju za opće dobro i raspodjelu sredstava, te na osnovi javnog natječaja odabrati programe, odnosno projekte i predložiti praćenje njihovog izvršenja.

Financirati programe nevladinih organizacija iz sredstava državnoga proračuna, ali i iz sredstava proračuna jedinica lokalne uprave i samouprave, što će se omogućiti na tri razine:

- višegodišnjim ugovorima o financiranju zadovoljavanja općih, javnih potreba u društvu
- godišnjim (ili kraćim) projektima nevladinih organizacija
- manjim poticajnim financijskim potporama onim građanskim inicijativama koje donose nove ideje i nove modele razvoja ili nove načine rješavanja postojećih problema.

U 2001. godini izvršit će se pripreme za decentralizaciju sredstava namijenjenih za rad i provedbu programa nevladinih, neprofitnih organizacija,

koja će im se odobravati za najkvalitetnije i najkonkretnije programe, projekte i usluge što će ih nuditi u procesu zadovoljavanja javnih potreba.

U tom smislu će se jasno podrpirati razvoj zakladništva i fundacija u Hrvatskoj. Razvoj zakladništva potrebno je poduprijeti davanjem donacija zakladama, uvažavajući iznose sredstava koje su one već prikupile od drugih donatora.

Razvoj i savjetovanje

Uključivati Sektor u izradu i donošenje odluka, razvojne politike, strategije i programa, posebno u početnom stadiju, kako bi se utvrdile posljedice po društvo.

Prema načelima hitnosti, osjetljivosti i povjerljivosti savjetovati se sa Sektorom o pitanjima koja će utjecati na razvoj društva, posebno kad Vlada predlaže nove uloge i odgovornosti za Sektor, odnosno kada donosi novu zakonsku regulativu. Takvo savjetovanje treba biti izvršeno na vrijeme i omogućiti dovoljno vremena za odgovor, uzimajući u obzir potrebu organizacije da se savjetuje sa svojim korisnicima;

Uzimati u obzir specifične potrebe, interese i doprinose onih koji su dio sektora, a predstavljaju žene, manjinske grupe, osobe s invaliditetom i društveno isključene;

Razvijati zajedno sa Sektorom kodeks pozitivne prakse i unapređenja kvalitete djelovanja koji se odnosi na savjetovanje, procjenu politike i provođenje.

Unapređenje kvalitete djelovanja

Unapređenje kvalitete djelovanja očituje se putem:

- promicanja učinkovitih odnosa konzistentnim pristupom i dobrom praksom između Vlade i Sektora;
- definiranja unutarnjih ustrojbenih jedinica ili zaposlenika u državnim i lokalnim upravnim organizacijama koje će u svom opisu poslova imati i obvezu suradnje sa Sektorom;
- pridržavanja načela transparentnosti rada;
- obveze konzultiranja svih državnih upravnih organizacija s predstavnicima Sektora u slučaju donošenja zakona i/ili važnih programa iz njihovog djelokruga rada;
- analize provođenja Programa, prema unaprijed utvrđenim kriterijima definiranim kroz savjetovanje;
- edukacije zaposlenika u državnoj upravi i lokalnoj samoupravi, kako bi bili spremni transparentno i kvalitetno uspostavljati partnerske odnose s predstavnicima sektora, te edukacije radnika, djelatnika i volontera nevladinog, neprofitnog sektora o mogućnostima razvoja međusektorske suradnje;

- stvaranja poticajnih zakonskih okvira za razvoj filantropije, dobrovoljnog rada i civilnoga društva, na temelju čega će se graditi demokratsko, uključivo, socijalno i solidarno društvo u cjelini;
- Vladine suradnje sa Sektorom, tako što će zajednički izraditi strategiju potpore razvitku civilnoga društva u Hrvatskoj i time napraviti kvalitetnu pripremu za učinkovito nadopunjavanje javnoga i nevladinoga, neprofitnog sektora u zadovoljavanju potreba građanki i građana u zajednici;
- promicanja prihvaćanja Programa na lokalnoj razini.

OBVEZE NEVLADINOGA, NEPROFITNOG SEKTORA

Obveze nevladinog, neprofitnog sektora, glede ovog Programa, su sljedeće:

Financiranje i odgovornost

Održati visoke standarde upravljanja i ponašanja u izvršavanju obveze prema zajednici, financijerima i korisnicima, vezano uz provedbu programa i projekta, pružanje usluga i podnošenje izvješća;

Odnositi se odgovorno prema pozitivnim zakonskim propisima;

Promicati princip transparentnosti rada, a prakticirati ga obvezno kad se rad nevladinih, neprofitnih organizacija djelomično ili u potpunosti financira javnim novcem;

Osigurati transparentnost i mogućnost kontrole utroška sredstava kojima država i lokalna samouprava djelomično ili u potpunosti financiraju programe nevladinoga- neprofitnog sektora.

Razvoj i savjetovanje

U suradnji s Vladom, poticati mogućnosti zapošljavanja u neprofitnom sektoru i razvoj socijalne ekonomije;

Osigurati da korisnici usluga, dobrovoljci, članovi i podupirući članovi organizacija budu informirani i upitani za mišljenje, kad je to prikladno, o aktivnostima i politici koje se predstavljaju Vladi ili se daju kao odgovor na traženje Vlade;

Odgovorno se odnositi prema informacijama iz Vlade, kad imaju pristup do njih.

Unapređenje kvalitete djelovanja

Poticati i razvijati suradnju, solidarnost, socijalnu pravdu, transparentnost, osobnu i društvenu odgovornost, samoorganiziranje i trajno učenje;

Promicati suradničke odnose s Vladom te drugim organizacijama u javnom sektoru kao i organizacijama u nevladinom-neprofitnom sektoru te poslovnom sektoru;

Uključiti, kad je to moguće, korisnike u razvoj i upravljanje aktivnostima i/ili uslugama;

Promicati izjednačavanje mogućnosti u pogledu aktivnosti, zapošljavanja, uključivanja dobrovoljaca i osiguravanja usluga;

Poticati volonterski rad i aktivnosti za opće dobro;

Nadgledati i analizirati provođenje Programa svake godine zajedno s Vladom, u skladu s kriterijima utvrđenima kroz savjetovanje.

DALJNJE UNAPREĐENJE PROGRAMA

1. Program je, kao okvirni dokument, početna točka, a ne zaključak. Vlada i Sektor zajedničkim radom zalagat će se za razvoj njegove primjene i učinkovitosti. Kao dio tog procesa, bit će pripremljen kodeks pozitivne prakse i unapređenja kvalitete djelovanja za područje financiranja i savjetovanja, kao i izrada strategije potpore i poticanja razvitka civilnoga društva u Republici Hrvatskoj.
2. Kao dio procesa razvoja i unapređenja učinkovitosti Programa, svake godine održat će se sastanak Vlade i predstavnika Sektora kako bi izvršili pregled i analizu djelovanja u okvirima Programa. Izvješće o tom sastanku će se objaviti i o tome izvijestiti Hrvatski sabor.
3. Vlada će poticati širenje Programa na druge institucije javnog sektora kao i jedinice lokalne uprave i samouprave, koje će biti pozvane da

prilagode Program tako da odgovara specifičnostima njihove lokalne zajednice u definiranju odnosa s nevladinim, neprofitnim sektorom.

U Zagrebu, prosinac 2000. godine

**POPIS ČLANOVA RADNIH SKUPINA ZA IZRADU PROGRAMA
SURADNJE VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I NEVLADINOG-
NEPROFITNOG SEKTORA U HRVATSKOJ**

I. PREDSTAVNICI NEVLADINIH ORGANIZACIJA

A/ Predstavnici udruga

1. Martina Belić / Radmila Sučević, B.a.B.e., Zagreb
2. Sadika Zvirkić, Ženska grupa pri Odboru za ljudska prava, Karlovac
3. Zdenka Ungar, Ženska pomoć sada-SOS telefon, Zagreb
4. Vladimir Lay, Zeleni forum, Zagreb
5. Gojko Bežovan, CERANEO, Zagreb
6. Jelka Glumičić, Odbor za ljudska prava, Karlovac
7. Ljubo Manojlović / Milan Mrkalj, Srpski demokratski forum, Zagreb
8. Mladen Momčinović, Centar za građanske inicijative, Poreč
9. Aleksandra Kuratko / Zvonimir Mataga, GONG, Zagreb
10. Ivana Kabaj, "Lobi", Samobor
11. Dubravka Dujmović-Kušan, Hrvatska glazbena mladež, Zagreb
12. Vladimir Vadjon, Hrvatska paneuropska unija, Zagreb
13. Zorislav Bobuš / Jeronim Trpulec, Savez organizacija invalida Hrvatske, Zagreb
14. Vesna Lendić Kasalo / Predrag Bosnar, Hrvatska zajednica tehničke kulture, Zagreb
15. Mladen Majetić, Zamir.net, Zagreb
16. Jelena Brajša / Mirjana Lovreković, Hrvatska humanitarna mreža, Zagreb
17. Irena Sertić, Udruga za zaštitu prava djece "Heureka", Zagreb
18. Gordana Forčić, SMART, Rijeka
19. Marija Raos / Danijela Babić, NIT, Zagreb
20. Alan Vojvodić / Roman Danko, EOS, Zagreb
21. Danijel Koletić, Strukovna udruga za odnose s javnošću, Zagreb
22. Branka Kaselj / Tatjana Ordanić, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava, Osijek
23. Nives Ivejla / Vesna Jukić, Udruga "MI", Split
24. Sandra Bistričić-Koletić, Regionalni centar za potporu udruagama, Rijeka
25. Ana Žunić, GONG, Zadar

26. Milan Medić, Centar za civilne inicijative, Zagreb
27. Smiljana Rada, Klub žena liječenih na dojci, Split
28. Karolina Pajer, Centar za mlade "San", Daruvar
29. Ana Miletić, Udruga "Luna", Dubrovnik
30. Ninoslav Šćukanec, Studentski informativni centar
31. Duško Popović, Hrvatska mreža zdravih gradova, Zagreb
32. Vinko Zidarić, Interkultura, Zagreb
33. Toni Vidan, Zelena akcija, Zagreb

B/ Predstavnici neprofitnih, privatnih ustanova

34. Srđan Dvornik, Ustanova "Žalgris" i Zaklada Heinrich Böll Stiftung
35. Nenad Maljković, Ustanova "Medius" i Junior Achievement za Hrvatsku

C/ Predstavnici vjerskih organizacija

36. Vice John Batarelo / Boženko Lozo, Hrvatski Caritas

II. PREDSTAVNICI TIJELA DRŽAVNE UPRAVE

37. Marija Boltek, Ured Vlade RH za udruge
38. Duška Bošnjaković, Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave
39. Siniša Kuhar, Ministarstvo rada i socijalne skrbi

III. PREDSTAVNICI JEDINICA UPRAVE I LOKALNE SAMOUPRAVE

40. Vesna Zec, Gradsko poglavarstvo Split
41. Višnja Fortuna, Gradsko poglavarstvo Zagreb
42. Iva Josipović, Županija Primorsko-goranska
43. Siniša Gregoran, Gradsko poglavarstvo Osijek

IV. PREDSTAVNICI MEĐUNARODNIH ORGANIZACIJA U RH

44. Zorica Bencij, DFID, Britansko veleposlanstvo u RH
45. Slavica Radošević, USAID
46. Nives Zenko, World Learning
47. Lidija Pavić / Ivana Laginja, AED
48. Drago Vručinić, Institut "Otvoreno društvo"

KONFERENCIJA »DIJALOG CIVILNOG DRUŠTVA HRVATSKE I EU: STANJE I PERSPEKTIVE«

Ulazak u EU tiče se čitavog društva

Hrvatska ima obvezu implementirati civilni dijalog i kada uđe u Europsku uniju

SPLIT – Potaknuti razmjenu iskustava te bolju suradnju hrvatskih i europskih organizacija civilnog društva u procesu pristupanja Hrvatske Europskoj uniji, jedan je od glavnih ciljeva konferencije »Dijalog civilnog društva Hrvatske i Europske unije: stanje i perspektive«, održane jučer u Splitu. Skup je organizirao Ured za udruge Vlade RH i Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva.

Predstojnik Ureda za udruge Vlade RH Igor Vidačak iznio je inicijativu za osnivanje Ureda hrvatskih udruga u Bruxellesu te za osnivanje gospodarsko-socijalnog foruma. »Namjera nam je potaknuti stvaranje tijela koje će, uz tradicionalni socijalni,

Konferenciji su se odazvali predstavnici brojnih udruga

omogućiti i poticanje šireg civilnog dijaloga na tragu dobre europske prakse u kojeg bi bili uključeni sindikati i poslodavci, ali i udruge. U EU ne ulaze samo administrativne i ekonomske elite, nego se to itekako tiče čitavog društva i svih građana», naglasio je Vidačak dodavši kako se često i nepravdno zanemaruje pitanje kako će se orga-

nizacije civilnog društva spriječiti za funkcioniranje nakon pristupanja Hrvatske u punopravno članstvo EU.

Predstavnik Opće uprave Europske komisije za proširenje Wenceslas de Lobkowicz, poručio je kako je dijalog civilnog društva od izuzetne važnosti te da Hrvatska, uz ostalo, još mora poraditi na prekograničnoj suradnji i im-

plementaciji vladavine prava. Anne-Marie Sigmund, članica Europskog gospodarskog i socijalnog odbora, koja je sudjelovala u izradi izvješća o stanju civilnog dijaloga u Hrvatskoj, pohvalila je razvijeni socijalni dijalog čak i u odnosu na postojeći pravni okvir. Istaknula je kako Hrvatska ima dužnost i obvezu raditi na njegovoj implementaciji i kada uđe u EU.

Lidija Horvatić iz Hrvatske udruge poslodavaca i supredsjedateljica Zajedničkog odbora civilnog društva EU i Hrvatske iznijela je podatak da je Hrvatska u civilnom dijalogu bolja od nekih zemalja EU, primjerice Italije.

S. VUKČEVIĆ

Civilno društvo u Hrvatskoj najvibrantnije u regiji

Jučerašnjom konferencijom završava 14-godišnji rad USAID-a na potpori civilnom društvu u Hrvatskoj

Konferencija »Civilno društvo u Hrvatskoj – Radovi u tijeku«, organizirana povodom završetka šestogodišnjeg CroNGO programa koji je predvodila Akademija za obrazovni razvoj (AED), otvorena je jučer u hotelu International u Zagrebu, a glavne teme trodnevnog skupa bit će javno zagovaranje, pravni okvir za organizacije civilnog društva, financijska održivost i organizacijski razvoj.

CroNGO je program USAID-a za pomoć hrvatskim nevladinim udrugama.

Osim AED-a i USAID-a, koji je u razvoj civilnog društva u Hrvatskoj uložio 12 milijuna dolara, u organizaciji konferencije sudjeluju i Ured za udruge Vlade RH, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva i Savjet za razvoj civilnog društva.

Ovom konferencijom završava i 14-godišnji rad USAID-a na pružanju potpore razvoju civilnog društva u Hrvatskoj. »Hrvatsko civilno društvo sada je dovoljno snažno da se samostalno razvija i raste«, kazao je u uvodnom govoru direktor misi-

DIREKTOR USAID-a u Hrvatskoj, William Jeffers, jučer na Konferenciji

je USAID-a u Hrvatskoj William Jeffers. Također je izrazio veliko zadovoljstvo što je USAID doprinio razvoju »jednom od najvibrantnijih civilnih društava ne samo u regiji već i šire«.

Igor Vidačak, uime Ureda za udruge Vlade RH, koji je dobio velike pohvale za svoj rad od Jeffersa, direktorice AED-a za Hrvatsku Je-

nifer Stuart i Tonija Vidana, predsjednika Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva, ustvrdio je da je od početka rada USAID-a i AED-a postignut zavidni institucionalni i pravni okvir za razvoj civilnog društva. Također je kazao da je Vlada izdvojila 320 milijuna kuna za programe udruga za civilno društvo. Vidan je pak zamjerio Vla-

di što na ovaj skup ne obraća dovoljno pozornosti.

Govoreći o civilnom društvu u Hrvatskoj, Vidan je razvoj građanskih inicijativa uspoređio s gradnjom kuće. »Možemo slobodno reći da smo, što se civilnog društva tiče, došli pod krov«, slikovito se izrazio Vidan. Smatra da na tom području političku elitu treba sustavno educirati, a među glavne zadatke nevladinih udruga spominje »rad na prepoznatljivosti i mobiliziranje društva«. Kao glavni zaključak je istaknuo da Hrvatska »ima maticu civilnog društva koja više ne ovisi ni o kakvim programima pomoći«.

USAID je primarna organizacija američke vlade za pružanje pomoći. Od 1992. SAD je do danas u Hrvatskoj osigurao više od 404 milijuna dolara pomoći, od čega veći dio upravo putem programa koje provodi USAID. Ta je pomoć usmjerena na jačanje demokratskih institucija, poslijeratnu obnovu, povrat izbjeglica, razminiranje, gospodarski razvitak i edukativne programe. (H)

Gotovo je nevjerojatno kako je u ovih 20 godina Ured za udruge prerastao u instituciju koja je doista činila velike iskorake za razvoj civilnoga društva u RH. Nadam se da će niz dobrih godina biti nastavljen, možda ne nužno povećanjem opsega poslova ali svakako snažnijim fokusom na zagovaranje uloge i doprinosa organizacija civilnoga društva. Ured je do sada s pravom mogao promovirati model dobre prakse odnosno dobro zamišljenog sustava podrške OCD-ima.

Najpozitivnije moguće. Sa svim „garniturama“ i raznim rukovoditeljima i još važnije s pojedincima u raznim situacijama i događanjima. Apsolutna posvećenost poslu i misiji.

Branka Kaselj, Zaklada Slagalice

Osnivanje Ureda za udruge predstavlja prvi značajan pomak u odnosu prema civilnom društvu u Republici Hrvatskoj. Dvadeset godina nakon osnivanja, Ured za udruge je središnje tijelo zaduženo za osmišljavanje, koordinaciju i implementaciju javnih politika i mjera za održivi razvoj civilnoga društva.

Kako bi se stvorilo poticajno okruženje za razvoj civilnoga društva potrebno je uspostaviti uravnoteženu politiku koja će s jedne strane uređivati institucionalne i zakonodavne okvire, a s druge strane ostaviti dovoljno slobode za autonomno djelovanje organizacija civilnoga društva. Utoliko je potrebno pojedine odredbe revidirati i uskladiti ih s potrebama organizacija civilnoga društva koje će osigurati njihovu raznolikost. Unatoč tome, upravo je Ured za udruge doprinio osiguravanju i kvalitetnijem uređenju sistemskih institucionalnih i zakonodavnih rješenja za razvoj civilnoga društva koji zadovoljavaju europske standarde. Također je potrebno usvojiti novu Nacionalnu strategiju stvaranja poticajnog okruženja za ra-

zvoj civilnoga društva od 2017. do 2021. godine koju je Ured za udruge izradio kroz participativni proces.

Komunikacija sa svim djelatnicima Ureda za udruge je brza, učinkovita, informirana i temeljena na znanju, a Ured za udruge predstavlja tijelo koje nam pruža podršku kroz savjete, smjernice i davanje preporuka u našem radu.

Dea Vidović, upraviteljica Zaklade „Kultura Nova“

Ured za udruge osnovan je 1998. te taj čin predstavlja jednu od prekretnica u političkom razvoju Republike Hrvatske na putu prema konsolidaciji demokratskog političkog sustava. Do tog je trenutka civilno društvo u Hrvatskoj bilo prepušteno samo sebi te se na neki način razvijalo unatoč, a ne zahvaljujući tadašnjim javnim politikama. Osnutkom Ureda se po prvi put od strane tijela izvršne vlasti prepoznaje važnost civilnoga društva kao jednog od temeljnih stupova demokracije. Civilno društvo se počinje doživljavati kao partner i konstruktivna snaga u društvu, umjesto kao njegova opozicija te se njegov razvoj počinje promatrati u kontekstu javnih politika. Ured za udruge ključna je institucija u kontekstu izrade Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva, te njegovog usmjeravanja, koordiniranja i poticanja. Ima značajnu ulogu u kreiranju i provedbi javnih politika usmjerenih razvoju civilnoga društva te funkcionira kao servis koji pomaže udugama da realiziraju svoje aktivnosti kroz administriranje njihovih projekata. Istovremeno, Ured pruža institucionalni i financijski okvir za operativni rad uduga te sudjeluje u distribuciji sredstava iz državnog proračuna prema korisničkim organizacijama.

Jedna od glavnih funkcija Ureda za udruge jest sudjelovanje u kreiranju javnih politika usmjerenih razvoju civilnoga društva u Republici Hrvatskoj. Ured prati i analizira politike u tom području te predlaže prepo-

ruke za njegovo unapređenje kroz sudjelovanje u donošenju strateških dokumenata u tom području i osiguravanja da se donesene mjere adekvatno provode. Ključna je uloga Ureda u donošenju Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva kao glavnog policy dokumenta u području civilnoga društva. Druga dimenzija uloge Ureda u ovom području jest u usklađivanju djelovanja različitih državnih institucija i tijela javne vlasti i institucija Europske unije kako bi se postigla učinkovita, transparentna i pravedna suradnja između svih dionika u civilnom društvu i efikasna i kvalitetna distribucija proračunskih sredstava.

Suradnja Mreže mladih Hrvatske s Uredom za udruge najvidljivija je u smislu prijave i provedbe projekata financiranih iz javnih izvora, bilo nacionalnih ili onih na razini Europske unije, odnosno kroz ulogu Ureda za udruge kao Posredničkog tijela. Drugi oblici suradnje s Uredom prisutni su kroz sudjelovanje u različitim tijelima i radnim skupinama čiji je cilj unapređenje javnih politika usmjerenih razvoju civilnoga društva, pri čemu Mreža vidi Ured kao ključnog dionika i partnera.

Kristijan Kovačić, član Upravnog odbora
Mreže mladih Hrvatske MMH

Osnivanje Ureda za udruge označio je važan iskorak u razvoju civilnoga društva u Hrvatskoj ponajviše zbog razvoja triangularnog institucionalnog modela podrške razvoju civilnoga društva uz Nacionalnu zakladu za razvoj civilnoga društva i Savjet za razvoj civilnoga društva. Hrvatska je jedna od rijetkih zemalja u regiji koja je uspostavila krossektorski model suradnje koji je generirao i podržavao demokratizaciju institucija, jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva i podizanje svijesti društva o vladavini prava i demokratizaciji. U posljednjih je nekoliko godina uloga Ureda za udruge minimizirana u odnosu na

unutarnje političke promjene i ometanje razvoja demokratskog političkog sustava.

Jedna od ključnih javnih politika Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva je facilitacijom Ureda za udruge rezultirala participativnim procesom oblikovanja i provedbe ciljanih mjera. Ista je Strategija bila komplementarna i snažno podržavala provedbu javnih politika u drugim područjima u kojima je civilno društvo zagovaralo društvene promjene, npr. vladavina prava, građansko obrazovanje, volonterstvo. Uloga Ureda za udruge bila je ključna i u uređivanju politika financiranja civilnoga društva od strane tijela državne uprave. Iako je kritika načina provedbe specifične metodologije nadzora i kontrole civilnoga društva postojana, Ured za udruge uložio je napore u standardizaciju rada tijela državne uprave i brojnih jedinica lokalne i regionalne samouprave prilikom dodjele financijskih sredstava civilnom društvu. Isto tako, Ured za udruge dao je ključnu podršku u unapređenju kvalitete provedbe programa financijske podrške civilnom društvu iz europskih fondova.

Imamo bogato iskustvo suradnje s djelatnicima Ureda za udruge kroz Savjet za razvoj civilnoga društva, rad na specifičnim javnim politikama poput izrade Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva ili sudjelovanja u Danima otvorenih vrata udruga. Općenito govoreći, zadovoljni smo kadrovskim kapacitetima i stručnošću djelatnika Ureda za udruge te njihovom ozbiljnom pristupu u oblikovanju i provedbi javnih politika. Političke promjene posljednjih godina ne ulijevaju povjerenje u održavanje i razvoj institucionalnog modela za razvoj civilnoga društva te samoga civilnoga društva u smjeru očekivanog demokratskog puta.

Emina Bužinkić, predsjednica Savjeta
za razvoj civilnoga društva, Centar za mirovne studije

Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva

Ured za udruge izrađuje i sustavno prati provedbu Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva. Uz provedbu niza mjera, Ured je koordinirao provedbom Nacionalne strategije. U suradnji sa Savjetom za razvoj civilnoga društva, osiguravao je kontinuiranu i dvosmjernu razmjenu informacija između tijela državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te organizacija civilnoga društva o napretku u provedbi mjera Strategije.

Prvi pokušaj izrade strateškog dokumenta najavljen je već u nacrtu Programa suradnje Vlade Republike Hrvatske i nevladinog, neprofitnog sektora u Hrvatskoj 2001. godine, a prvu inicijativu potaknuo je Savjet za razvoj civilnoga društva 2002. godine. Prijedlog Strategije potpore i poticanja razvitka civilnog društva u RH izradio je tim stručnjaka 2005. godine, ali bez aktivnog sudjelovanja organizacija civilnoga društva u definiranju mjera. Ovaj strateški dokument nije usvojen, te se pristupilo osnivanju nove radne skupine i izradi Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva za razdoblje od 2006. do 2011. godine.

Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva 2006. - 2011.

Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva pružila je osnovne smjernice kako bi se do 2011. godine unaprijedio postojeći i stvorio novi pravni, financijski i institucionalni sustav potpore razvoju civilnoga društva te stvorilo

poticajno okruženje za daljnji razvoj civilnoga društva u Republici Hrvatskoj. Strategiju je slijedio i Operativni plan provedbe čiji je koordinator bio Ured za udruge, a formirano je i Povjerenstvo za praćenje provedbe Operativnog plana.

Tijekom 2005. godine organizirano je 15 okruglih stolova diljem Hrvatske na temu potrebe donošenja Strategije na kojima je sudjelovalo 1.702 predstavnika organizacija civilnoga društva.

Proces izrade Strategije započeo je osnivanjem Radne skupine Odlukom Vlade od 12. siječnja 2006. godine, a posebna vrijednost ovog dokumenta je u tome što je u njegovoj izradi aktivno sudjelovalo preko šezdeset predstavnika iz organizacija civilnoga društva, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, tijela državne uprave, akademske zajednice i poslovnog sektora. Također, preko tisuću osoba dalo je svoj doprinos konačnom sadržaju Strategije kroz javne rasprave.

Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva 2006. - 2011. usvojena je na sjednici Vlade RH 12. srpnja 2006. godine.

Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva 2012. - 2016.

Proces izrade Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva za razdoblje 2012. - 2016. godine započeo je u svibnju 2011. u Puli na Danima udruga 2011., održavanjem konferencije „Civilno društvo u Hrvatskoj 2016. - vizija, strategija i akcija“ koju je organizirao Ured za udruge u suradnji s TACSO – uredom tehničke pomoći organizacijama civilnog društva u Republici Hrvatskoj i Zakladom za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva Istarske županije. 150 sudionika događanja zajednički su razvijali prijedloge za viziju razvoja civilnoga društva u Republici Hrvatskoj koristeći metodu otvorenog prostora (eng. *Open space technology*) koja omogućuje grupno promišljanje složenih tema i postizanje značajnih rezultata u relativno kratkom vremenu, a sve u cilju doprinosa nacrtu prijedloga Nacionalne strategije i Akcijskog plana.

„U Otvorenom prostoru postoji ritam grupe koji je poput disanja: udisaj, kada cijela grupa ulazi u veliki krug; izdisaj, kada se veliki krug razdvaja i formiraju se mali krugovi, i udisaj, kada se veliki krug ponovo spaja. Ovaj ritam disanja postoji oduvijek u zajednicama i organizacijama, a Dani udruga 2011. bili su sjajna prilika da udahnemo, spojimo se i kreiramo zajedničko razumijevanje što je važno za razvoj civilnoga društva u Hrvatskoj u sljedećih pet godina.“

Komentar sudionika radionice

Nastavak procesa činila je rasprava o polazišnim osnovama za izradu nove Nacionalne strategije, održana u lipnju 2011., na kojoj je sudjelovalo tridesetak sudionika, predstavnika tijela državne uprave i organizacija civilnoga društva. Potom su održani sastanci radne skupine za izradu nove Nacionalne strategije.

Od rujna 2011. u višemjesečnom radu na izradi prijedloga Strategije sudjelovalo je oko 50 predstavnika organizacija civilnoga društva te tijela državne uprave i rezultat toga rada bio je nacrt Strategije o kojem je tijekom svibnja i lipnja 2012. provedeno javno savjetovanje i održana javna rasprava. Održano je i nekoliko stručnih sastanaka o pojedinim specifičnim mjerama i aktivnostima iz Nacionalne stra-

tegije. Pored toga, organizacijama civilnoga društva omogućeno je ravnopravno sudjelovanje u svim fazama razvoja dokumenta, a završna rasprava bila je na Danima udruga 2012.

Na sjednici održanoj 12. srpnja 2012., Vlada Republike Hrvatske usvojila je Nacionalnu strategiju stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2012. do 2016. godine. U razdoblju u kojem se Hrvatska pripremala za pristupanje Europskoj uniji, Nacionalna strategija pružila je smjernice za stvaranje poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva do 2016. godine kako bi se još više unaprijedio pravni, financijski i institucionalni sustav potpore djelovanju organizacija civilnoga društva kao važnih čimbenika društveno-ekonomskog razvoja u Republici Hrvatskoj, ali i važnih dionika u oblikovanju i provedbi politika Europske unije.

Ured za udruge učinio je iskorak u praćenju provedbe Nacionalne strategije razvijanjem internetske platforme te mogućnošću da se provedbu prati u realnom vremenu. Projekt se ističe kao primjer dobre prakse u praćenju provedbe strateških dokumenata.*

Smatramo iznimno važnima urede Vlade Republike Hrvatske, a posebice one koji se u svome radu bave temeljnim pravima građana i njihovom zaštitom (poput Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Ureda za ravnopravnost spolova, Ureda Komisije za odnose s vjerskim zajednicama i drugih). Ured za udruge, podupirući i razvijajući područje aktivnosti civilnoga društva u našoj zemlji, također na poseban način štiti i osigurava osnovna prava i slobode građana. Ured za udruge prepoznat je kao krovno koordinirajuće tijelo na nacionalnoj razini za aktivnosti u području civilnoga društva, što mu daje posebnu važnost.

*Platforma je od srpnja 2013. dostupna na <http://strategija.udruge.hr/>.

Civilno društvo u svim razvijenim demokracijama jedan je od ključnih elemenata za uspješno funkcioniranje društva te ga je poželjno uključivati i u procese donošenja odluka na nacionalnoj i međunarodnoj razini. U Republici Hrvatskoj ovi procesi započeli su stvaranjem samostalne države, no svakako su određenu „obnovu“ u pažnji koja im se posvećuje doživjeli prilikom pristupanja Hrvatske Europskoj uniji te neposredno nakon njega, implementacijom EU zakonodavstva u nacionalni sustav. No, organizacije civilnoga društva ni nekoliko godina kasnije nisu u potpunosti shvaćene / prihvaćene kao jedan od aktera demokratskog upravljanja državom i čini se da kao društvo moramo ispuniti još mnogo zadaća do potpune implementacije pet temeljnih načela njihove uključenosti – otvorenost, sudjelovanje, odgovornost, učinkovitosti i usklađenosti (Bijela knjiga o europskom upravljanju, 2001.). Ured za udruge učinio je veliki iskorak u ovom području preuzimanjem koordinatorske uloge u razvoju i implementaciji Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva pri tome uključujući velik broj dionika u njezino oživotvorenje. Također, izvještaji koji su proizašli iz praćenja implementacije Strategije bogat su izvor recentnih informacija o civilnom društvu u Hrvatskoj koje bi zainteresirani pojedinci i institucije iznimno teško mogli tako jedinstveno i cjelovito prikupiti, ali i protumačiti. Postoje i brojne druge aktivnosti Ureda za udruge, a koje su možda manje „vidljive“ općoj javnosti i širem krugu državnih i javnih institucija, ali su također od ključne važnosti. Navodimo samo neke koje se posebno odražavaju na djelovanje organizacija civilnoga društva: izrada, sustavno praćenje, analiza i ocjena normativnog okvira za djelovanje OCD-a; harmonizacija politika, kriterija i standarda financiranja projekata OCD-a; oblikovanje i vođenje javne baze podataka o dodijeljenim bespovratnim sredstvima za projekte i programe organizacija civilnoga društva iz državnog proračuna i drugih javnih izvora; priprema, koordinacija i provedba međunarodne razvojne suradnje kao i projekata i programa Europske unije i drugih međunarodnih

organizacija te bliska suradnja i podrška u radu dvaju važnih tijela – Savjeta za razvoj civilnoga društva i Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva. Kad je riječ o javnim politikama koje se odnose na udruge i druge organizacije civilnoga društva, zbog svoje središnje (ali i visoke) pozicije, Ured za udruge fokalna je točka njihova kreiranja, podrška u usvajanju, ponekad koordinator te gotovo uvijek monitor njihove implementacije. U modernom shvaćanju upravljanja, a ne više vladanja, u državnim poslovima preporuča se svojevrsno relaksiranje granica između javnog, privatnog i civilnog sektora, a sam proces karakterizira i trajno stanje pregovora između navedenih aktera. Vladini uredi ovdje zauzimaju posebnu ulogu jamca za poštivanje zajednički utvrđenih pravila ovoga pregovaranja kao i za održanje autonomije i neovisnosti nevladinih aktera (pravednim dodjeljivanjem državnih sredstava). Za sve ostale institucije, unutar i izvan državnog sustava upravljanja, oni su promotori demokratskih, pravnih i socijalnih vrijednosti koje pružaju okvir za djelovanje OCD-a, a koje se posebno odnose na: transparentnost, otvorenost, zakonitost, jednakost, nepristranost i socijalnu pravednost. Pozdravljamo uloženi trud i nastavak rada Ureda za udruge i izvan domene organizacija civilnoga društva, a koji je izravno ili neizravno s njima povezan, posebice u javnim politikama koje se odnose na mlade, nacionalne manjine, vjerske zajednice te na sve druge segmente hrvatskog društva čija bi se realizacija prava bez podrške tijela vlasti nalazila u nezavidnom položaju.

Od 2013. godine Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja (NCVVO) je imao priliku surađivati s Uredom za udruge uglavnom kad je riječ o aktivnostima predviđenima nacionalnim strategijama vezano za mjere za koje je bio zadužen. Kontinuirano smo, po potrebi, komunicirali s djelatnicima Ureda za udruge te na godišnjoj razini izvještavali Ured kao koordinatora o aktivnostima provedenim u okviru Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva 2012.-2016. Suradnja je ta-

koder realizirana i tijekom implementacije aktivnosti predviđenih u još dva nacionalna programa gdje su Ured za udruge i NCVVO sudjelovali u ulozi provoditelja pojedinih mjera: Nacionalni program zaštite i promicanja ljudskih prava 2013.-2016. te Nacionalni program za mlade 2014.-2017. Komunikacija, sastanci i učinkovitost suradnje naših dviju institucija može se opisati kao iznimno kvalitetna. Djelatnici Ureda za udruge iskusi su profesionalci u obavljanju svojih zadaća pri čemu se posebno ističu vještine moderiranja rasprava, aktivnog slušanja, diverzificirani i situacijama prilagođeni pristupi rješavanja problema, diplomatičnost, razumijevanje različitosti te upornost koja je nužna za postizanje ciljeva. Svi koji su imali prilike surađivati s Uredom za udruge, njegovim vodstvom i djelatnicima mogli su uspješno savladati i u svoj daljnji rad implementirati nešto od opisanih vještina.

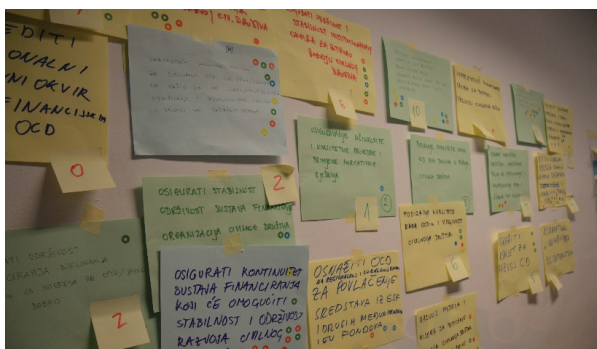
Čestitamo ovom prilikom i veliku godišnjicu vašeg rada koji traje u kontinuitetu već 20 godina i radujemo se nastavku suradnje.

Ines Elezović, mag. soc.

IEA – ICCS, PIRLS i TIMSS nacionalni koordinator istraživanja
Viša stručna savjetnica u Odjelu za promicanje kvalitete obrazovanja, Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva 2018. - 2022.

Proces izrade nove Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva započeo je 2016. godine, a uključivao je pažljivo promišljeni participativni i temeljiti dijalog i suradnju sa širokim krugom zainteresiranih dionika, predstavnika organizacija civilnoga društva, tijela državne uprave, lokalne samouprave i akademske zajednice. Tijekom 2016. i 2017. godine održavane su javne rasprave o prioritetima Nacionalne strategije, osnovana je Radna skupina za izradu nacarta Nacionalne strategije koja je održavala sastanke kako bi definirala ključne prioritete, ciljeve, mjere i aktivnosti novog strateškog dokumenta, održan je niz sastanaka i fokus grupa s nositeljima i sunositeljima mjera i aktivnosti, organizirana je tematska sjednica Savjeta za razvoj civilnoga društva te je provedeno javno savjetovanje o nacrtu nove Strategije i ex-ante evaluacija nacarta Nacionalne strategije.

Proces izrade, donošenja, praćenja i provedbe Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva predstavlja primjer dobre prakse suradnje civilnoga društva i tijela državne uprave u definiranju ključnih ciljeva, prioriteta, mjera i aktivnosti za razvoj civilnoga društva prepoznat i u zemljama regije i svijeta.

Ministarstvo državne imovine očituje se kako doprinos Ureda za udruge razvoju civilnoga društva iz perspektive ovog Ministarstva vidi u najvećem dijelu upravo u tome što je Ured za udruge sudjelovao u izradi Odluke o kriterijima, mjerilima i postupku dodjele nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske na korištenje organizacijama civilnog društva radi provođenja programa i projekata od interesa za opće dobro⁵ koju je donijelo Povjerenstvo za raspolaganje nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske, te prethodne Odluke o kriterijima, mjerilima i postupku dodjele nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske na korištenje organizacijama civilnog društva radi provođenja programa i projekata od interesa za opće dobro⁶. Ovim odlukama je propisan način raspolažanja, postupanja i kriterija za dodjelu nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske organizacijama civilnoga društva, putem javnog natječaja i ponovnu dodjelu nekretnina sadašnjim korisnicima bez provođenja javnog natječaja, a sve sukladno članku 10. Uredbe o mjerilima i kriterijima dodjele na korištenje nekretnina za potrebe tijela državne uprave ili drugih tijela korisnika državnog proračuna te drugih osoba (NN 127/13). Također, temeljem navedenih odluka Ministarstvo državne imovine je provelo dva natječaja za dodjelu nekretnina organizacijama civilnoga društva.

Nadalje, važno je napomenuti kako je ovo Ministarstvo mišljenja da Ured za udruge, provodeći Strategije iz svoje nadležnosti, kako Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva 2012.-2016., tako i buduće Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva 2017.-2021., a u kojima je i Ministarstvo državne imovine zaduženo za određene mjere, nastoji stvoriti preduvjete za daljnji napredak razvoja

civilnoga društva u području institucionalnog i normativnog okvira te društveno ekonomskog razvoja.

Leon Žulj, pomoćnik ministra, Ministarstvo državne imovine

Ured za udruge važan je dio trokuta za razvoj civilnoga društva po čemu je Hrvatska postala poznata i hvaljena u svijetu: Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, Ured za udruge i Savjet za razvoj civilnoga društva. Zadnjih godina je nedostajalo aktivnije bavljenje javnim politikama koje uređuju djelovanje civilnoga društva, a pogotovo je nedostajala koordinacija između tri bitne strane spomenutog trokuta. Nedostatak te sinergije osjetio se i u samom civilnom društvu u Hrvatskoj. Nadamo se kako će novi saziv Savjeta, te stvoreni uvjeti da se Zaklada i Ured posvete svome poslu unaprijediti stanje. Potrebno je donijeti i provoditi novu Nacionalnu strategiju stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2018. do 2022. godine.

Iskustvo je bilo uvijek pozitivno, puno međusobnog uvažavanja i otvorenosti za suradnju. U Uredu smo imali ozbiljnog i predanog partnera, a mi smo bili otvoreni za programe promocije rada civilnoga društva i sudjelovanje na javnim događanjima u organizaciji Ureda. Zadnje dvije godine suradnja je bila manje prisutna i izražena.

Dražen Šimleša, Zelena mreža aktivističkih grupa

Ured za udruge krovna je organizacija za pružanje potpore i osnaživanje organizacija civilnoga društva koje djeluju u okviru Ustava i zakona Republike Hrvatske. Ured za udruge ima savjetodavnu ulogu Vladi Republike Hrvatske i važnu ulogu u stvaranju pravnog i institucionalnog okvira za djelovanje građana organiziranih u udruge u Republici Hrvatskoj, s ciljem razvoja demokratskih procedura, zaštite ljudskih prava i pospješiva-

⁵ KLASA: 024-04/15-03/8, URBROJ: 536-021/01-2015-11 od 30. lipnja 2015. godine

⁶ KLASA: 943-01/13-01/201, URBROJ: 536-01/01-2013-4 od 3. listopada 2013. godine.

nja učinkovitog društvenog i gospodarskog razvoja cjelokupnog hrvatskog društva.

Agencija za odgoj i obrazovanje ima redovitu suradnju s Uredom za udruge, napose u provedbi mjera iz Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva, u području obrazovanja za demokratsko građanstvo i ljudska prava. Agencija u okviru svoje nadležnosti organizira redovita i obvezna stručna usavršavanja za učitelje i nastavnike u osnovnim i srednjim školama u svrhu provedbe programa/kurikula Građanskog odgoja i obrazovanja, te surađuje sa stručnjacima brojnih domaćih i međunarodnih udruga u tom području. Do sada je, na temelju registracije u e-katalogu u etta.edu sustavu preko 40.000 učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja prošlo edukacije i radionice o suvremenim modelima učenja i poučavanja, o interdisciplinarnom međupredmetnom planiranju i programiranju, o provođenju integracije i korelacije odgojno-obrazovnih tema vezanih za ljudska prava, demokratsko građanstvo, alate izgradnje društvenih zajednica i efikasnog organiziranja rada u grupi, razredu, školi i društvenoj zajednici na demokratskim načelima, razvoja društvene solidarnosti, pravnu pismenost građana, medijsku pismenost, volontiranje, zaštitu potrošača, poduzetnost, financijsku pismenost, razvoj kulturnog identiteta i međukulturalnosti, komunikacijske vještine i mirno rješavanje sukoba i druge teme vezane za pripremu mladih građana za život i uspješno sudjelovanje u cjeloživotnom osobnom i društvenom razvoju.

Sve to može se danas provoditi u školskom kurikulumu, nastavnom planu i programu škole i izvanučioničkim aktivnostima u suradnji s lokalnom zajednicom, javnim i privatnim društvenim ustanovama, gospodarskim tvrtkama, stručnjacima, znanstvenicima i civilnim društvom, jer su učitelji i nastavnici osposobljeni za korištenje suvremenih metoda učenja i poučavanja koje učenike vode dubljem usvajanju gradiva kroz istraživanje i rješavanje problema⁷, kritičkoj refleksiji o onome

⁷ Na primjer, korištenjem široke lepeze metoda koje učiteljima i nastavnicima stoje na raspolaganju s opisom metoda, priručnicima,

što su naučili i što još žele učiti, otkrivanju i prikupljanju dokaza o područjima obrazovanja koja im dobro idu, u kojima su jaki - mapa osobnog i građanskog razvoja⁸, otkrivanju i dokazivanju svojih talenata, da nauče kako bolje učiti, da u refleksiju o vlastitom učenju i sposobnostima uključe vršnjake, učitelje i roditelje. Mapa osobnog i građanskog razvoja bi u konačnici trebala pomoći i učiteljima koji nemaju dovoljno vremena upoznati dubinski sve učenike u razredu, pomoći im u objektivnijem vrednovanju učeničkih postignuća, te im poslužiti kao alat da promijene način ocjenjivanja.

Prema ispitivanju stavova učitelja/nastavnika kojeg je 2017. godine naručila Agencija za odgoj i obrazovanje u sklopu projekta Vijeća Europe „Instrumenti za implementaciju Okvira kompetencija za demokratsku kulturu“, na uzorku osnovnih i srednjih škola iz cijele Hrvatske, prikupljeni su podaci o tome kako učitelji i nastavnici osnovnih i srednjih škola integriraju program Građanskog odgoja i obrazovanja.⁹ Agencija za odgoj i obrazovanje posljednjih je godina dva put sudjelovala u Pilot Projekt Shemi VE i EU s međunarodnim projektima Putovnica za demokraciju: Potpora učiteljima za aktivno građanstvo (2014.) i Instrumenti za razvoj kompetencija za demokratsku kulturu (2017.). Učitelji i nastavnici također imaju šest priručnika Vijeća Europe za Građanski odgoj i obrazovanje prevedenih na hrvatski jezik dostupnih na mrežnoj stranici Agencije, te na međunarodnoj mrežnoj stranici na hrvatskom jeziku: www.living.democracy.hr, čime se pospješilo i

educiranim nastavnicima za usavršavanje drugih nastavnika, školskim, županijskim i državnim smotrama snimljenim u elektronskom obliku i pohranjenim na mrežnim stranicama Agencije i drugih srodnih institucija. Riječ je o metodi Projekt građanin, Radionica budućnosti, Školska i vršnjačka medijacija, Simulirana suđenja, Simulirano zasjedanje Sabora za učenike srednjih škola i druge. www.azoo.hr

⁸ Uz građanski odgoj i obrazovanje 2014. godine uveden je alat za učenike Mapa osobnog i građanskog razvoja u dokumentu Program međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole (NN 104/14).

⁹ Izvještaj o ispitivanju stavova nastavnika u okviru projekta Instrumenti za implementaciju okvira kompetencija za demokratsku kulturu (2017.); autor: Matija Batur; naručitelj: Agencija za odgoj i obrazovanje; www.azoo.hr

provođenje Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva.

Nevenka Lončarić Jelačić,
*viša savjetnica za nacionalne programe,
Agencija za odgoj i obrazovanje*

„Proces donošenja Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva u Republici Hrvatskoj 2017. - 2022. je rijetko participativan proces izrade strategije. To se može vidjeti u logici koraka koji su poduzeti u procesu te načinu i brojnosti uključenih dionika kroz javne rasprave, radne skupine i podskupine, proces internog i javnog savjetovanja, rad Savjeta za razvoj civilnoga društva i drugih dionika procesa donošenja Strategije, kao i kroz vanjsko vrednovanje prethodne i prethodno vrednovanje nacрта tekuće Strategije.

Možemo ga prepoznati kao primjer dobre prakse od kojih druga tijela javne uprave mogu mnogo toga naučiti. Osim toga Ured za udruge kao voditelj procesa, ne samo da ima adekvatne kapacitete za vođenje procesa izrade Strategije već je iznimno transparentan i, što je moguće još važnije, otvoren za učenje iz prijašnjih iskustava i iskustava samog procesa kako bi polučio što bolje rezultate u izradi (i na kraju implementaciji strategije). Osim toga Ured za udruge kao voditelj procesa, spremno inovira sam proces dodajući elemente koji će povećati kvalitetu dokumenta, uključenost dionika i transparentnost procesa. Uz neke manje preporuke koje su dane u mjerama za unapređenje procesa donošenja Strategije, ovaj proces držimo pokaznim primjerom koje bi druga tijela javne uprave u Hrvatskoj trebala slijediti.“

Zaključak postupka vanjskog prethodnog vrednovanja Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva 2017. - 2022. godine., Ceraneo.

SUDJELOVANJE UREDA ZA UDRUGE U OBLIKOVANJU NORMATIVNOG OKVIRA ZA DJELOVANJE ORGANIZACIJA CIVILNOGA DRUŠTVA

Tijekom godina Ured za udruge aktivno je sudjelovao u izradi i provedbi niza zakona i strateško-planskih dokumenata kojima se unapređuje normativni okvir za razvoj civilnoga društva, primjerice:

Zakon o priređivanju igara na sreću i nagradnih igara	
Nacionalni program za suzbijanje korupcije za razdoblje od 2006. do 2008.	Zakon o igrama na sreću
Strategija suzbijanja korupcije	Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske
Nacionalni program djelovanja za mlade 2009. – 2013.	Nacionalni program „Živjeti zdravo“
Nacionalni program za mlade od 2014. do 2017.	Zakon o volonterstvu
Garancija za mlade	Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći
Nacionalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom (2007. - 2015., 2017. - 2020.)	Zakon o udrugama
Nacionalni program zaštite i promicanja ljudskih prava	Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
Nacionalna politika za promicanje ravnopravnosti spolova 2006. – 2010.	Zakon o humanitarnoj pomoći
Strategija razvojne suradnje Republike Hrvatske	Zakon o pravu na pristup informacijama
Memorandum o socijalnom uključivanju (Joint Inclusion Memorandum – JIM)	Zakon o savjetima mladih
Nacionalni provedbeni plan za socijalno uključivanje 2009.-2010.	Zakon o pružanju usluga u turizmu
Nacionalni program Republike Hrvatske za Savez civilizacija	Zakon o elektroničkim medijima
Nacionalni plan aktivnosti za prava i interese djece 2006.-2012. Nacionalna strategija za prava djece u RH za razdoblje 2014. – 2020.	Zakon o sudjelovanju civilnih stručnjaka u međunarodnim misijama i operacijama
Strategija razvoja socijalnog/društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2014. do 2020.	Tematske radne skupine (TRS-ovi) za izradu programskih dokumenata za financijsko razdoblje Europske unije 2014.-2020.
Strategija regionalnoga razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020. godine	

Uključivanje građana, civilnoga društva i ostalih zainteresiranih dionika u oblikovanje javnih politika

Savjetovanje sa zainteresiranom javnošću

Uspostava novih standarda u savjetovanju države i organizacija civilnoga društva u postupku izrade i provedbe zakona, akata i drugih propisa jedan je od preduvjeta stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva. Uz sudjelovanje i organiziranje konferencija i javnih rasprava te objavljene brošure, uz provedeno široko javno savjetovanje te konzultacije s ključnim dionicima poput Savjeta za razvoj civilnoga društva, Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 21. studenoga 2009. godine usvojila Kodeks savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata (NN 140/09). Ured za udruge objavio je 2010. publikaciju *Smjernice za primjenu Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata*. Osim Smjernica, Ured je započeo s koordinacijom i edukacijom koordinatora za savjetovanje čime je doprinio boljoj

suradnji i znanju državnih službenika o organizacijama civilnoga društva. Normativni okvir za provedbu savjetovanja sa zainteresiranom javnošću čini još i Zakon o pravu na pristup informacijama (NN 25/13) odnosno Izmjene i dopune Zakona o pravu na pristup informacijama (NN 85/15), u izradi čijeg nacрта je Ured za udruge aktivno sudjelovao.

Provedba savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata od 2011. do 2017.¹⁰:

Provedena **3.066** savjetovanja o pravilnicima, zakonskim aktima, uredbama, strateškim dokumentima, ostalim vrstama akata te aktima vezanim uz procjenu učinaka propisa

31.570
podnositelja
komentara

87.297
pristiglih komentara na
nacrt zakona, drugih
propisa i akata

Poticaj Uredu za udruge za uspostavu središnjeg portala e-Savjetovanja dale su organizacije civilnoga društva, poslovni sektor i sami građani, u svrhu poboljšanja razine dostupnosti informacija o trenutno otvorenim savjetovanjima s javnošću o nacrtima zakona, drugih propisa i akata. Primarna namjera središnjeg portala jest pojednostavniti pristup informacijama o svim otvorenim savjetovanjima državnih tijela, ali i olakšati postupak komentiranja građanima i pravnim osobama. Portal predstavlja visoku razinu transparentnosti postupanja državnih tijela u odnosu na izvješćavanje o rezultatima savjetovanja te obrazloženje prihvaćenih i neprihvaćenih komentara. S druge strane, e-Savjetovanja donose i viši stupanj transparentnosti i otvorenosti u odnosu na komentare predstavnika zainteresirane javnosti koji se mogu vidjeti tijekom čitavog postupka savjetovanja. Središnji državni portal e-Savjetovanja značajan je korak u razvoju procesa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću koji omogućuje objedinjavanje svih otvorenih savjetovanja na jednom mjestu, brzu i jednostavnu pretragu otvorenih savjetovanja te učinkovito zagovaranje svih zainteresiranih društvenih skupina i pojedinaca u procesu oblikovanja javnih politika.

Portal je prepoznat i na međunarodnoj razini kao primjer dobre prakse uključivanja građana u postupke donošenja odluka. Od pokretanja e-Savjetovanja, ostvaren je značajan iskorak u pogledu uključivanja javnosti u postupak stvaranja javnih politika, jednostavnosti komentiranja nacrt propisa ali također i u odnosu na efikasnost postupanja tijela državne uprave.

Ured za udruge je zadužen za koordinaciju uspostave i korištenja portala e-Savjetovanja.¹¹ Predstavljanje središnjeg portala za savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja propisa održano je 27. travnja 2015. u Svečanoj dvorani Vlade Republike Hrvatske.

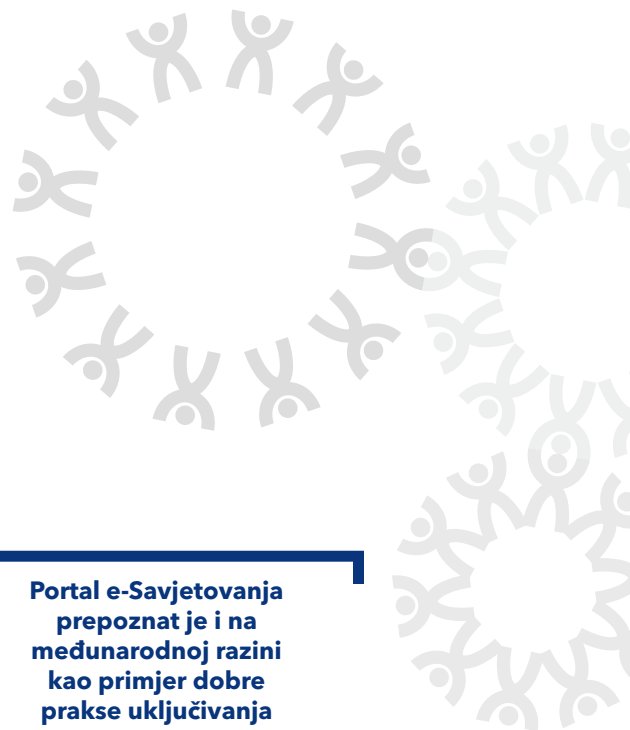

¹⁰ Izvor: Izvješća o provedbi Kodeksa savjetovanja za razdoblje 2010. – 2014. i Izvješća o provedbi savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata za razdoblje 2015. – 2017. Dostupno na: <https://udruge.gov.hr/pristup-informacijama/savjetovanje-sa-zainteresiranom-javnošću/provedba-kodeksa-sa-savjetovanja/276>

¹¹ Video spot o portalu e-Savjetovanja dostupan na: <https://www.youtube.com/watch?v=ASF1TJAoiCk&feature=youtu.be>

Od pokretanja portala, Ured za udruge proveo je **više od 90 radionica** o korištenju portala za administratore i službenike u nadležnim tijelima državne uprave, a u svrhu što učinkovitijeg postupanja i obrade zaprimljenih komentara.

**Portal e-Savjetovanja
prepoznat je i na
međunarodnoj razini
kao primjer dobre
prakse uključivanja
građana u postupke
donošenja odluka.**

e-Savjetovanja **Središnji portal za savjetovanja s javnošću**

Statistika korištenja e-Savjetovanja (2015. - 2017.):

1.561 otvorenih
savjetovanja

Broj tijela koja su provodila
savjetovanje: **32 (2015.),
37 (2016.), 40 (2017.)**

9.727
podnositelja
komentara

35.705
pristiglih
komentara

Udruge ili šire gledano organizacije civilnoga društva jedne su od ključnih dionika ostvarivanja koncepta dobre vladavine u suradnji s općinskim, gradskim i županijskim upravama. Vlast i javna uprava prepoznaju organizacije civilnoga društva i druge dionike kao partnere te s njima surađuju u procesu pripreme i donošenja odluka i provedbe programa razvoja civilnoga društva. Ovu suradnju uvelike olakšava djelovanje Ureda za udruge koji je intenzivirao i stavio naglasak upravo na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Najbolji pokazatelj uspješnosti suradnje udruga i županija upravo je broj EU projekata koje partnerski provode. Uz to, udruge su iznimno važna karika ostvarivanja ciljeva i prioriteta jedinica regionalne samouprave, a koji su definirani županijskim razvojnim strategijama. Sukladno županijskim strateškim dokumentima, organizacije civilnoga društva danas imaju sve važniju ulogu u područjima obrazovanja, zdravstva, socijalnih usluga, zaštiti okoliša, itd. Udruge lakše mogu iskoristiti i potaknuti djelovanje svih lokalnih resursa, u čemu im uvelike pomaže Ured za udruge organizacijom različitih edukacija, savjetovanja i događanja usmjerenih osnaživanju njihove pozicije u lokalnim sredinama.

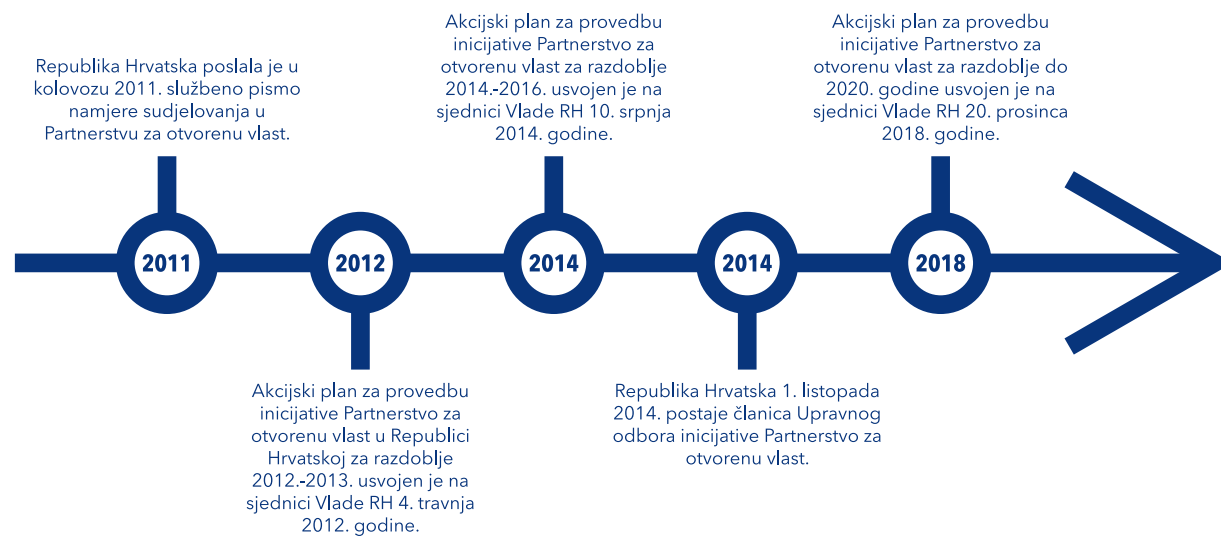
Posljednjih godina stavljen je fokus na sudjelovanje organizacija civilnoga društva u stvaranju javnih politika jer one imaju odgovornu ulogu čuvara demokracije. U tom smislu trebaju analizirati, pratiti provedbu, prikupljati mišljenja različitih dionika koji se bave određenim područjem ili na koje provedba politike utječe te dati konstruktivne prijedloge u cilju njenog poboljšanja. Bez gore navedenih aktivnosti, koje kroz svoj rad potiče Ured za udruge, dovela bi se u pitanje kvaliteta, održivost i primjerenost određenih aktivnosti koje bi trebale odgovoriti na zahtjeve i potrebe lokalne zajednice. U proces oblikovanja javnih politika uključila se i Europska unija s nizom razvojnih programa i aktivnosti. Zajednički projekti neprofitnih organizacija i lokalnih vlasti zaslužili su povjerenje europskih fondova i to je bio put kojim se utirala nova praksa suradnje.

Među zajedničkim aktivnostima Ureda za udruge i Hrvatske zajednice županija, važno je istaknuti potpisivanje Deklaracije o suradnji županija i organizacija civilnoga društva u Republici Hrvatskoj koje je bilo održano u sklopu međunarodne manifestacije Tjedan otvorene vlasti (eng. Open Government Week). Naime, Ured za udruge je po uzoru na pozitivno iskustvo potpisivanja Deklaracije s gradovima, a osluškujući potrebe i želje lokalnih zajednica, proširio tu inicijativu te pokrenuo potpisivanje Deklaracije o suradnji županija i organizacija civilnoga društva. Navedena Deklaracija je nastala uvažavajući činjenicu da je razvijeno civilno društvo jedna od pretpostavki i mjerila demokracije i stabilnosti političkoga sustava, a suradnja javne vlasti s građanima i civilnim društvom u stvaranju, provedbi i praćenju javnih politika jedno od temeljnih obilježja države koja služi svojim građanima, te imajući u vidu Europsku povelju o lokalnoj samoupravi i Nacionalnu strategiju stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva. Ured za udruge će u suradnji s Hrvatskom zajednicom županija organizirati predstavljanje i potpisivanje Deklaracije u županijama diljem Hrvatske. Uz ovu aktivnost, Hrvatska zajednica županija i Ured za udruge, provodili su brojne zajedničke aktivnosti, poput edukacije o učinkovitom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću, imenovali smo članove u Savjet za razvoj civilnoga društva i Partnerstvo za otvorenu vlast, radionice o primjeni novog Zakona o udrugama, itd. Naravno, na ovim aktivnostima ne mislimo stati jer kako kaže Ciceron „jednaki se s jednakima najlakše udružuju“. S obzirom na to da je cilj i Ureda za udruge i Hrvatske zajednice županija stvaranje boljih javnih politika kroz dijalog sa središnjom vlasti vjerujemo da će naša suradnja trajati i sljedećih 20 godina.

Partnerstvo za otvorenu vlast

Open Government Partnership

Partnerstvo za otvorenu vlast je multilateralna inicijativa čiji je cilj osigurati konkretan napredak na području transparentnosti i otvorenosti rada tijela javne vlasti, uključivanja i osnaživanja građana i civilnoga društva, borbe protiv korupcije te korištenja novih tehnologija za poboljšanje kvalitete usluga koje javna uprava pruža građanima. Inicijativa je pokrenuta 20. rujna 2011. godine na Općoj skupštini UN-a u New Yorku i od tada do danas je od osnivačkih osam vlada i devet organizacija civilnoga društva narasla na 79 vlada članica inicijative te više od 1.000 organizacija civilnoga društva.

Republika Hrvatska poslala je u kolovozu 2011. službeno pismo namjere sudjelovanja u Partnerstvu za otvorenu vlast i time se uključila u provedbu inicijative, konkretnije preuzela je obvezu izraditi nacionalni akcijski plan. Ured za udruge od 2011. uključen je u globalnu inicijativu Partnerstvo za otvorenu vlast na način da koordinira i prati provedbu Akcijskog plana inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast u Hrvatskoj, prikuplja podatke i objavljuje Izvješća o provedbi Akcijskog plana za provedbu inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast u Republici Hrvatskoj te osigurava stručnu i administrativnu potporu Savjetu inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast. U proces izrade prijedloga Akcijskog plana za provedbu inicijative u Re-

publici Hrvatskoj bila je uključena šira zainteresirana javnost, kroz organiziranu javnu raspravu te provedena dva javna savjetovanja i internetsko savjetovanje o prioritetnim pitanjima novog Akcijskog plana. U raspravi održanoj u rujnu 2011. i javnim savjetovanjima u siječnju i ožujku 2012. sudjelovalo je 320 sudionika (predstavnika državnih tijela, organizacija civilnog društva, akademske zajednice, medija i diplomatskog zbora).

Prvi Akcijski plan za provedbu inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2012.-2013., koji je Vlada Republike Hrvatske prihvatila na sjednici održanoj 4. travnja 2012., predstavljen je na godišnjoj konferenciji Partnerstva za otvorenu vlast, 17.-18. travnja, u Brazilu. Međunarodna organizacija koja promiče odgovornost i transparentnost rada vlada Global Integrity objavila je inicijalnu analizu akcijskih planova država koje su pristupile inicijativi te je hrvatski Akcijski plan proglašen jednim od najboljih.

Vlada Republike Hrvatske usvojila je drugi Akcijski plan za provedbu inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast za razdoblje 2014.-2016. na sjednici održanoj 10. srpnja 2014. Provedbom su ostvareni značajni rezultati, s direktnim koristima za građane, posebice treba istaknuti projekt uspostave Središnjeg državnog portala te projekte e-Građani i e-Savjetovanja, kao i uspostavljenu bazu tijela javnih vlasti, koja olakšava pristup informacijama. Na Globalnom summitu inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast, održanom 28. listopada 2015. u Mexico Cityju na temu „Otvorena vlast za unapređenje javnih usluga“, projekt e-Građani osvojio je nagradu za najbolji europski projekt te je i međunarodno priznat kao uspješan projekt unapređenja dostupnosti javnih usluga. Značajan rezultat predstavlja također i uspostava pretražive baze podataka o izvršenim plaćanjima s jedin-stvenog računa državnog proračuna te unapređenje transparentnosti podataka o imovini dužnosnika, što oboje ima i antikoruptivne učinke.

2. saziv Savjeta

3. saziv Savjeta

Aksijski plan za provedbu inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast za razdoblje do 2020. godine usvojen je na sjednici Vlade RH 20. prosinca 2018. godine.

Hrvatska je primjer dobre prakse u kontekstu inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast budući da je jedna od zemalja koja u sklopu provedbe inicijative, odnosno procesa izrade i provedbe Aksijskog plana za provedbu Inicijative osniva i Savjet inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast kao savjetodavno tijelo Vlade Republike Hrvatske, s ciljem poticanja transparentnosti i otvorenosti rada tijela javne vlasti te osiguranja međusektorske suradnje u provedbi globalne inicijative Partnerstva za otvorenu vlast u Republici Hrvatskoj. Prvi saziv Savjeta uspostavljen je Odlukom Vlade od 26. siječnja 2012. godine.¹² Savjet trenutno djeluje u svom 3. sazivu.

¹² Savjet inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast čine predstavnici državnih, lokalnih i regionalnih vlasti, organizacija civilnoga društva, akademске zajednice i medija.

Istraživači iz Instituta Michelsen u publikaciji *The challenge of making public consultations meaningful in Croatia*¹³ u sklopu Inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast prikazali su razvoj sustava savjetovanja u Republici Hrvatskoj. U sklopu istraživanja, istraživači su posjetili Ured za udruge, a u publikaciji uspješna suradnja države i civilnoga sektora u Republici Hrvatskoj navedena je kao jedan od ključnih faktora uspješnosti procesa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću. Na Globalnim samitima Partnerstva za otvorenu vlast održanima 2016. i 2018. u Parizu (Francuska) i Tbilisiju (Gruzija) predstavljen je središnji portal za savjetovanja sa zainteresiranom javnošću e-Savjetovanja kao primjer dobre prakse korištenja tehnologija u svrhu unapređenja savjetovanja sa zainteresiranom javnošću.

U publikaciji *The challenge of making public consultations meaningful in Croatia* uspješna suradnja države i civilnoga sektora u Republici Hrvatskoj navedena je kao jedan od ključnih faktora uspješnosti procesa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću.

¹³ Dostupno na: <https://udruge.gov.hr/vijesti/objavljena-publikacija-o-procesu-savjetovanja-sa-zainteresiranom-javnoscu-u-republici-hrvatskoj/3215>

Ured za udruge ima posebno važnu ulogu u razvoju civilnoga društva u Republici Hrvatskoj kao čvorišna upravna točka unutar sustava državne uprave za suradnju s civilnim društvom, tijelo koje ima mogućnost usmjeravati potporu Europske unije i drugih donatora u razvoju civilnoga društva, akter koji promovira ulogu civilnoga društva u dobrom javnom upravljanju i zagovara interese civilnoga društva, kao i čimbenik razvoja civilnoga društva. Po tome je ovaj Ured drugačiji od drugih vladinih tijela i drugih tijela državne vlasti i uprave jer ne služi realizaciji tradicionalnih upravnih poslova u vezi s udrugama i drugim organizacijama i akterima civilnoga društva nego aktivno radi na unapređenju okvira za civilno društvo te njegovo što aktivnije uključenje u javno upravljanje i javne politike.

Među poslovima iz djelokruga Ureda posebno bih izdvojio važnost jačanja građanske participacije u oblikovanju javnih politika, koje se zasad u radu Ureda ogleda u brizi i podršci savjetovanjima sa zainteresiranom javnošću, kao i politiku otvorenosti koju se posebno promovira kroz rad Savjeta inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast. U osnovi, obje se te komponente bave otvaranjem što širih mogućnosti utjecaja građana, organizacija civilnoga društva i drugih nedržavnih aktera na državne, lokalne i druge javne odluke. Time se pokreće ključne alate daljnje demokratizacije političkog odlučivanja i razvijaju standardi moderne participativne demokracije. Pritom se Ured kroz potporu djelovanju Savjeta inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast našao u situaciji da promovira i aktivno djeluje na uključivanje širokog kruga socijalnih partnera u jedan

novi, atraktivni i međunarodno prestižni oblik koordiniranja i razvoja politike otvorene i participativne vlasti. Ujedno, Ured pruža potporu inoviranju alata participativne demokracije na svjetskoj razini, kao i preuzimanju najboljih alata sudioničke demokracije te otvorene, transparentne i odgovorne vlasti.

Uz neke prethodne oblike, s Uredom najviše surađujem kroz rad Savjeta inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast, čiji sam član od samog utemeljenja 2012. godine, u sva tri saziva. U dva sam saziva zamjenik predsjednika, odnosno predsjednice Savjeta. U tom svojstvu sam imao kontakte sa zaposlenicima Ureda koji su pokazali visoku stručnost i profesionalnost, proaktivni stav, puno razumijevanje i poznavanje problematike, te odlične kompetencije i vještine usklađivanja, iniciranja, zaključivanja, medijacije, pregovaranja i razvoja politike participativnog javnog upravljanja u uvjetima širokog partnerstva socijalnih aktera i vladinih predstavnika te predstavnika drugih razina javnog upravljanja. U prilog uspješnosti dosadašnjeg rada i suradnje valja svakako navesti činjenicu da Republika Hrvatska igra značajnu ulogu u radu Government Partnership inicijative na svjetskoj razini te da je uspjela uspostaviti svoj nacionalni Savjet inicijative Partnerstva kao djelotvorni mehanizam razvoja, planiranja, usklađivanja i praćenja primjene te evaluacije politike participativnog javnog upravljanja.

Prof. dr. sc. Ivan Koprić, redoviti profesor i predstojnik Katedre za upravnu znanost Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, predsjednik Instituta za javnu upravu

Dani udruga

Ured za udruge organizirao je manifestaciju Dani udruga kako bi se povećala vidljivost i pozitivna percepcija organizacija civilnoga društva u javnosti i među građanima. Prvi Dani udruga održani su u prosincu 1999. godine u Kongresnom centru Zagrebačkog velesajma uz sudjelovanje 257 udruga iz cijele Hrvatske.

Od 2004. do 2007. manifestacija nije organizirana.

DANI UDRUGA Tradicionalni skup civilnih udruga

RANKO ŠOŠAT

Potpredsjednica Vlade uoči početka skupa

Vlada lani dala za udruge 500 milijuna kuna

■ Hvala na upornom i ustrajnom radu kojim ste pomogli da Hrvatska postane društvo tolerancije, kazala je ministrica Kosor

Potpredsjednica Vlade i ministrica obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti Jadranka Kosor u petak je svečano otvorila tradicionalni skup Dani udruga na kojima civilne udruge izmjenjuju iskustva o izazovima i stanju u društvu.

»Hvala na upornom i ustrajnom radu kroz dugi niz godina u kojima ste pomogli da Hrvatska postane društvo tolerancije i međusobnog uvažavanja«, kazala je Jadranka Kosor predstavnicima udruga. S osobitim ponosom je rekla da Vlada svake godine povećava sredstva za pomoć u radu udruga kojih je u Hrvatskoj oko 35.000. Prošle je godine izdvojila gotovo 500 milijuna kuna, što je povećanje od 32 posto u odnosu na godinu ranije. To je i jamstvo da će tako biti i ubuduće te kako udruge ne moraju strahovati da će ostati bez

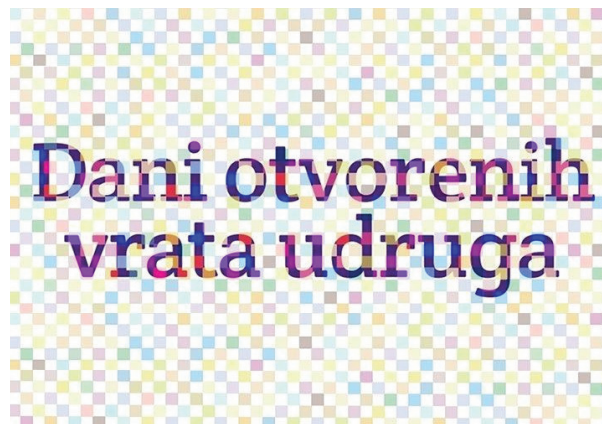
financijske potpore jednom kada njihovi strani donatori odu iz Hrvatske.

Istodobno su županije prošle godine udrugama dale 337 milijuna kuna, a gradovi 430 milijuna. Zahvaljujući prošlogodišnjem usvajanju Kodeksa pozitivne prakse, omogućila se također transparentnija podjela novca, što je Hrvatsku svrstalo u sam vrh Europe po preglednosti dodjele potpora, prije svega dobrim programima.

David Hudson, zamjenik šefa Izaslanstva Europske komisije u Hrvatskoj, također je napomenuo kako upravo civilne udruge moraju ponijeti zadaću da građanima približe razloge pristupanja Hrvatske Europskoj uniji, koji, doduše, većim dijelom podupiru taj proces, ali ga ne razumiju do kraja. [Katarina Dimitrijević Hruškaš]

Ured za udruge u medijima

Dani otvorenih vrata udruga

Od 2012. godine manifestacija Dani udruga mijenja se u Dane otvorenih vrata udruga. Otvaranjem vrata građanima, udruge su prezentirale brojne aktivnosti koje provode, a građani su dobili poticaj za aktivno djelovanje u svojim lokalnim zajednicama, bilo kao korisnici usluga ili kao volonteri u udrugama.

Informacije o udrugama koje su otvorile svoja vrata i aktivnostima koje su provele dostupne su na www.daniudruga.hr, mobilnoj aplikaciji UdrugelInfo kojom se želi povećati vidljivost udruga u lokalnoj zajednici te osnažiti sudjelovanje građana u aktivnostima koje udruge provode, te na www.facebook.com/DaniUdruga.

Ured za udruge i ovim putem zahvaljuje svim udrugama koje su sudjelovale ili će sudjelovati u manifestaciji Dani otvorenih vrata udruga te na taj način doprinjeti razvoju civilnoga društva u Republici Hrvatskoj.

REGISTAR USPJEHA

Zahvaljujući dugogodišnjem održavanju manifestacija Dani udruga i Dani otvorenih vrata udruga poboljšana je percepcija i razina sudjelovanja u udrugama među građanima.

Tijekom svoje povijesti manifestacije Dani udruga i Dani otvorenih vrata udruga bile su dobra prilika da sve udruge koje su dobile financijska sredstva za provedbu svojih programa pokažu zainteresiranoj javnosti postignute rezultate i aktivnosti kako bi ih informirale o radu udruge, uslugama koje ona pruža i mogućnostima za uključivanje u njene aktivnosti. U sklopu manifestacije održane su brojne volonterske akcije s ciljem afirmiranja i promicanja vrijednosti volonterskog rada. Na Danima udruga 2001. održan je 5. Hrvatski forum neprofitnih/nevladinih organizacija na kojem se raspravljalo o prevladavanju izazova u razvoju civilnoga društva u Hrvatskoj, predstavljeni su rezultati istraživanja Indeksa civilnoga društva kojeg je provela udruga Ceraneo te su pružene smjernice kako civilno društvo može doprinijeti razvoju Hrvatske. Organizirana su i različita obilježavanja i proslave, primjerice proslava povodom obilježavanja Međunarodne godine volontera u Hrvatskoj 2001. godine, na kojoj su bila dodijeljena priznanja i zahvale pojedincima – volonterima i volonterskim programima ili obilježavanje Europske godina volontiranja 2011. i Europske godina razvoja 2015. Time su stvorene pretpostavke za uređenje sustava poticanja i vrednovanja volonterskoga rada. Održani su na manifestaciji i brojni okrugli stolovi, konferencije i rasprave, kao što su:

- Civilno društvo – pokretač razvojnih procesa (2009.)
- Uloga i doprinos udruga uspješnom povlačenju sredstava iz fondova Europske unije (2010.)
- Važnost fondova EU za podizanje razine socijalne uključenosti (2010.)
- Mogućnosti i izazovi poticanja razvoja volonterstva kroz fondove EU (2010.)
- Važnost izmjena Zakona o pravu na pristup informacijama za suzbijanje korupcije (2010.)
- Održivi razvoj otoka i priobalja uz očuvanje biološke raznolikosti (2010.)
- Promicanje ljudskih prava u Hrvatskoj: mogućnosti kroz EU fondove (2010.)
- Civilno društvo u Hrvatskoj 2016. vizija, strategija i akcija (2011.)

- Sudjelovanje mladih u oblikovanju javnih politika na lokalnoj razini (2012.)
- Modeli učinkovitog zagovaranja pozitivnih društvenih promjena (2012.)
- Nove financijske mogućnosti i modeli financiranja za organizacije civilnoga društva u Republici Hrvatskoj (2012.)
- Umrežavanjem do promjena (2012.)
- Društvena kohezija građana i mladih na području suzbijanja siromaštva i maloljetničke delinkvencije (2012.)
- Uloga organizacija civilnoga društva u razvoju društvenog poduzetništva u Hrvatskoj (2012.)
- Kriteriji za dodjelu državnih i gradskih prostora na korištenje udrugama (2012.)
- Udruge kao pokretači lokalnog razvoja (2015.)
- Uloga udruga u društveno-ekonomskom rastu i demokratskom razvoju (2016.)
- Praksa hrvatskih sudova vezano uz ostvarivanje prava na slobodno udruživanja (2016.)
- Djelovanje organizacija civilnoga društva u međunarodnom kontekstu – utjecaj na kreiranje i provedbu politika (2016.)

„Definitivno smatramo da se ovakvi događaji moraju proširiti u gradove širom Hrvatske. Zagreb je za mnoge od nas predaleko iako su teme skupova bile zanimljive. Potrebna je lokalna koordinacija i događanja kojima bi sadržaji bili dostupni i lokalnoj zajednici. Sve u svemu, pozdravljamo trud i nastojanje da se rad udruga prepozna i kvalitetno vrednuje, osobito kad su u pitanju volonteri i humanitarni rad. Proširiti mogućnost neformalnog druženja za aktiviste i aktivistkinje udruga jer se upravo u tim neformalnim kontaktima zapravo puno toga i napravi u smislu povezivanja udruga, budućih zajedničkih projekata itd. Mislim da bi trebalo više poraditi na oglašavanju Dana otvorenih vrata udruga kako bi informacija došla i do ljudi koji inače ne prate nevladinu scenu i da se upoznaju s radom udruga.“

Komentar sudionika Dana udruga 2012.

Komunikacijska podrška društveno korisnim programima udruga

U sklopu manifestacije Dani otvorenih vrata udruga, a u suradnji s Hrvatskom udrugom za odnose s javnošću (HUOJ), Hrvatskom mrežom volonterskih centara i članicama HUOJ-a Edward Bernays Visokom školom za komunikacijski menadžment, Komunikacijskim laboratorijem i Media valom, Ured za udruge od 2016. godine dodjeljuje nagrade udrugama u sklopu natječaja „Komunikacijska podrška društveno korisnim programima udruga“. Projekt obuhvaća pro bono sudjelovanje komunikacijskih stručnjaka, članova HUOJ-a, na odabranim projektima koji se biraju temeljem javnog natječaja koji provodi Ured za udruge. Do danas je nagrađeno ukupno šest udruga, i to za projekte koji su radili na:

- podizanju svijesti o važnosti ranog otkrivanja raka dojke i raka vrata maternice;
- povećanju razine svijesti o važnosti sigurnog korištenja interneta i utjecaju digitalnih tehnologija na razvoj djece i mladih;
- podizanju svijesti javnosti i educiranja mladih o važnosti očuvanja i unapređenja spolnog i reproduktivnog zdravlja, te prevencije, ranog dijagnosticiranja i liječenja spolno prenosivih bolesti;

- podizanju svijesti o važnosti inkluzivnog predškolskog obrazovanja za gluho, nagluho ili gluhoslijepu djecu te razvijanje javne politike sistemskog i održivog osiguranja prevoditelja znakovnog jezika za svako gluho, nagluho ili gluhoslijepo dijete u Hrvatskoj;
- socijalnom uključivanju mladih s problemima u ponašanju;
- predstavljanju programa i volontiranju u nacionalnom pozivnom centru za žrtve kaznenih djela i prekršaja.

Suvremena demokracija teško je zamisliva bez snažnog i dobro organiziranog civilnoga društva, svojevrsnog korektiva javnog i privatnog, prostora u kojem se građani slobodno i aktivno uključuju u sva područja društvenog života. Razvoj civilnih inicijativa najčešće ograničavaju financijski i ljudski resursi s obzirom da je temelj djelovanja baziran na dobrovoljnom sudjelovanju ili volontiranju. U novije vrijeme, sveprisutna je i komunikacijska komponenta; ideje, programi i aktivnosti civilnoga društva moraju biti jasno i sadržajno komunicirani kako bi ključne poruke u masi suvremenih medijskih sadržaja pronašle svoj put do javnosti. Istovremeno, brojne organizacije civilnoga društva nemaju dovoljno razvijene komunikacijske kompetencije ili dostatna sredstva kako bi postigli željeni stupanj društvene vidljivosti.

Upravo u cilju jačanja komunikacijskih kompetencija i vidljivosti programa i aktivnosti civilnoga društva, Hrvatska udruga za odnose s javnošću i Ured za udruge, pokrenuli su projekt „Komunikacijska podrška društveno korisnim programima udruga“.

Osim financijskih sredstava, nagrađeni projekti dobivaju i konkretnu komunikacijsku podršku, svojevrsni know-how u promociji nagrađenih projekata kao i upoznavanje s osnovama odnosa s javnošću i razumi-

jevanja medija. Za nagrađene udruge tijekom trajanja projekta, osigurano je financiranje troškova izrade promotivnih materijala i oglašavanja, upravljanje medijskim odnosima i komunikacija na društvenim mrežama. Izvrsna suradnja s Uredom za udruge, sve veći broj prijava na javni poziv i interes komunikacijskih stručnjaka i agencija, pokazali su da je Komunikacijska potpora društveno korisnim programima udruga, korak više u razvoju našeg civilnoga društva.

Alan Bahorić, inicijator projekta,
član upravnog odbora HUOJ-a (2014.-2017.)

Povijesne šetnje

U sklopu Dana otvorenih vrata udruga od 2016. godine Ured za udruge, u suradnji s Državnim arhivom u Zagrebu te povjesničarkom dr.sc. Agnezom Szabo istražio je povijest šest udruženja koja su djelovala na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće te organizirao Povijsnu šetnju u kojoj su zainteresirani građani obilazili povijesne lokacije važne za djelovanje udruženja te se upoznali s detaljima njihova rada i djelovanja. Šetnjom se željela približiti bogata povijest djelovanja udruga u Zagrebu koje su značajno doprinijele društveno-ekonomskom razvoju, te postavile temelje modernog civilnoga društva, ali i otvoriti ovu temu za buduća istraživanja o povijesti udruživanja u Republici Hrvatskoj.

Ured za udruge pruža iznimnu podršku u razvoju civilnoga društva u Republici Hrvatskoj na više razina. Prvo, pružajući pravovremene, kvalitetne i provjerene informacije o aktualnim natječajima na koje se udruge mogu prijaviti, ali i o već provedenim projektima. Objavom stručnih publikacija omogućava lakši pristup informacijama koje su od ključne važnosti za daljnji „život“ udruga. Ured za udruge svojom koordinacijom, pripremom, nadzorom i ocjenjivanjem programa EU te JPP-om, kao jedinicom za provedbu projekata, omogućava osnaživanje udruga i kvalitetniju provedbu projektnih aktivnosti. Svojim radom omogućava suradnju udruga i pojedinih državnih tijela na nacionalnoj i lokalnoj razini. Također, omogućava veću vidljivost rada udruga na nacionalnoj razini te njihovu kvalitetniju međusobnu umreženost i suradnju. Udruga mladih „Mladi u EU“ zahvaljujući Uredu za udruge ima mogućnost prijave na veći broj projektnih natječaja za ostvarivanje bespovratnih sredstava Europske unije. Sam rad Udruge, zahvaljujući suradnji s Uredom za udruge, se unaprijedio te dobio na snazi i kvaliteti.

Polazeći od opće definicije javnih politika kao sve ono što vlast/vlada odabire da će učiniti ili neće učiniti, kao prva javna politika koja uređuje djelovanje civilnoga društva, a u domeni je Ureda za udruge bi bila Hrvatska socijalna politika u koju je uključeno: zdravstvena politika, politika socijalne pomoći, obrazovna politika, politika prema ženama, politika prema manjinama, obiteljska politika. Cilj je provedbe navedene politike racionalno rješavanje problema koji su uočeni u društvenim strukturama. Neki od problema koji se pokušavaju riješiti provedbom navedene politike na nacionalnoj razini su društvena isključenost osoba i nezaposlenost. Jedan od načina provedbe navedene javne politike aktivnostima udruga jest provedba projekata koji se financiraju iz Europskog socijalnog fonda. Ured za udruge kao jedan od čimbenika koji je sudjelovao u procesu programiranja prioriteta ulaganja iz ESF-a prepoznao je važnost načina na koji udruge mogu provoditi javne politike. Udruga mladih „Mladi u EU“ od lipnja 2017. godine provodi dvogodišnji projekt „Činimo dobro-VOLONTIRAJMO!“ financiran od strane ESF-a. Cilj

projekta je osposobljavanje lokalnih OCD-ova i javnih ustanova za kvalitetno provođenje volonterskih programa u skladu sa standardima kvalitete volonterskih programa te promicanje vrijednosti volonterstva što u konačnici treba rezultirati smanjenjem nezaposlenosti mladih koji putem uključivanja u volonterske aktivnosti poboljšavaju svoje kompetencije za tržište rada.

Posljednjih šest godina Udruga mladih „Mladi u EU“ sudjeluje u obilježavanju manifestacije Dani otvorenih vrata udruga. Cilj je manifestacije, koju organizira Ured za udruge, približavanje građanima aktivnosti i programa koje provode udruge. Udruge širom Hrvatske organizirale su brojne kreativne radionice, predavanja, predstave, akcije te su na inovativne načine predstavile svoje društveno korisne programe i projekte. Udruga mladih „Mladi u EU“ posljednjih nekoliko godina preuzela je odgovornost organiziranja manifestacije u Šibeniku. Odabirom frekventne lokacije okupila je sve ostale udruge u gradu i županiji koje su se željele predstaviti široj javnosti. Ured za udruge dao je iznimnu podršku u cilju kvalitetne provedbe manifestacije (objava na službenim stranicama, koordinacija i suradnja, dostava promotivnih materijala).

Udruga mladih „Mladi u EU“, Šibenik

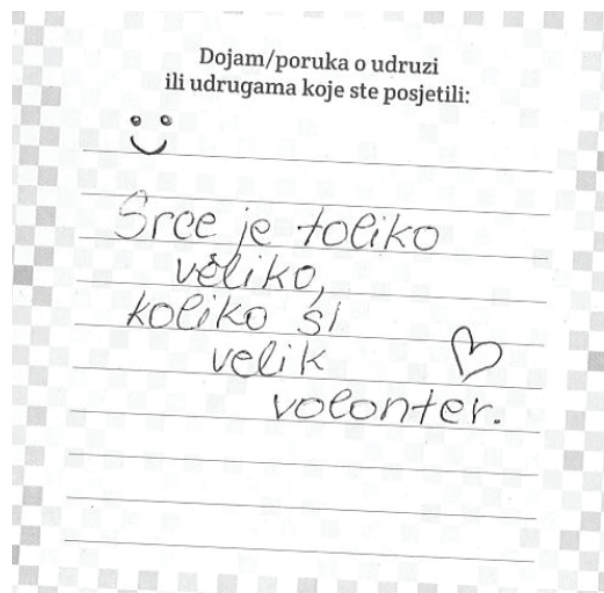
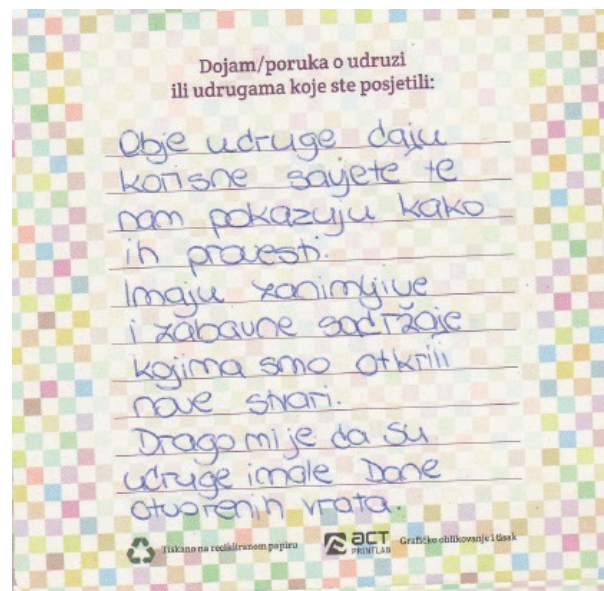
Iznijet ću svoje osobno mišljenje na temelju dugogodišnje suradnje i komunikacije s Uredom za udruge, prvenstveno s gđom Vesnom Lendić Kasalo, gđom Sandrom Pernar i gosp. Igorom Vidačkom, a to je da je Ured daleko najstručniji i najoperativniji dio hrvatske javne uprave te po svemu prednjači u kontekstu stručnosti, kooperativnosti i učinkovitosti službenika.

Nisam sigurna da sam vam od velike pomoći i koristi pri izradi publikacije (koju s nestrpljenjem očekujem!) no iskreno i s punim uvjerenjem stojim iza svakog slova koje sam i ovako „brzinski nakucala“.

Srdačan pozdrav, uz želju da nastavite biti jednako vrhunski!

Nives Kopajtich Škrlec, dipl. iur., koordinator poslova za Udrugu gradova u Republici Hrvatskoj

*Građani koji su
sudjelovali na
**Danima otvorenih
vrata udruga**
slali su tijekom godina
svoje dojmove u
formatu DOVU
putovnica, a
najzanimljiviji
od njih imali su
prilike osvojiti
prigodne
nagrade*

Dojam/poruka o udruzi
ili udrugama koje ste posjetili:

AKTIVNOSTI OVE UDRUGE
SU ME POKRELE DA
SE ZAPITAM KOLIKO JA
PRIDANOSTI ZAJEDNICI.
ODLUČILA SAM DA OČU SE
U BUDUĆNOSTI VIŠE AKTIVIRATI

Tiskano na recikliranom papiru

Grafičko oblikovanje i tisk

Dojam/poruka o udruzi
ili udrugama koje ste posjetili:

Udruga koja nas "gura"
u pozitivne aktivnosti
koje su nam krajnje
potrebne u današnje vrijeme
i na koje smo vremenom
zaboravili. Udruga svojim
idejama i radom nam daje
poticaj koji nam je potreban
i to je ono što nam treba

Tiskano na recikliranom papiru

Grafičko oblikovanje i tisk

Dojam/poruka o udruzi
ili udrugama koje ste posjetili:

ČESTITKE UDRUGAMA NA USPJESNOM
RADU. JEDNOM SE ČINI I SAMO SE
JEDNOM GOSTU NA ZEMLJI, ZATO SE
USUĐUJE BITI ONO ŠTO JESTE, ONO
ŠTO ŽELITE I ONO ŠTO SMATRATE
ISPRAVNIM ZA SEBE. NIJE BITNO
KOLIKO SU STEPENICE PREMA CILJU DUGE,
BITNO DA SE NE PRESTAJAMO KRETATI
PREMA NAPRIJED! PUNO SREĆE U DALJNJEJ
DJESOVANJU! 😊

Dojam/poruka o udruzi
ili udrugama koje ste posjetili:

DIJECA S TOJEĐNIM
POTREBAKAMA NISU MI OUDNA
NI NEODIČNA. OKI SAMO ŽELE
ŠTO I SVI DRUGI, A TO JE ZA
DUSU PRINVAČEVA. OVA UDRUGA
I UJEZINI ČLANOVI DOKAZALI
SU DA IMAJU DOVOLENO JAKA
SRCA ZA TO.

BRAVO!

Dani udruga 2011.

Dani udruga 2008.

Dani udruga 2010.

Dani otvorenih vrata udruga 2016.

Dani otvorenih vrata udruga 2013.

Dani udruga 2012.

Dani udruga 2010.

Dani udruga 2010.

Dani udruga 2009.

Dani otvorenih vrata udruga 2017.

Dani otvorenih vrata udruga 2017.

Udruge na Danima otvorenih vrata udruga

Ured za udruge kao podrška Savjetu za razvoj civilnoga društva

Ured za udruge pruža stručnu i administrativnu podršku Savjetu za razvoj civilnoga društva. Savjet za razvoj civilnoga društva osnovan je 2002. godine Odlukom o osnivanju Savjeta za razvoj civilnog društva, te imenovanju predsjednika i članova Savjeta (NN 26/02). Odlukom je definirano kako je Savjet savjetodavno i stručno tijelo Vlade Republike Hrvatske, koje djeluje na razvoju primjene i učinkovitosti usvojenog Programa suradnje Vlade RH i nevladinog, neprofitnog sektora u Republici Hrvatskoj, strategiji razvoja civilnog društva, razvoju filantropije, socijalnog kapitala, partnerskih odnosa i međusektorske suradnje u uvjetima decentraliziranog sustava odlučivanja i financiranja. Zadaća Savjeta u to vrijeme bila je donošenje Odluke o izboru i raspodjeli financijskih sredstava programima i projektima udruga u tekućoj godini, na temelju prijedloga stručnih radnih skupina koje će djelovati po područjima raspisanim javnim natječajem po pojedinim ministarstvima i drugim državnim upravnim organizacijama (ljudska prava, socijalna skrb, zdravstvena prevencija i dr.). Savjet je bio obavezan uputiti Vladi RH na usvajanje i donošenje prijedlog raspodjele ukupnih sredstava po pojedinim područjima djelatnosti. Tijekom proteklih godina svog djelovanja Savjet za razvoj civilnoga društva radio je u šest saziva, a doneseno je i nekoliko izmjena i dopuna Odluka o osnivanju Savjeta te Poslovnika¹⁴. Savjet je tijekom povijesti svog djelovanja radio i na podizanju vlastitih kapaciteta i kvalitete djelovanja te je tako 2008. održana dvodnevna

radionica za izradu programa rada Savjeta za 2008. i 2009. godinu, dok su 2010., 2014. i 2017. godine održana strateška odnosno operativna planiranja Savjeta za buduće razdoblje.

U sklopu programa PHARE 2005 - Jačanje kapaciteta Savjeta za razvoj civilnog društva i Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske - tehnička pomoć, Uredu za udruge su odobrena sredstva u iznosu od 37.600 EUR. Namjera je bila da se preko Savjeta za razvoj civilnoga društva u proces planiranja prioriteta za financiranje iz pretpristupnih fondova uključi civilno društvo s ciljem što uspješnijeg korištenja sredstava koja će biti na raspolaganju organizacijama civilnoga društva, te kako bi se ojačali kapaciteti Savjeta za razvoj civilnoga društva i Ureda za udruge u pogledu uspješnijeg modela suradnje pri programiranju pretpristupnih i strukturnih fondova Europske Unije.

¹⁴ Sve Odluke o osnivanju Savjeta i Poslovnik Savjeta dostupni na: <https://udruge.gov.hr/savjet-za-razvoj-civilnoga-drustva/120>

Ključna postignuća Savjeta za razvoj civilnoga društva u proteklih 16 godina djelovanja:

- Savjet za razvoj civilnoga društva potaknuo je 2002. godine prvu inicijativu za pripremu strateškog dokumenta za razvoj civilnoga društva uputivši zahtjev Vladi Republike Hrvatske da se pristupi izradi Strategije za razvoj civilnoga društva u Republici Hrvatskoj.
- Savjet je posrednik u izboru predstavnika organizacija civilnoga društva u razna savjetodavna/radna tijela/odборе u sklopu različitih programa EU na zahtjev različitih državnih tijela, a sve s ciljem osiguranja što transparentnije i demokratskije procedure odabira.
- U 2007. Savjet je ponovno uspostavio povjerenje između institucija vlasti i organizacija civilnoga društva koje je bilo narušeno tijekom protekle dvije godine.
- Dogodili su se značajni pomaci u pripremi regulative za savjetovanje između institucija vlasti i organizacija civilnoga društva te za status organizacija koje djeluju za opće dobro, i to uz široke, višekratne konzultacije s ključnim dionicima.
- Savjet je sudjelovao u unapređenju sustava izvještavanja tijela državne uprave o financiranju organizacija civilnoga društva, ključnog za transparentnost i djelotvornost dodjele financijskih sredstava iz državnog proračuna te je donio odluku o proširenju opsega praćenja financiranja na područnu i lokalnu samoupravu.
- Savjet i predstavnici civilnoga društva bili su uključeni u definiranje prioriteta/područja financiranja od PHARE 2006 do natječaja u sklopu IPA I. komponente za financijske godine 2008-2011. Savjet je sudjelovao u izradi sektorske analize i određivanju prioriteta za financiranje organizacija civilnoga društva u sklopu I. komponente programa IPA, a pridonio je i uključivanju članova Savjeta u dva podsektorska nadzorna odbora za praćenje provedbe programa IPA.
- Osigurano je redovito praćenje provedbe Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2012. do 2016. godine te redovito sudjelovanje u provedbi pojedinih mjera i aktivnosti kojih je Savjet nositelj ili sunositelj.
- Savjet je pratio i aktivno sudjelovao u donošenju Zakona o udrugama i Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija u 2014. godini.
- Članovi Savjeta pratili su i ukazivali na nepravilnosti koje su se pojavile vezano uz postupke dodjele bespovratnih sredstava, od natječaja / javnih poziva, preko odabira projekata koji će se financirati, do praćenja provedbe projekata. Predsjednica Savjeta sudjelovala je u radu Međuresornog povjerenstva za koordinaciju politike financiranja projekata i programa iz državnog proračuna koje je osnovano u srpnju 2012. s ciljem uspostave i provedbe djelotvorne koordinacije tijela državne uprave, Vladačkih ureda i drugih javnih institucija u postupcima dodjele bespovratnih sredstava iz državnog proračuna za projekte i programe od interesa za opće dobro koje provode udruge u Republici Hrvatskoj.

- Savjet je redovito pratio provedbu Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata.

- Savjet je organizirao raspravu o položaju neprofitnih medija u Republici Hrvatskoj. Rasprava se temeljila na potrebi kvalitetnijeg i transparentnijeg financiranja neprofitnih medija te na usklađivanju potreba neprofitnih medija i Ministarstva kulture.

- U procesu donošenja propisa vezanih uz financijsko poslovanje i izvještavanje udruga 2015. godine, Savjet je imao važnu ulogu te je posredstvom Savjeta organiziran radni sastanak predstavnika Ministarstva financija i članova Savjeta sa svrhom definiranja odredbi Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija. Kao rezultat nastojanja Savjeta da se postupanje Porezne uprave približi situaciji na terenu, te da se djelatnici Porezne uprave upoznaju sa specifičnostima gospodarske djelatnosti udruga, Porezna uprava izradila je Uputu o postupanju, koja je proslijeđena svim ispostavama Porezne uprave.

- Osigurano je redovito praćenje programiranja i provedbe EU fondova. Savjet je redovito pratio provedbu Europskog socijalnog fonda u pogledu natječaja dostupnih organizacijama civilnoga društva ističući izazove u provedbi ESF-a.

- Učinjeni su konkretni pomaci u smjeru većeg uključivanja Savjeta u postupak izrade Uredbe o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću.

- Savjet je kao tijelo koje prati provedbu Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva sudjelovao u pripremi izrade nove Nacionalne strategije za razdoblje 2018. – 2022.

- Osigurana je uključenost Savjeta u provedbu i praćenje provedbe buduće Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga

društva kroz rad Radne skupine Savjeta za praćenje provedbe Nacionalne strategije.

- Savjet za razvoj civilnoga društva prepoznat je kao primjer dobre prakse uključivanja organizacija civilnoga društva u rad javne uprave, te je po uzoru na ovaj model osnovan i Savjet za razvoj civilnoga društva u nekoliko država u okruženju, dok su po modelu osnivanja Savjeta osnovana i neka druga savjetodavna tijela Vlade.

- Predstavnici Savjeta za razvoj civilnoga društva redovito su sudjelovali u manifestacijama, događanjima i inozemnim posjetima koje je Ured za udruge organizirao.

Ured za udruge od iznimnog je značaja za udruge u RH. To je referentno tijelo za predlaganje novih te izmjene i dopune postojećih politika vezanih uz civilno društvo. Utjecaj i rad Ureda u zadnjih 20 godina prepoznajem u suradnji s različitim dionicima a posebice s Nacionalnom zakladom za razvoj civilnoga društva i Savjetom za razvoj civilnoga društva. U pretpristupnom i pristupnom razdoblju važnost Ureda je svaka-ko u strateškom planiranja i programiranju za sektor civilnoga društva za programe koji su se financirali iz pretpristupnih a sada iz strukturnih fondova Europske unije.

Jedna od bitnih vrijednosti Ureda za udruge, i procesno i u načelima, je uključivanje javnosti u izradu javnih politika. Po meni su najznačajniji procesi izrade Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva, Zakona o udrugama te Kodeksa pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga. Najintenzivnije sudjelovanje civilnoga društva je kroz godine bilo upravo u izradi Nacionalnih strategija. Ono što je od iznimne važnosti, a rijetkost je u RH je i praćenje provedbe Nacionalne strategije te evaluacija postignutog.

Moja najintenzivnija suradnja s Uredom za udruge tra-

je od 2010. do 2012. godine mojim izborom u Savjet za razvoj civilnoga društva ispred udruga iz područja demokratizacije, vladavine prava, te razvoja obrazovanja. Ured za udruge u to vrijeme bio je potpuna potpora Savjetu i meni kao predsjednici. Savjet je u to vrijeme djelovao bez pritiska i čini mi se, kako i danas pratim rad Savjeta, bio puno kohezivniji i aktivniji. Od 2007. godine dolaskom Igora Vidačka za ravnatelja Ureda, mislim da je Ured postigao otvorenost, prepoznatljivost i stekao kredibilitet kod različitih dionika u zemlji i izvan nje. Ono što se može reći za to vrijeme za Ured je da „razumiju“ rad udruga te da im je stalo do održivosti. Iako se ta politika Ureda nastavila do danas, neke druge okolnosti su zapravo ograničile puni potencijala Ureda. Istaknula bih posebno i da organizacije koje se bave razvojem i promocijom volonterstva u RH cijene podršku i razumijevanje teme od strane zamjenice ravnateljice Ureda Vesne Lendić Kasalo koju je iskazala tijekom proteklih godina. Načelno Ured za udruge je transparentan, dostupan u smislu poziva organizacija civilnoga društva, komunikacije javnosti s različitim odijelima a vidljiva je i visoka razina odgovornosti u radu.

Sladana Novota, predsjednica Savjeta za razvoj civilnoga društva od 2010. do 2012., udruga SMART

Najznačajnijom ulogom Ureda za udruge smatramo sudjelovanje u oblikovanju programa potpore razvoju civilnoga društva koje provodi Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva i koji se financiraju iz sredstava državnog proračuna. Također je važno to što Ured sustavno prati, sudjeluje u izradi i analizi normativnog

okvira za djelovanje udruga i ostalih organizacija civilnoga društva. Izvješća za Vladu Republike Hrvatske o utrošku sredstava koja su osigurana i isplaćena udrugama iz državnog proračuna, drugih javnih izvora i fondova Europske unije jasno pokazuju intenzitet rada i angažmana organizacija civilnoga društva ali i mogućnosti koje nisu iskorištene.

Proeuropsko usmjerenje koje promovira Ured za udruge kad su u pitanju javne politike za djelovanje civilnoga društva u potpunosti podržavamo. Veći naglasak bi se trebao staviti na demokratizaciju i suradništvo s civilnim društvom u kreiranju javnih politika. Posebno ističemo potrebu za boljom komunikacijom s državnom upravom. Neki oblik senzibilizacije i osvježavanja državne uprave o važnosti civilnog sektora pomogao bi u međusobnom razumijevanju i još boljoj suradnji.

S Uredom za udruge sudjelujemo u radu Savjeta za razvoj civilnoga društva i Odboru za praćenje OPU-LJP-a. Aktivno smo sudjelovali u javnim raspravama o Nacionalnoj strategiji stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva koje je provodio Ured za udruge. Redovito pratimo rad Ureda i putem internet-ske stranice jer su nam dostupne sve informacije i s lakoćom se prate. S djelatnicima smo se često sretali u različitim formalnim i neformalnim prilikama i koristimo ovu mogućnost da uputimo sve pohvale njihovom radu i angažmanu te spremnosti na suradnju.

Mira Anić, predsjednica Udruge djece i mladih s poteškoćama u razvoju „Zvono“ i članica Savjeta za razvoj civilnoga društva ispred organizacija civilnoga društva koje djeluju u području skrbi o osobama s invaliditetom

3. saziv Savjeta za razvoj civilnoga društva

6. (trenutni) saziv Savjeta za razvoj civilnoga društva

4. saziv Savjeta za razvoj civilnoga društva

5. saziv Savjeta za razvoj civilnoga društva

REGISTAR USPJEHA

Rad Savjeta za razvoj civilnoga društva prepoznat je i izvan granica Republike Hrvatske. Europska komisija uvrstila je Savjet za razvoj civilnoga društva u priručnik o kvaliteti javne uprave* kao primjer dobre prakse uključivanja organizacija civilnoga društva u rad javne uprave.

*Dostupno na stranicama Europske komisije:
<http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=3&langId=en&keywords=&langSel=&pubType=434>

Ured za udruge ima ključnu ulogu u razvoju civilnoga društva u Hrvatskoj. Kroz komunikaciju s udrugama kreira i prati provedbu strateških dokumenata vezanih za udruge, razvija oblike sustava financiranja te pruža podršku udrugama prilikom prijave i provedbe projekata i programa. Ured za udruge je podrška i usmjerava jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u postupcima financiranja organizacija civilnoga društva te pruža podršku u području razvoja politika u civilnom sektoru (poput potpisivanja Deklaracije o suradnji županija i organizacija civilnog društva u Republici Hrvatskoj i Deklaracije o suradnji gradova i organizacija civilnoga društva u Republici Hrvatskoj).

Svakako je jedna od najvažnijih javnih politika za civilno društvo Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva. Ovom se Strategijom stvaraju uvjeti za razvoj civilnoga društva te se iste potiče na pozitivne društvene promjene. Potaknuti Nacionalnom strategijom, županijski Savjet za razvoj civilnoga društva prepoznao je značaj da se ovakva strategija usvoji i provodi i na lokalnoj (županijskoj) razini. Sukladno tome, Savjet je pokrenuo inicijativu izrade županijske Strategije za razvoj civilnoga društva te je proveo inicijalni upitnik (kojim se dobio temelj za izradu), ugstio je predstavnike nacionalnog Savjeta (kao primjer dobre prakse) te je s izradom krenula Radna skupina. Prijedlog Strategije prošao je internetsko savjetovanje te je provedena javna rasprava. U konačnici, od strane županijske Skupštine, usvojena je Strategija razvoja civilnog društva Krapinsko-zagorske županije 2016.-2020. Ova strategija obuhvaća 4 cilja i 24 mjere koje zajednički provode svi relevantni dionici vezani uz organizacije civilnoga društva.

Ured za udruge prepoznao je rad Savjeta za razvoj civilnoga društva KZŽ te ga pozvao na zajedničku suradnju u organizaciji događanja u okviru Dana otvorenih vrata udruga 2018. Na događanju se govorilo o suradnji Županije s civilnim društvom te je župan Krapinsko-zagorske županije, Željko Kolar, potpisao Deklaraciju o su-

radnji županija i organizacija civilnoga društva u Republici Hrvatskoj. Nastavak suradnje bio je kroz zajedničko predstavljanje Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću od strane Savjeta za razvoj civilnoga društva i Krapinsko-zagorske županije. Suradnja između Savjeta za razvoj civilnoga društva Krapinsko-zagorske županije i Ureda za udruge je bila otvorena, pozitivna te je unaprijedila komunikaciju i suradnju između tijela državne uprave i županijskog tijela. Ovakve suradnje korisne su za sve strane te predstavljaju primjere dobre prakse i mogućnosti unapređenja civilnoga društva na lokalnoj i nacionalnoj razini.

Ivana Radanović, predsjednica Savjeta za razvoj civilnoga društva Krapinsko-zagorske županije

Ured za udruge zauzima značajno mjesto u razvoju civilnoga društva u smislu postavljanja okvira za poslovanje organizacija civilnoga društva i uspostavu te razvoj komunikacije tijela vlasti koja financiraju i prate djelovanje OCD-a na nacionalnoj i lokalnoj razini i samih OCD-a. Ured za udruge ima značajnu ulogu i u približavanju rada udruga široj javnosti (npr. kroz manifestaciju Dani otvorenih vrata udruga). Pozitivno je i vrijedno informiranje OCD-a od strane Ureda o relevantnim pitanjima putem internetske stranice i elektroničkog glasila.

Javne politike koje uređuju djelovanje civilnoga društva u Republici Hrvatskoj, a u domeni su Ureda za udruge značajno su se razvile posljednjih desetak godina. Prvenstveno se to odnosi na sudjelovanje u donošenju zakona i propisa vezanih uz poslovanje OCD-a i dodjelu javnih sredstava. Držim da je uređenost ovog sustava i

transparentnost poslovanja OCD-a potrebna i pozitivna, iako je dovela do značajnog administrativnog opterećenja OCD-a i davatelja sredstava.

Ispred Hrvatske zajednice tehničke kulture (HZTK) u aktivnostima Ureda za udruge sudjelovala sam kao zamjenica člana četvrtog saziva Savjeta za razvoj civilnoga društva (2010. -2013.) i članica petog saziva Savjeta za razvoj civilnoga društva (2013. -2016.), u razvoju natječajne dokumentacije za dodjelu javnih sredstava programima u tehničkoj kulturi na nacionalnoj razini i u godišnjem izvještavanju o podržanim programima u tehničkoj kulturi na nacionalnoj razini, zatim sudjelovanjem u Danima otvorenih vrata udruga, te u nekim pojedinačnim pitanjima. Pri tom ističem stručnost, ažurnost, profesionalnost i pristojnost u komunikaciji djelatnika Ureda, kako onih trenutno zaposlenih (Vesna Lendić Kasalo, Luka Kevešević, Petra Vitas, Stela Fišer Marković, Drina Čavar, Iva Rašić, Nemanja Relić, Jelena Princivali i Andreja Vidović), tako i nekih koji su bili djelatnici Ureda (Igor Vidačak i Marica Grofelnik).

Zahvaljujući njima Ured za udruge se tijekom ovih prvih 20 godina pozicionirao kao nezaobilazno tijelo koje je poznavatelj rada OCD-a, poticatelj komunikacije između OCD-a i tijela državne i lokalne uprave te oslonac davateljima javnih sredstava.

Jasna Malus Gorišek, dipl. ing., pomoćnica glavne tajnice za organizacijski razvoj, Hrvatska zajednica tehničke kulture

Hrvatski olimpijski odbor (HOO) smatra da Ured za udruge ima značajnu ulogu u stvaranju poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva. Posebno cijenimo strateški pristup pitanju razvoja uvjeta za djelovanje udruga koje djeluju u civilnom sektoru, uključujući i sportske udruge. Djelovanje Ureda za udruge na provedbi Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva vrlo je aktivno, te posebno pozitivnim cijenimo praćenje provedbe Nacionalne strategije. Navedeno se dakako pozitivno odražava i na razvoj sporta, no za daljnji razvoj sporta svakako nedostaje i Nacionalni program, odnosno Na-

cionalna strategija razvoja sporta, kao i poticajan Zakon o sportu.

Javne politike koje uređuju djelovanje civilnoga društva u domeni Ureda za udruge značajno doprinose poboljšanju uvjeta djelovanja i stvaranju kapaciteta udruga za njihovo kvalitetnije djelovanje i ostvarivanje ciljeva, a posebno u pogledu financiranja iz javnih izvora i korištenja sredstava iz fondova EU namijenjenih financiranju programa i projekata udruga. Provedba javnih politika Ureda u pogledu poticajnog djelovanja na stvaranju pravnog, financijskog i institucionalnog sustava potpore razvoju civilnoga društva, pozitivno se odražava i na sustav sporta. Za ukupan društveni razvoj značajna je je uloga Ureda za udruge u pogledu stvaranja uvjeta za suradnju i partnerstvo vladinih i nevladinih organizacija. S obzirom na to da Ured za udruge podupire razvoj snažnog i autonomnog civilnoga društva kao nezaobilaznog partnera države u pripremi i provedbi javnih politika, očekujemo da će se u daljnjem razdoblju, aktivnosti i programi Ureda za udruge pozitivno odraziti i na razvoj autonomije u sportu i sportskim udrugama.

Iskustvo u radu i suradnji s djelatnicima Ureda za udruge cijenimo vrlo pozitivnim, od njihove potpore da područje sporta dobije svoje mjesto i predstavnika u Savjetu za razvoj civilnoga društva, do suradnje u pripremi i provedbi Zakona o udrugama, kao i u mnogim drugim pitanjima gdje svojim znanjem, stručnošću i spremnošću na suradnju predstavljaju vrijednu potporu na unapređenju uvjeta za rad i razvoj ukupnog civilnog sektora, kao i sporta na koji značajnim dijelom utječu vladine i nevladine organizacije, programi, mjere i aktivnosti. No HOO smatra da i nadalje postoje područja i pitanja u kojima Ured za udruge i HOO mogu unaprijediti suradnju i ostvariti aktivnosti u cilju razvoja poticajnog okruženja za razvoj sporta kao dijela civilnog sektora hrvatskog društva.

Čestitamo vam 20 godina uspješnog rada i vjerujemo u daljnju zajedničku uspješnu suradnju.

Biserka Vrbek, pomoćnica glavnog tajnika za pravne i zajedničke poslove, Hrvatski olimpijski odbor

Djelotvorno financiranje projekata i programa od interesa za opće dobro koje provode udruge

Vrlo brzo nakon osnivanja Ureda za udruge, već od 1999. godine financiranje programa udruga prvi puta se organizira putem javnog poziva za prijavu programa udruga, omogućujući na taj način svim udrugama da prijave programe za financiranje iz državnog proračuna. Putem Ureda za udruge, država je 1999. godine sufinancirala aktivnosti udruga u područjima prevencije i suzbijanja zlostavljanja u obitelji, prevencije ovisnosti, skloništa i prihvatilišta i slične programe. 2001. godine prvi su put definirani prioriteti za financiranje u konzultacijama s organizacijama civilnoga društva, a predstavnici organizacija civilnoga društva od te godine uključeni su u povjerenstva za praćenje i ocjenjivanje prijavljenih programa udruga. Sljedeće godine, Ured za udruge započeo je s procesom decentralizacije financijske podrške programima udruga, uvodeći i sustav višegodišnjeg ugovaranja usluga s udrugama koje provode programe u područjima socijalne skrbi, obrazovanja i zdravstva.¹⁵ Zakonom o priređivanju igara na sreću i nagradnih igara (NN 83/02) iz 2002. godine 50% sredstava od dijela prihoda od igara na sreću usmje-

¹⁵ Tako su 2002. godine sklopljeni trogodišnji ugovori s 51 udrugom iz područja socijalne skrbi, 25 udruga iz područja zdravstva i 23 iz područja obrazovanja. Ugovori su potpisani s nadležnim ministarstvima.

rava se u projekte i programe organizacija civilnoga društva u osam područja djelovanja. Poticanje filantropije ostvareno je Zakonom o porezu na dobit (NN 127/20) i Zakonom o porezu na dohodak (NN 127/00) kojima se donacije u iznosu do 2% ostvarenih prihoda odnosno dohotka u prethodnoj godini smatraju porezno priznatim rashodima. U listopadu 2014. donesen je i Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (NN 121/14) kojim se nastoji odgovoriti na zahtjeve primjene načela javnosti i transparentnosti, posebice u dijelu obveze financijskog izvještavanja i javne objave financijskih izvještaja organizacija civilnoga društva.

U ožujku 2015. usvojena je Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (NN 26/15) kojom se utvrđuju kriteriji, mjerila i postupci koje nadležna državna tijela, Vlada, ni uredi i tijela i druge javne institucije, a na odgovarajući način i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna trgovačka društva i druga javno pravna tijela primjenjuju prilikom odobravanja financijskih sredstava iz javnih izvora udrugama. Ured za udruge izradio je i objavio na svojoj internetskoj stranici Priručnik za postupanje u primjeni Uredbe.

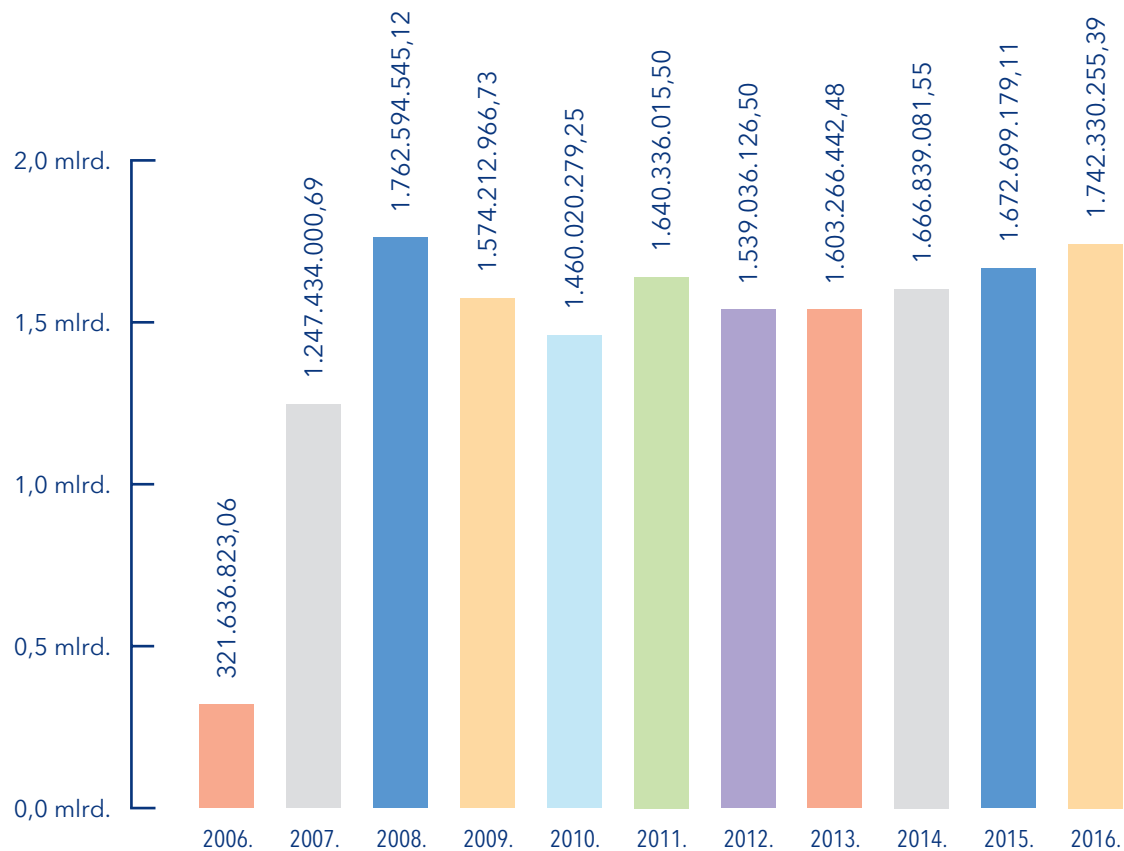

Sukladno Kodeksu pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga, kojeg je 2. veljače 2007. usvojio Hrvatski sabor, Ured za udruge zadužen je za dostavljanje izvješća Vladi Republike Hrvatske o utrošku sredstava koja su, kao potpora programskim aktivnostima, osigurana i isplaćena za projekte i programe organizacija civilnoga društva iz sredstava državnog proračuna i dijela prihoda od igara na sreću. Sukladno odredbama Kodeksa, Ured za udruge sastavio je prvo Izvješće o dodijeljenim financijskim sredstvima organizacijama civilnoga društva u 2006. godini, a do danas je izrađeno i objavljeno ukupno 11 izvješća. Do izdavanja prvog Izvješća o dodijeljenim financijskim sredstvima organizacijama civilnoga društva, Ured za udruge je pratio financiranje programa organizacija civilnoga društva iz državnog proračuna iz pozicije Ureda za udruge te je iznose financiranih programa objavljivao u svojim Izvještajima o radu.¹⁶ Tijekom godina Ured je intenzivno radio na poboljšanju sustava izvješćivanja o provedbi projekata i programa udruga koji se financiraju iz državnog proračuna. Izvješća nisu jedina metoda kojom je postignuta veća transparentnost podataka o dodijeljenim financijskim iznosima udrugama jer Ured za udruge sustavno radi na unapređenju baze podataka o financijskim sredstvima te redovito komunicira i koordinira davatelje financijskih sredstava projektima i programima organizacija civilnoga društva.

¹⁶ Ured za udruge od 1998. do 2003. godine financirao je 1.997 programa i projekata sredstvima iz državnog proračuna u ukupnom iznosu od 105.328.942,33 kuna.

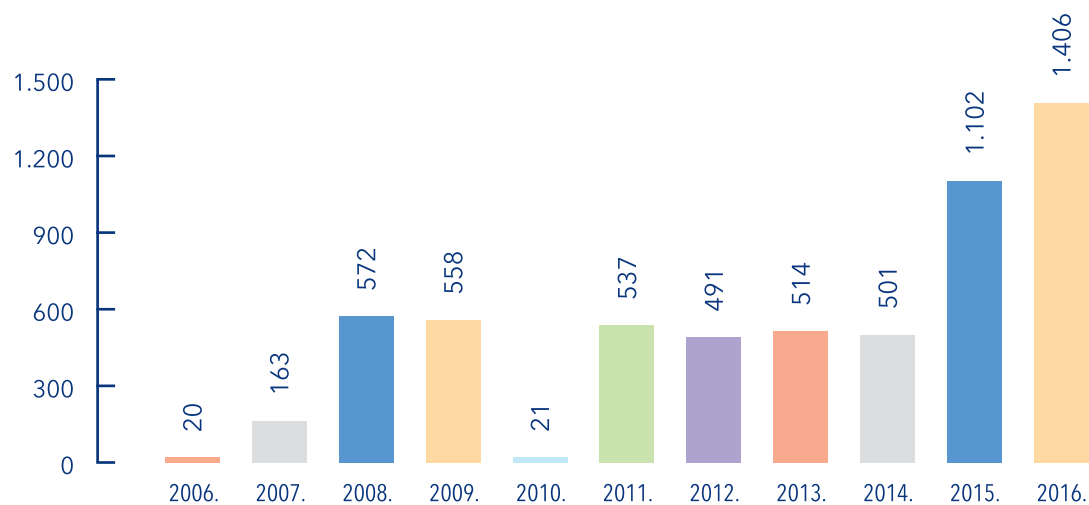

**Dodijeljeni iznosi iz javnih izvora organizacijama
civilnoga društva (komparativni pregled po godinama)**

Izvor: Izvješća o financiranju projekata i programa OCD-a iz javnih izvora

Rastući broj javnih davatelja koji dostavljaju Izvješće o financiranju projekata i programa OCD-a iz javnih izvora

Izvor: Izvješća o financiranju projekata i programa OCD-a iz javnih izvora

Donošenjem i primjenom Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge postignuto je učinkovitije, racionalnije i transparentnije korištenje dodijeljenih sredstava.

Programi i projekti udruga sve manje se tretiraju kao trošak, a sve više kao ulaganje u zajednicu u partnerstvu s organizacijama civilnoga društva.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je stručna služba Vlade Republike Hrvatske za obavljanje stručnih poslova u vezi s ostvarivanjem utvrđenih politika zaštite i promicanja ljudskih prava i prava nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj. U okviru svoga djelovanja Ured sustavno surađuje s organizacijama civilnoga društva kroz savjetovanje i konzultacije s predstavnicima civilnoga sektora prilikom izrade nacionalnih programa Vlade iz različitih područja ljudskih i manjinskih prava i donošenja novih ili izmjena postojećih zakona, financiranje programa projekata udruga te poticanje i podupiranje samoorganiziranja i dobrovoljnog djelovanja građana usmjerenog na dobrobit zajednice.

Ured ima razvijenu dugogodišnju uspješnu suradnju s Uredom za udruge u provedbi suradnje s udrugama i ostalim organizacijama civilnoga društva u pripremi i provedbi javnih politika što doprinosi stvaranju i unapređenju uvjeta za kvalitetnu suradnju s organizacijama civilnoga društva na području ljudskih prava i prava nacionalnih manjina.

S tim u vezi, Ured za udruge je pružao podršku ovom Uredu i u pripremi i provedbi godišnjih natječaja za dodjelu bespovratnih sredstava udrugama za provedbu projekata u području zaštite, poštivanja i promicanja ljudskih prava, a suradnja je uključivala i djelovanje u Savjetu za razvoj civilnoga društva kao savjetodavnom tijelu Vlade Republike Hrvatske i Međuresornom povjerenstvu za koordinaciju politike financiranja projekata i programa udruga iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

Također smatramo da je Ured za udruge kroz koordinacijske sastanke s predstavnicima tijela državne uprave i organizacijama civilnoga društva imao značajnu ulogu u razumijevanju ove problematike kao i razvoju i provedbi politika koje doprinose djelovanju organizacija civilnoga društva za opće dobro u Republici Hrvatskoj.

Alen Tahiri, univ. spec. pol., ravnatelj Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske

Iz perspektive Ministarstva kulture koje u svojem djelokrugu odobrava godišnje oko dvije tisuće programa javnih potreba u kulturi i umjetnosti za oko tisuću organizacija civilnoga društva, značaj Ureda za udruge za razvoj civilnoga društva na području kulture i umjetnosti, ali i unapređenja poslovanja Ministarstva, je ogroman.

Kao dugogodišnji koordinatorski izrade godišnjeg Izvješća o financiranju projekata i programa organizacija civilnoga društva u kulturi i umjetnosti mogu posvjedočiti ponajprije neprocjenjiv doprinos Ureda razvoju informacijskog sustava te analitičkih postupaka za praćenje i istraživanje organizacija civilnoga društva, a što je temeljna pretpostavka za unapređenje, kako strateškog promišljanja, tako i planiranja sektorskih politika na području kulture i umjetnosti.

Kao sudionik mnogih sjednica (zamjenik člana) Međuresornog povjerenstva za koordinaciju politike financiranja projekata i programa udruga iz državnog proračuna Republike Hrvatske mogu također kazati da je doprinos Ureda za udruge unapređivanju postupaka i načina financiranja programa i projekata udruga na nacionalnoj razini i za područje kulture i umjetnosti nemjerljiv.

Biti sudionikom sjednica (zamjenik člana) Savjeta za razvoj civilnoga društva omogućuje tek potpunu i zaokruženu sliku značenju i ulozi Ureda za udruge za unapređenje kvalitete suradnje civilnoga društva i tijela javne vlasti, kako za cjelinu civilnog sektora, tako i posebno za područje kulture i umjetnosti.

Ono što, međutim, posebno želim istaknuti jest iskustvo neposredne suradnje s djelatnicima Ureda za udruge a koju resi otvorenost, kompetentnost, kreativnost i inovativnost te nesebična podrška unapređenju na svim područjima i u svim aspektima suradnje civilnoga društva i konkretnog tijela državne vlasti. Iz djelokruga Ministarstva kulture, odnosi se to prije svega

na dugogodišnju suradnju s gđom Vesnom Lendić Kasalo, gđom Marinom Lochert Šošćarić te g. Nemanjom Relićem i Lukom Keveševićem, gđom Darijom Marić i ostalim članovima tima Ureda za udruge.

Stipe Buljan, viši stručni savjetnik u Službi za strateško planiranje i analitiku Ministarstva kulture

Ured za udruge značajno doprinosi vidljivosti rada udruga, uređenju društvenog i ekonomskog okvira za razvoj usluga koje udruge pružaju te značajno doprinosi demokratskom razvoju osiguravajući transparentnost, provedbu i vrednovanje rada udruga. Osim navedenog, osigurava i znatna financijska sredstva za provedbu projekata od posebnog interesa za organizacije civilnoga društva te osigurava dijalog Vlade i organizacija civilnoga društva.

Provedba javnih politika očituje se kroz osiguravanje financijskih i nefinancijskih sredstava koje tijela javne vlasti pružaju projektima i programima od interesa za opće dobro koje provode udruge što doprinosi održivom društvenom i gospodarskom razvoju. Ured kontinuirano radi na projektima koji razvijaju kapacitete za integriranje ljudskih prava u javne politike kao i na sinkronizaciji ljudskih prava te politika i zakonodavstva.

Suradnja s djelatnicima Ureda za udruge i sudjelovanje u aktivnostima Ureda za udruge bilo je pozitivno intonirano, odgovori na sva postavljena pitanja zaprimljeni su u najkraćem mogućem roku, pregled dokumentaci-

je napravljen je učinkovito i konkretno, zajednička događanja održana su u duhu međusobne suradnje te je svaka komunikacija pozitivno i ugodno iskustvo.

Ozren Pavlović Bolf, Voditelj Službe za jačanje ljudskih potencijala kroz pripremu programa projekata Europske unije, Ministarstvo turizma

Info dani o natječajima i godišnji plan natječaja

Od 2007. godine Ured za udruge izrađuje godišnje planove i kalendare raspisivanja javnih natječaja za dodjelu financijskih sredstava za projekte i programe organizacijama civilnoga društva, a Info dani redovito se održavaju početkom kalendarske godine. Naime, u suradnji s tijelima državne uprave, uredima Vlade RH te javnim institucijama – davateljima financijskih sredstava, Ured za udruge od 2010. godine redovito organizira Info dane o natječajima za financiranje projekata i programa organizacija civilnoga društva iz sredstava državnog proračuna, dijela prihoda od igara na sreću i EU fondova. Info dani privlače velik interes udruga, koje tijekom dvodnevni izlaganja imaju priliku skupiti više informacija o natječajima koje će ministarstva, Vladini uredi i Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva raspisivati tijekom tekuće godine.

25. i 26. veljače 2010.

Gotovo svi davatelji
financijskih sredstava
na nacionalnoj razini.

31. ožujka i 1. travnja 2011.

Svi davatelji bespovratnih sredstava
na nacionalnoj razini.
Više od 250 sudionika
iz više od 200 udruga i zaklada.

27. i 28. ožujka 2012.

Svi davatelji bespovratnih sredstava
na nacionalnoj razini.
Više od 250 sudionika
iz više od 200 udruga i zaklada.

28. - 29. siječnja 2013.

Svi davatelji bespovratnih sredstava na nacionalnoj
razini. Praćenje preko video prijenosa kao i direktno
postavljanje pitanja putem maila za sve
koji nisu na događanju.

5. i 6. veljače 2014.

Svi davatelji bespovratnih
sredstava na nacionalnoj razini.
Preko 200 sudionika.

26. i 27. veljače 2015.

18 tijela predstavilo je 83 natječaja
za financiranje projekata i programa OCD-a.
Osobno i praćenje putem internetskog
video prijenosa.

16. i 17. svibnja 2016.

18 tijela predstavilo je 79 natječaja za
financiranje projekata i programa OCD-a.
100 sudionika sudjelovalo na događanju
2.500 pratitelja pratilo je putem interneta.

9. i 10. ožujka 2017.

68 natječaja za financiranje projekata i programa
organizacija civilnoga društva. Više od 100 sudionika
sudjelovalo je na događanju, dok je preko Interneta
događanje pratilo više od 100 pratitelja.

21. i 22. veljače 2018.

Sudjelovao je 21 davatelj bespovratnih
sredstava na nacionalnoj razini. Sudjelovalo više
od 100 sudionika.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

Klasa: 007-01/00-01/11
Ur.broj: 50419-01-09
Zagreb, 26. siječnja 2001.

ODLUKA O IMENOVANJU

**članica i članova stručnih radnih skupina za ocjenu prijavljenih programa udruga za
dobivanje financijske potpore iz sredstava Državnoga proračuna za 2001. godinu**

Ured za udruge raspisao je 1. prosinca 2000. godine Javni poziv za prijavu programa udruga za dobivanje financijske potpore iz sredstava Državnoga proračuna za 2001. godinu osiguranih na poziciji Ureda za udruge.

Natječaj je završen 30. prosinca 2000. godine, te je nakon klasifikacije i umnožavanja zaprimljenih projekata i programa pristupljeno njihovoj ocjeni. Kako bi taj postupak izvršili što kvalitetnije i objektivnije Ured za udruge je u konzultacijama s nevladinim organizacijama imenovao nezavisne stručne radne skupine za ocjenu prijavljenih programa/projekata udruga u 2001. godini.

Sukladno tome članicama i članovima stručnih radnih skupina imenuju se sljedeće osobe:

1. **Za područje zaštite i promicanja ljudskih prava**
 - gđa Vesna Mihanović, Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži
 - gđa Marina Kokanović, Savez samostalnih sindikata Hrvatske
 - gđa Ksenija Bauer, Ministarstvo rada i socijalne skrbi
 - gđa Gordana Cerjan-Letica, Stomatološki fakultet u Zagrebu
 - g. Nenad Zakošek, Fakultet političkih znanosti u Zagrebu
 - gđa Vjekoslava Boroša, Ministarstvo rada i socijalne skrbi
 - gđa Ivanka Špalj, Ministarstvo rada i socijalne skrbi
 - gđa Josipa Bašić, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet u Zagrebu
 - g. Goran Beus Richenbergh, Hrvatski ferijalni i hostelski savez
2. **Za područje ublažavanja nezaposlenosti i poboljšanja položaja nezaposlenih u RH**
 - g. Marko Baričević, Saborski odbor za gospodarstvo, razvoj i obnovu
 - gđa Helena Štimac-Radin, Institut za društvena istraživanja
 - gđa Adriana Kremenjaš-Daničić, Europski dom Dubrovnik
 - gđa Jelena Brajša, Caritas Zagrebačke nadbiskupije
 - g. Zoran Barišić, Hrvatski savez inovatora
 - gđa Sanja Crnković-Požaić, Hrvatski zavod za zapošljavanje
 - gđa Anny Brusić, Hrvatski zavod za zapošljavanje
3. **Za područje potpore djeci i mladima**
 - gđa Koraljka Sansović, Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži
 - gđa Sanja Kapetanović, Saborski odbor za obitelj, mladež i sport
 - gđa Maja Ljubić, Ministarstvo prosvjete i sporta

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 78, Hrvatska, tel: +385 (0)1 610 6500, fax: 610 9972
e-mail: ured.za.udruge@zg.tel.hr, web site: www.uzuvrh.hr

Pismohrana Ureda za udruge: Odluka o imenovanju stručnih radnih skupina za ocjenu prijavljenih programa udruga

- gđa Vesna Lendić Kasalo, Hrvatska zajednica tehničke kulture
 - g. Milan Lakoš, gradonačelnik grada Hvara
 - g. Hrvoje Laurenta, Udruga "PostPesimisti"
 - gđa Sanja Horvatić, Ministarstvo prosvjete i sporta
4. **Za područje demokratizacije i razvoja društva**
- g. Šime Jurlina, Radio 101
 - g. Petar Turković, Centar 6za odgoj i obrazovanje "Vinko Bek"
 - g. Ivan Magdalenić, Pravni fakultet u Zagrebu, Studij socijalnoga rada
 - g. Antun Petak, Institut za društvena istraživanja
 - gđa Diana Topčić, Hrvatski ferijalni i hostelski savez
 - gđa Jagoda Milidrag Šmid, Savez samostalnih sindikata Hrvatske – Zagreb
5. **Za područje unapređenja kvalitete življenja te zaštite i očuvanja zdravlja**
- g. Jozo Čikeš, Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži
 - gđa Lada Magdić, Klinika za ženske bolesti i porode u Petrovoj
 - gđa Vesna Širanović, "Večernji list"
 - gđa Jasna Franjić, KBC Rebro
 - gđa Biljana Kondić, Vukovarski institut za mirovna istraživanja i obrazovanje
 - gđa Goranka Petriček, Ministarstvo zdravstva
 - gđa Danica Kramarić, Ministarstvo zdravstva
 - gđa Marija Gajski Kleklin, Povjerenstvo Vlade RH za prevenciju ovisnosti
6. **Za područje zaštite okoliša**
- gđa Ruža Beljan, Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja
 - gđa Andreja Tonč, REC-Regionalni centar za zaštitu okoliša
 - gđa Jasna Lenuzzi, Ženska grupa pri Odboru za ljudska prava Karlovac
 - g. Zdravko Špirić, Hrvatski ferijalni i hostelski savez
 - gđa Marica Berdik, Poljoprivredna škola Zagreb
7. **Za područje zaštite i očuvanja kulturne baštine**
- gđa Sanja Raca, Ministarstvo kulture
 - g. Bosiljko Domazet, Ministarstvo za javne radove, obnovu i graditeljstvo
 - g. Želimir Janjić, Saborski odbor za obrazovanje, znanost i kulturu
 - g. Blaž Žilić, Ministarstvo kulture
8. **Za područje informatizacije društva**
- g. Berislav Šmit, Saborski odbor za pomorstvo, promet i veze
 - g. Ante Rajkovača, Zajednica udruga dijaliziranih i transplantiiranih bubrežnih bolesnika Hrvatske
 - g. Vladimir Pran, GONG
 - g. Igor Račković, MUP i Hrvatsko društvo za robotiku

Stručne radne skupine radit će sukladno odredbama Poslovnika o radu stručne radne skupine za procjenu programa udruga, koji je sastavni dio ove Odluke.

Predstojnica Ureda

Ovjetana Plavša-Matić, dipl.oec.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 78, Hrvatska, tel: +385 (0)1 610 6500, fax: 610 9972
e-mail: ured.za.udruga@zp.tel.hr, web site: www.uzuvrh.hr

POSLOVNIK O RADU STRUČNE RADNE SKUPINE ZA PROCJENU PROGRAMA UDRUGA

Članak 1.

Stručna radna skupina za procjenu programa udruga (u daljnjem tekstu Radna skupina) osniva se na temelju Odluke Ureda Vlade Republike Hrvatske za udruge.
Radna skupina će raditi i vladati se prema odredbama ovog Poslovnika.

Članak 2.

Članice/članove Radne skupine imenuje Ured Vlade Republike Hrvatske za udruge.
Predsjedateljicu/predsjedatelja Radne skupine biraju članice/članovi Radne skupine većinom glasova tijekom njihovog prvog sastanka.

Članak 3.

Zadatak Radne skupine je da, na zahtjev Ureda Vlade Republike Hrvatske za udruge:
a. procijeni zahtjeve
b. preporuči zahtjeve na odobrenje
Odluke Radne skupine imaju karakter preporuke. Konačno odobrenje financijskih potpora daje Vlada Republike Hrvatske.

Članak 4.

Stručna skupina se imenuje na rok od godinu dana.
Članica/član Radne skupine ima pravo podnijeti ostavku. Članica/član – koja/koji podnosi ostavku obavijestit će ostale članice/članove Radne skupine o razlogu davanja ostavke.

Članak 5.

Djelatnice/djelatnici Ureda Vlade Republike Hrvatske za udruge mogu biti prisutni za vrijeme rasprava Radnih skupina kao promatrači, bez prava glasa, ali uz pravo informiranja članica/članova Radne skupine o utemeljenim saznanjima o radu udruga čiji programi se ocjenjuju.
Djelatnici Ureda za udruge pružaju administrativnu pomoć Radnoj skupini.

Članak 6.

Radna skupina procjenjuje i preporučuje zahtjeve natpolovičnom većinom glasova. Broj članova Radne skupine utvrđuje se na prvom sastanku.
U slučaju neodlučnog glasanja, odlučujući glas je glas predsjedateljice/predsjedatelja Radne skupine.

Članak 7.

Članicama/članovima koji žive izvan Zagreba Ured za udruge pokrit će troškove putovanja autobusom ili vlakom (u iznimnim slučajevima zrakoplovom u ekonomskoj klasi).
Članicama/članovima Radne skupine osigurat će se naknada za njihov rad u ukupnom iznosu od Kn 800,00.

Članak 8.

Niti jedna članica odnosno niti jedan član Radne skupine ne može biti prisutna/prisutan tijekom rasprave i odlučivanja o zahtjevu koji je podnijela bilo koja udruga u kojoj članica/član, njen muž ili partner odnosno njegova žena ili partnerica te dijete radi, ili pregovara o poslu ili ima financijski interes u toj udruzi.

Članak 9.

Članice/članovi Radne skupine se biraju zbog njihovih osobnih sposobnosti.

Članak 10.

Rasprave Radne skupine su tajne. Preporuke koje donosi Radna skupina su javne.

REGISTAR USPJEHA

**Svake godine nastavljen je trend
razvoja politike financiranja i
sufinanciranja programa i
projekata udruga od
interesa za opće dobro
iz državnog proračuna
i fondova EU.**

Ured za udruge kod svojih korisnika, kojih ima preko 50.000, ostavlja dojam da se radi o ministarstvu. Od ažuriranosti na svojoj internetskoj stranici, redovitog slanja biltena korisnicima, odgovaranja na upite gotovo isti dan, organizacije Dana otvorenih vrata udruga, organizacije Info dana s predstavljanjima natječaja vladinih tijela do organizacije brojnih radionica za udruge i pomoći u svakom pogledu.

Malo detaljnije bih se osvrnuo na Info dane o natjecanjima za financiranje projekata udruga koji se održavaju svake godine. Osigurana je puna participacija gdje predstavnici svih ministarstava i Vladinih ureda iznose svoje planirane natječaje, a predstavnici udruga mogu na licu mjesta ili putem elektronske pošte izravno postavljati svoja pitanja što je moguće zbog prijenosa uživo. Ovo je zaista primjer dobre prakse te neizmjenno pomaže udrugama neovisno o njihovom sjedištu.

Također, mobilna aplikacija UdrugelInfo gdje se jednostavno mogu pronaći svi podaci o registriranim udrugama, a udruge mogu unijeti svoje aktivnosti te na taj način dobiti dodatnu vidljivost svojega rada, dokazuje da je transparentnost udruga na visokom nivou što je i za očekivati od korisnika proračunskih sredstava.

Ured za udruge uključuje sve relevantne dionike u procese planiranja i odlučivanja o javnim politikama u njihovoj domeni. Primjerice, za potrebe izrade Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva 2017.-2021. bio je raspisan Javni poziv za imenovanje u Radnu skupinu za izradu strategije gdje su svi prijavljeni predstavnici udruga bili i uključeni. Ured za udruge potiče i pravovremeno poziva udruge da se prijave u razna tijela za kreiranje novih i izmjenu postojećih javnih politika. Odabir članova i njihovih zamjenika odvija se putem glasanja Savjeta za razvoj civilnoga društva kojeg čine predstavnici udruga. Osobno sam uključen u nekoliko odbora i radnih skupina gdje zaista mogu tvrditi da sam pridonio jačanju položaja udruga u Hrvatskoj, ali i u programima Europ-

ske unije, poglavito programa prekogranične suradnje sa Slovenijom i Italijom. Predstavnici udruga nemaju taj svojevrsan uteg gdje ne mogu izražavati vlastite stavove, već stavove hijerarhijski nadređenoga, pa je tim više omogućena potpuna participativnost i neovisnost predstavnika udruga u navedenim tijelima.

Osobno sam sudjelovao na nekoliko radionica i događanja Ureda za udruge u više gradova. Bili su raznoliki, poput edukacije o prijavi i provedbi projekata financiranih iz Europskog socijalnog fonda, Info danima o natječajima za udruge te sudjelovanja u izradi dokumenata javnih politika. Djelatnici Ureda za udruge koje sam imao zadovoljstvo upoznati su Stela Fišer Marković, koju zamjenjujem u Interreg programu SLO-HR kao predstavnik udruga, Darija Marić koja je moderirala jednu radionicu o ESF natječajima, Nemanja Relić, čovjek koji je uvijek spreman pružiti stručnu pomoć i u pravilu odgovara na upite isti dan te Jelena Princivali i Luka Kevešević, dvoje veoma profesionalnih moderatora Info dana. Za kraj, spomenuo bi Vesnu Lendić Kasalo, dugogodišnju zamjenicu ravnatelja, ovlaštenu za obavljanje poslova ravnatelja i sada zamjenicu ravnateljice Ureda. Gospođa Lendić Kasalo po mom mišljenju je s pravom na tim pozicijama imajući u obzir njezino iskustvo i motivaciju za radom. Za kraj, želim cijelom Uredu za udruge, njegovim mladim i profesionalnim djelatnicima te iskusnom vodstvu još mnogo uspješnih godina u prevladavanju novih izazova i pružanju primjera dobre prakse ostalim državnim tijelima.

Zvonko Bumber, predsjednik udruge
UPRIS i voditelj udruge INO-PRO

Ured za udruge značajno je doprinio razvoju civilnoga društva u Republici Hrvatskoj i demokratizaciji općenito. U proteklom razdoblju aktivno sam surađivala i sudjelovala u razvoju sustava podrške udrugama i civilnom društvu u Republici Hrvatskoj kroz razna povjerenstva, radne skupine, okrugle stolove, konferencije, Savjet za razvoj civilnoga društva i Nacionalni odbor za razvoj volonterstva. Mnogo je područja u kojima je postignut

značajan rezultat, ali svakako najznačajniji je u području uspostave transparentnog financiranja udruga, uključujući izradu mehanizama za planiranje, praćenje i vrednovanje provedbe projekata i programa te kontrole namjenskog trošenja sredstva. Također, veliki rezultat ostvaren je u izradi zakonske regulative, ugovaranju i provedbi natječaja za razvoj mreže socijalnih usluga kroz nacionalna i EU sredstva, gdje su organizacije civilnoga društva postale ravnopravni pružatelji usluga te iznjedrile neke nove usluge u zajednici za poboljšanje kvalitete življenja socijalno isključenih kategorija. Isto tako, u području razvoja volonterstva postignut je veliki iskorak donošenjem zakonskog okvira za volonterski rad, snažnom promocijom volontiranja u civilnom i javnom sektoru, ali i u realnom sektoru izradom Potvrde o kompetencijama stečenim volontiranjem koja doprinosi bržem zapošljavanju mladih i drugih skupina. Značajna suradnja Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku i Ureda za udruge bila je i u prenošenju znanja i iskustva drugim državama koje tek uspostavljaju modele partnerske suradnje državnih tijela s organizacijama civilnoga društva i to u području udruga socijalne skrbi, volonterstva i podrške mladima.

Gordana Radonić, voditeljica Odjela za praćenje
programa i projekata udruga, Služba za programe
i projekte udruga, Ministarstvo za demografiju,
obitelj, mlade i socijalnu politiku

**ODRŽANE EDUKACIJE ZA PREDSTAVNIKE TIJELA DRŽAVNE UPRAVE,
SLUŽBENIKE NA LOKALNOJ I REGIONALNOJ RAZINI TE PREDSTAVNIKE
ORGANIZACIJA CIVILNOGA DRUŠTVA**

**Više od 50 održanih radionica
/ savjetovanja / seminara za preko 1.550 sudionika**

Sufinanciranje projekata organizacija civilnoga društva ugovorenih u okviru programa Europske unije

Javnim pozivom za podnošenje prijava za sufinanciranje projekata organizacija civilnoga društva ugovorenih u okviru programa Europske unije, Ured za udruge od travnja 2011. pruža podršku sufinanciranju obveznog doprinosa organizacija civilnoga društva kao korisnika EU projekata. Tijekom godina sufinancirani su projekti unutar programa: EIDHR, PROGRESS, Leonardo da Vinci, Mladi na djelu, Zdravstvo, Europska teritorijalna suradnja, Erasmus Plus, Erasmus+: Sport, FP7, Kreativna Europa, Program o pravima, jednakosti i građanstvu, Program za cjeloživotno učenje, Program Kultura, Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014.-2020., Operativni program Razvoj ljudskih potencijala, IPA I. komponenta (2008. - 2012.), IPA PGS, IPA INFO, IPA IV. komponenta, IPA Prekogranična, IPA Mediteran, Višekorisnička IPA, Europa za građane, EEAS: EU - China Environmental Governance Programme, te projekti u sklopu natječaja koje raspisuje pojedine Opće uprave i Službe Europske komisije, odnosno njihove agencije.

Postupak dodjele i isplate sredstava za sufinanciranje projekata organizacija civilnoga društva ugovorenih u okviru programa Europske unije odvija se prema Pravilima za sufinanciranje projekata organizacija civilnoga društva ugovorenih u okviru programa Europske unije. Sredstva za sufinanciranje osigurana su u Državnom proračunu iz dijela prihoda od igara na sreću u proračunskom razdjelu Ureda za udruge.

Podaci o dodijeljenim sredstvima putem Javnog poziva za sufinanciranje projekata organizacija civilnoga društva ugovorenih u okviru programa Europske unije za razdoblje od 2011. do rujna 2018. godine

Godina	Broj prijava	Broj ugovora	Iznos sufinanciranja HRK (tečaj 7,4)
2011	102	92	5.748.508,57
2012	78	63	4.895.867,60
2013	160	125	6.370.624,63
2014	111	98	5.569.772,80
2015	102	94	5.399.936,51
2016	71	62	3.524.738,77
2017	64	60	3.049.294,18
2018	42	38	5.635.988,89
UKUPNO	730	632	40.194.731,95

REGISTAR USPJEHA

Osiguran je kontinuitet ulaganja u jačanje sposobnosti organizacija civilnoga društva za učinkovitu provedbu EU projekata kroz sufinanciranje 632 projekta i programa organizacija civilnoga društva.

Veliki je značaj Ureda za udruge za razvoj civilnoga društva. Prije nego što je osnovan Ured za udruge nisu postojale relevantne informacije koliko, na koji način i kome su tijela državne uprave dodjeljivala sredstva namijenjena za rad udruga. S obzirom na vrlo visoka izdvajanja iz Državnog proračuna za programe i projekte organizacija civilnoga društva, Ured za udruge od svog osnutka djeluje na unapređenju kvalitetne suradnje civilnoga društva i države te se sredstva iz Državnog proračuna transparentnije i odgovornije troše.

U procesu kreiranja i provedbe javnih politika sve veći naglasak se stavlja na uključivanje civilnoga društva kao važnog čimbenika. Suradnja s udrugama u provedbi javnih politika najčešće se očituje kroz različite oblike financijske i nefinancijske podrške koje tijela javne vlasti pružaju programima i projektima od interesa za opće dobro. Sustav financiranja iz javnih izvora u Republici Hrvatskoj u proteklih dvadeset godina doživio je brojne pozitivne promjene, a u tome je veliki doprinos Ureda za udruge koji je uveo transparentnost u dodjeli sredstava iz Državnog proračuna, javnost i otvorenost pri donošenju, provedbi i vrednovanju javnih politika. Suradnja s Uredom za udruge očituje se kroz savjetovanje i redovito informiranje.

Od djelatnika Ureda uvijek dobivamo pravovaljane informacije vezane uz razne upite koje imamo na temu financiranja i ugovaranja programa i projekata iz naše nadležnosti što nam je bilo od velike pomoći. Donošenjem Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge te izradom Priručnika za postupanje u primjeni Uredbe, s oglednim obrascima natječajne dokumentacije, Ured za udruge nam je iznimno pomogao dajući nam prethodno mišljenje o usklađenosti područja financiranja i postupka provedbe natječaja s Uredbom. Također, na Info danima koje organizira Ured za udruge, Središnjem državnom uredu za šport, kao i ostalim tijelima državne uprave, dana je mogućnost da potencijalnim i zainteresiranim korisnicima sredstava predstavi natječaje koje će raspisati u tekućoj godini što je za sva ku pohvalu.

Ovim putem čestitamo Uredu za udruge na obilježavanju dvadesete godišnjice djelovanja te se veselimo daljnjoj suradnji.

*dr. sc. Martina Jeričević, voditeljica Službe za lokalni šport
i stručne kadrove, Središnji državni ured za šport*

Provedba programa Europske unije

Jedan od ključnih prioriteta Ureda za udruge tijekom proteklih 20 godina bio je jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za korištenje raspoloživih fondova Europske unije namijenjenih razvoju civilnoga društva. Potencijal civilnoga društva za doprinos razvojnim procesima u Hrvatskoj, udruge i ostale organizacije civilnoga društva uvelike su potvrdile i dokazale u provedbi projekata koje financira Europska unija. Naime, kroz provedbu programa pretpri-
stupne pomoći EU-a (CARDS, Phare, IPA program) organizacije civilnoga društva iskoristile su gotovo 100% raspoloživih sredstava za provedbu projekata u nadležnosti Ureda za udruge.

Ulaskom Hrvatske u Europsku uniju 2013. godine, pretpri-
stupni se programi zamjenjuju strukturnim i investicijskim fondovima (ESIF) pa Ured kao Posredničko tijelo razine 1 nastavlja programirati i provoditi natječaje za organizacije civilnoga društva u sklopu Europskog socijalnog fonda (ESF) kroz Operativni program „Učinkoviti ljudski potencijali“.

Od 2007. godine Ured djeluje kao nacionalna Kontakt točka programa Europa za građane, jednog od programa Unije namijenjenog financiranju međunarodnih projekata koje provode neprofitne organizacije i lokalne vlasti iz različitih zemalja Europe, u područjima vezanima za zajedničku europsku povijest i aktivno europsko građanstvo.

53

informativne i provedbene
radionice

325

financirana projekta

38.132.069,40 EUR

ukupna vrijednost projekata

89.904

osoba koje
su imale direktnu korist
od provedbe projekata

262

terenskih posjeta
Ureda za udruge

655

tromjesečnih izvještaja
analizirano i odobreno

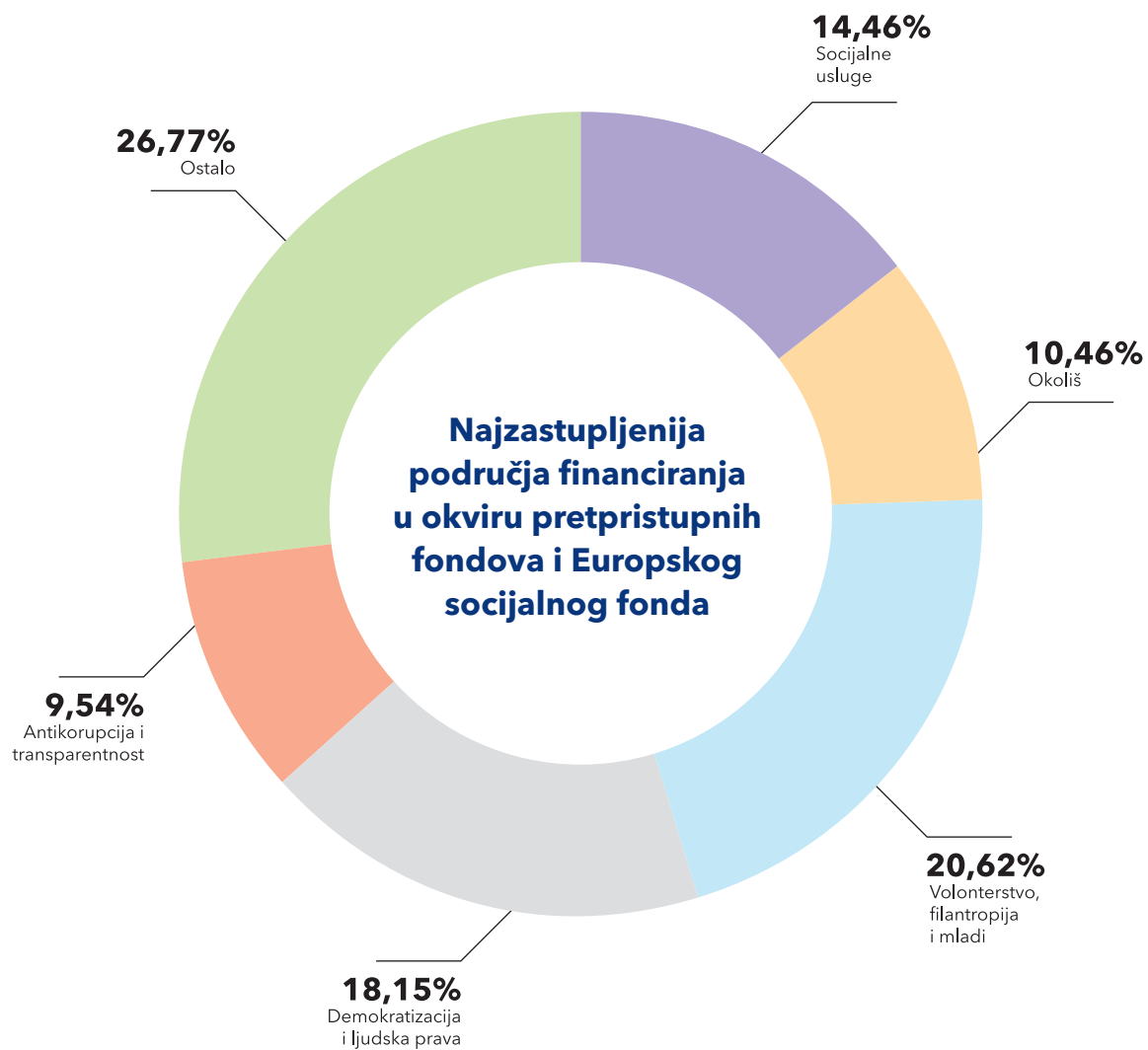
324

među i završnih izvještaja
analizirano i odobreno

REGISTAR USPJEHA

**Udruge i druge organizacije
civilnoga društva u Republici
Hrvatskoj u pretpristupnom
razdoblju iskoristile su gotovo
100% raspoloživih sredstava
fondova Europske unije
namijenjenih sektoru
civilnoga društva.**

*Podaci dobiveni iz natječaja koje je programirao Ured za udruge.

Pretpristupni programi Europske unije: CARDS, PHARE I IPA program

U sklopu Decentraliziranog sustava provedbe programa EU koji je uspostavljen 2004. u Republici Hrvatskoj, odgovornost i upravljanje programima preneseni su na državu korisnika. Ured za udruge je u svojstvu Jedinice za provedbu projekata programirao natječaje, provodio informativne i provedbene radionice te pratio provedbu projekata.

CARDS program

Program CARDS (*Community Assistance for Reconstruction, Development and Stabilization* - Pomoć zajednice za obnovu, razvoj i stabilizaciju) je program tehničko-financijske pomoći Europske unije usvojen u prosincu 2000. godine, čiji je osnovni cilj bila potpora zemljama jugoistočne Europe u aktivnom sudjelovanju u Procesu stabilizacije i pridruživanja.

Europska komisija odobrila je sredstva Uredu za udruge za financiranje projekata usmjerenih podiza-

nju kapaciteta udruga za pružanje usluga u području socijalne skrbi, zaštite okoliša, dobrog upravljanja i vladavine prava u razdoblju od 2002. do 2004. godine.

Ured je proveo ukupno 5 projekata: 3 sheme dodjele bespovratnih sredstava namijenjenih organizacijama civilnoga društva te 2 projekta tehničke pomoći ukupne vrijednosti 5.045.624 EUR.

PREGLED PROVEDENIH PROGRAMA I PROJEKATA

CARDS 2003 - Izgradnja kapaciteta i potpora organizacijama civilnoga društva u pružanju socijalnih usluga - tehnička pomoć

Provedba: srpanj 2006. - prosinac 2007.

Cilj: Osnažiti kapacitete organizacija civilnoga društva u uspostavljanju partnerstva s javnim institucijama na nacionalnoj/lokalnoj razini u pružanju socijalnih usluga

Iznos sredstava: 472.250 EUR

CARDS 2003/2004 - Dobro upravljanje i vladavina prava - dodjela bespovratnih sredstava

Provedeno 5 projekata OCD-a

Provedba: svibanj 2006. - siječanj 2008.

Iznos dodijeljenih sredstava: 1.005.446 EUR

CARDS 2004 - Tehnička pomoć upravljanju financijskim potporama

Cilj: Pružanje potpore organizacijama civilnoga društva koje provode projekte za koje su odobrena sredstva Europske unije

Provedba: svibanj 2006. - svibanj 2008.

Iznos sredstava: 164.575 EUR

CARDS 2004 - Potpora organizacijama civilnoga društva u području zaštite okoliša i održivog razvoja - dodjela bespovratnih sredstava

Provedeno 7 projekata OCD-a

Provedba: lipanj 2007. - prosinac 2008.

Iznos dodijeljenih sredstava: 830.769 EUR

CARDS 2004 - Pružanje socijalnih usluga od strane neprofitnog sektora - dodjela bespovratnih sredstava

Provedeno 10 projekata OCD-a

Provedba: lipanj 2007. - prosinac 2008.

Iznos dodijeljenih sredstava: 2.572.584 EUR

CARDS: udrugama dodijeljeno više od 2,6 milijuna eura

ZAGREB - U organizaciji Vladina ureda za udruge i izaslanstva Europske komisije u Hrvatskoj u utorak su u Zagrebu predstavljene projekti udruga financirani iz programa CARDS 2004. u području zaštite okoliša i održivog razvoja te socijalnih usluga. U sklopu natječaja za potpore dodijeljeno je više od 2,6 milijuna eura, od čega oko 660.000 eura udrugama u području zaštite okoliša i održivog razvoja te nešto manje od dva milijuna eura udrugama koje pružaju socijalne usluge. »Cilj je potaknuti i decentralizaciju u financiranju nevladinog sektora«, rekao je šef izaslanstva Europske komisije u Hrvatskoj Vincent Degert. »Na natječaju su sudjele 92 udruge, a sredstva Europske unije dodijeljena su za njih 17«, rekao je Igor Vidačak, predstojnik Ureda za udruge koji će biti zadužen za tehničko praćenje potpore projekata. (Hina)

Ured za udruge u medijima: *Vjesnik*, 11.07.2007.

Pripremljen radni materijal za organizacije civilnoga društva u Republici Hrvatskoj koje provode projekte financirane sredstvima iz fondova Europske unije u sklopu CARDS 2004 Tehnička pomoć. Uspostavljen je tada i sustav za praćenje provedbe projekata, uključujući terenske posjete.

Zbornik uspješno provedenih projekata financiranih iz programa CARDS 2003/2004 i PHARE

PHARE program

Program PHARE (*Pologneet Hongrie - Aide á Restructuration Economique*) pokrenut je 1989. godine Uredbom Vijeća kao program pomoći najprije Poljskoj i Mađarskoj, a zatim i drugim tranzicijskim državama srednje i istočne Europe, u promicanju više-

stranačke demokracije i obnovi gospodarstva nakon izlaska iz komunističkog sustava.

Ured za udruge u sklopu programa PHARE provodio je 2 projekta tehničke pomoći i 1 natječaj za dodjelu bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti 3.116.863 EUR.

PREGLED PROVEDENIH PROGRAMA I PROJEKATA

PHARE 2005 - Jačanje kapaciteta Savjeta za razvoj civilnog društva i Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske - tehnička pomoć

Provedba: prosinac 2007. - lipanj 2008.

Cilj: Jačanje kapaciteta Savjeta za razvoj civilnog društva i Ureda za udruge u vidu kreiranja što uspješnijeg modela suradnje pri programiranju pretprijetupnih i strukturnih fondova Europske Unije.

Iznos sredstava: 37.600 EUR

PHARE 2006 - Jačanje kapaciteta Ureda za udruge za praćenje i vrednovanje projekata udruga financiranih u sklopu programa IPA - tehnička pomoć

Provedba: prosinac 2007. - lipanj 2008.

Cilj: Osiguranje pomoći Uredu za kvalitetnije praćenje provedbe projekata i aktivniji doprinos uspješnosti njihove provedbe.

Iznos sredstava: 52.337 EUR

PHARE 2006 - Omogućavanje aktivnog doprinosa sektora civilnog društva u pretprijetupnom procesu, dodjela bespovratnih sredstava

Demokratizacija i ljudska prava

Provedeno 13 projekata OCD-a

Provedba: studeni 2008. - studeni 2009.

Iznos dodijeljenih sredstava: 1.135.551 EUR

Predstavljanje PHARE 2006 projekata

Zaštita okoliša i održivi razvoj

Provedeno 12 projekata OCD-a

Provedba: studeni 2008. – studeni 2009.

Iznos dodijeljenih sredstava: 1.097.378 EUR

Sudjelovanje mladih

Provedeno 11 projekata OCD-a

Provedba: studeni 2008. – studeni 2009.

Iznos dodijeljenih sredstava: 793.997 EUR

Ured za udruge je s Delegacijom Europske komisije u Republici Hrvatskoj tijekom 2009. organizirao osam regionalnih radionica za natječaj unutar Europskog instrumenta za demokraciju i ljudska prava (EIDHR) s ciljem upoznavanja potencijalnih prijavitelja s uvjetima natječaja.

IPA PROGRAM

IPA (Instrument for Pre-Accession Assistance) je instrument pretpristupne pomoći za razdoblje 2007. – 2013. i zamjenjuje prijašnje programe CARDS, PHARE, ISPA i SAPARD. Osnovni ciljevi programa su pomoć državama kandidatkinjama i državama potencijalnim kandidatkinjama u njihovom usklađivanju i provedbi pravne stečevine EU i ujedno pomoć u pripremama za korištenje Strukturnih fondova nakon ulasku u Europsku uniju.

U okviru IPA programa, Ured za udruge sudjelovao je u pripremi i u provedbi natječaja financiranih iz:

- **Komponente I. - Pomoć u tranziciji i jačanje institucija,**
- **Komponente IV. - Razvoj ljudskih potencijala.**

U sklopu Komponente I - Pomoć u tranziciji i jačanje institucija, Ured za udruge imao je ulogu Jedinice za provedbu projekata te je nastavljen proces identifikiranja područja financiranja u suradnji s organizacijama civilnoga društva, pri čemu je je u tome značajnu ulogu imao Savjet za razvoj civilnoga društva.

Zaduženja Ureda za udruge kao jedinice za provedbu projekata u Komponenti I:

- provedba procesa programiranja natječaja za dodjelu bespovratnih sredstava (izrada sažetaka projekata i Uputa za prijavitelje),
- predstavljanje natječaja potencijalnim prijaviteljima,
- predlaganje članova i sudjelovanje u radu Odbora za ocjenjivanje projektnih prijedloga,
- praćenje uspješnosti provedbe svih projekata i programa EU-a u svojoj nadležnosti, putem terenskih posjeta i analiza redovnog izvještavanja korisnika projekata,

- sastavljanje monitoring izvješća za Sektorski nadzorni pododbor,
- ovjeravanje zahtjeva za plaćanje korisnika projekata.

Udruge i druge organizacije civilnoga društva u Republici Hrvatskoj iskoristile su gotovo 100% raspoloživih sredstava iz IPA programa namijenjenih sektoru civilnoga društva, kojima je financirano pružanje različitih socijalnih usluga, zaštita okoliša, volonterstvo, borba protiv korupcije, razvoj filantropije, demokratizacija te promicanje i zaštita ljudskih prava i dr.

Ured je u sklopu ove komponente provodio 14 natječaja za dodjelu bespovratnih sredstava i 2 projekta tehničke pomoći ukupne vrijednosti 18.570.382 EUR.

Ured za udruge i Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva od 2012. godine, odlukom Europske komisije, postala su tijela akreditirana za provođenje projekata iz Komponente IV - Razvoj ljudskih potencijala, kroz koju su se podupirale mjere usmjerene na poticanje zapošljavanja, obrazovanja i usavršavanja te socijalno uključivanje. U okviru IV. komponente Programa IPA, Ured je tijekom 2013. godine objavio 3 programa za dodjelu bespovratnih sredstava, u sklopu kojih je dodijeljeno ukupno 2.992.989,09 EUR.

PREGLED PROVEDENIH PROGRAMA I PROJEKATA

IPA KOMONENTA I – POMOĆ U TRANZICIJI I JAČANJE INSTITUCIJA

IPA 2008 – Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za praćenje provedbe Acquisa, dodjela bespovratnih sredstava

Oснаživanje uloge nevladinih organizacija pri nadgledanju procesa usklađivanja s Pravnom stečevinom EU u području borbe protiv korupcije, prava na dostupnost informacija i otvorenosti, odgovornosti javnih administrativnih institucija

Provedeno 5 projekata OCD-a

Provedba: travanj 2011. – srpanj 2013.

Iznos dodijeljenih sredstava: 1.192.057 EUR

Jačanje uloga i kapaciteta nevladinih organizacija koje nadgledaju provedbu antidiskriminacijskih strategija i njihovo usklađivanje s Pravnom stečevinom EU

Provedeno 5 projekata OCD-a

Provedba: travanj 2011. – listopad 2013.

Iznos dodijeljenih sredstava: 1.150.039 EUR

Razvoj kapaciteta nevladinih organizacija za nadgledanje usklađivanja s pravnom stečevinom EU u području održivog upravljanja prirodnim izvorima i regionalnog održivog razvoja u urbanim i ruralnim područjima

Provedeno 6 projekata OCD-a

Provedba: veljača 2011. – svibanj 2013.

Iznos dodijeljenih sredstava: 1.222.028 EUR

IPA 2009 – Jačanje održivosti i razvoj organizacija civilnog društva kao pro-aktivnih društvenih dionika pri provedbi pravne stečevine EU, program dodjele bespovratnih sredstava u područjima

Jačanje kapaciteta OCD za provedbu programa pružanja inovativnih socijalnih usluga u područjima od posebne državne skrbi

Provedeno 6 projekata OCD-a

Provedba: svibanj 2012. – svibanj 2014.

Iznos dodijeljenih sredstava: 1.027.527 EUR

U suradnji sa Savjetom za razvoj civilnoga društva, tijekom 2007. godine održane su radionice na kojima su definirana prioritetna područja za financiranje iz programa IPA 2008. U koordinaciji s organizacijama civilnoga društva identificirana su tri prioritetna područja koja su imala za cilj razvoj civilnoga društva u kontekstu jačanja njegove uloge u procesu pristupanja u EU.

Predstavnici organizacija civilnoga društva bili su i tijekom 2007. godine izravno uključeni u proces izrade operativnih planova za IPA komponentu IV – Razvoj ljudskih potencijala.

Sastanak korisnika IPA 2009

U suradnji s članovima Savjeta za razvoj civilnoga društva izrađen dokument Sektorska analiza pomoću koje su identificirana dva prioritetna područja u sektoru civilnoga društva za financiranje u sklopu programa IPA 2009.

Jačanje kapaciteta OCD za praćenje i zagovaranje na području demokratizacije, ljudskih prava, integracije manjina i održivog povratka prognanika u područjima od posebne državne skrbi

Provedeno 9 projekata OCD-a

Provedba: prosinac 2011. – siječanj 2014.

Iznos dodijeljenih sredstava: 2.062.178 EUR

IPA 2009 - Jačanje kapaciteta Ureda VRH za udruge s ciljem jačanja učinkovitog partnerstva s organizacijama civilnog društva u suzbijanju korupcije - tehnička pomoć

Cilj: Poboljšanje suradnje tijela državne uprave nadležnih za provedbu Nacionalne strategije za suzbijanje korupcije s civilnim društvom u provedbi mjera definiranih u Strategiji i Akcijskom planu.

Provedba: srpanj 2011. – ožujak 2012

Ukupna vrijednost: 49.194 EUR

IPA 2010 - Potpora organizacijama civilnoga društva u razvoju, provedbi i praćenju provedbe javnih politika i politika vezanih uz pravnu stečevinu, dodjela bespovratnih sredstava u područjima

Potpora doprinosu OCD-a u razvoju, provedbi, promicanju i praćenju provedbe politika održivog razvoja i zaštite okoliša

Provedena 3 projekta OCD-a

Provedba: travanj 2013. – listopad 2014.

Iznos dodijeljenih sredstava: 486.013 EUR

Potpora naporima OCD-a za prevenciju nasilja među mladima i djecom te za njegovanje volonterstva među mladima

Provedena 4 projekta OCD-a

Provedba: ožujak 2013. – travanj 2015.

Iznos dodijeljenih sredstava: 879.665 EUR

Potpora naporima OCD-a za praćenje i promicanje transparentnosti, učinkovitosti, odgovornosti i uključivosti javne uprave u borbi protiv korupcije

Provedena 3 projekta OCD-a

Provedba: travanj 2013. – prosinac 2014.

Iznos dodijeljenih sredstava: 593.572 EUR

Predstavljanje projekata ugovorenih u okviru IPA 2009 natječaja za dodjelu bespovratnih sredstava.

U konzultacijama sa Savjetom za razvoj civilnoga društva tijekom procesa planiranja i definiranja prioriteta, identificirana su tri prioriteta područja financiranja u sklopu IPA 2010 programa.

Povodom ugovaranja IPA 2010 projekata, a u sklopu manifestacije Dani otvorenih vrata udruga, organizirano je pet tematskih panel rasprava

Provedena 4 projekta OCD-a
Provedba: travanj 2013. – siječanj 2015.
Iznos dodijeljenih sredstava: 689.167 EUR

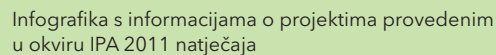
Jačanje potpore organizacijama civilnoga društva za povećanje transparentnosti i dobrog upravljanja javne uprave u Hrvatskoj

Provedeno 12 projekata OCD-a
Provedba: travanj 2015. – ožujak 2017.
Iznos dodijeljenih sredstava: 2.775.245 EUR

Provedeno 6 projekata OCD-a
Provedba: prosinac 2014. – svibanj 2016.
Iznos dodijeljenih sredstava: 823.549 EUR

Provedba: srpanj 2013. - siječanj 2014.
Cilj: Poboljšanje kvalitete procjene projektnih prijedloga za sektor civilnoga društva temeljem ujednačenih kriterija za procjenu.

Iznos sredstava: 57.154 EUR

IPA 2012 - Organizacije civilnoga društva - Mehanizmi unutarnje kontrole za očuvanje standarda EU, dodjela bespovratnih sredstava

Jačanje lokalnih partnerstava za otvorenu vlast i borbu protiv korupcije u odgovornom upravljanju prirodnim resursima

Provedeno 11 projekata OCD-a

Provedba: studeni 2015. – prosinac 2017.

Iznos dodijeljenih sredstava: 1.855.129 EUR

Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za osiguravanja djelotvorne provedbe standarda EU u ostvarenju ljudskih prava

Ugovoreno 22 projekata OCD-a

Provedba: listopad 2015. – studeni 2017.

Iznos dodijeljenih sredstava: 3.182.815 EUR

Poticanje inovativnih oblika filantropije u lokalnim zajednicama za potporu održivosti organizacija civilnoga društva

Provedeno 5 projekata OCD-a

Provedba: listopad 2015. – kolovoz 2017.

Iznos dodijeljenih sredstava: 525.050 EUR

IPA IV KOMPONENTA – RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA

Jačanje regionalnih i lokalnih struktura za podršku razvoju civilnoga društva

Provedeno 9 projekata OCD-a

Provedba: studeni 2013. – prosinac 2015.

Iznos dodijeljenih sredstava: 664.444 EUR

Podrška programima organizacija civilnoga društva u području zagovaranja i motivacije za društveno isključene skupine

Provedeno 11 projekata OCD-a

Provedba: veljača 2014. – veljača 2016.

Iznos dodijeljenih sredstava: 1.088.718,04 EUR

U okviru IPA 2011 projekta tehničke pomoći izrađene su Smjernice za procjenitelje projektnih prijedloga organizacija civilnoga društva. Ured je organizirao radionicu s ciljem predstavljanja Smjernica budućim procjeniteljima ESF projekata koji su zaposleni u Operativnoj strukturi Europskog socijalnog fonda.

Predstavljanje ugovorenih IPA 2012 projekata

Podrška programima organizacija civilnoga društva aktivnih u području volonterstva za jačanje gospodarske i društvene kohezije

Provedeno 9 projekata OCD-a

Provedba: ožujak 2014. – ožujak 2016.

Iznos dodijeljenih sredstava: 1.094.744,10 EUR

Javno predstavljanje IPA IV projekata

Ured za udruge dao je u proteklih 20 godina veliki doprinos razvoju civilnoga društva, koje je, od civilnoga društva u začetku za vrijeme Domovinskog rata i neposredno nakon rata, a koje su uglavnom činile humanitarne udruge, u međuvremenu izraslo u dinamičan sektor. U skladu s proklamiranom vizijom, Ured za udruge je stručna služba Vlade usmjerena stalnom unapređenju kvalitete suradnje civilnoga društva i države pri čemu, kontinuirano radi na unapređenju pravnog, institucionalnog i financijskog okvira za djelovanje udruga i podupire razvoj snažnog i autonomnog civilnoga društva kao partnera države u pripremi i provedbi javnih politika.

Civilni sektor prepoznat je od strane Europske unije kao jedan od stupova društva kao i nastojanja da se taj sektor uključi u proces kreiranja javnih politika. Ključni dokument u tom kontekstu je Bijela knjiga o europskom upravljanju (2001.) koja je donijela promjene koje su morale biti prihvaćene i od zemalja koje su se željele integrirati u EU, pa je tako razvoj civilnog sektora bio potaknut i željom Hrvatske za ulazak u članstvo Europske unije.

Tijekom pristupnih pregovora Hrvatska je donijela programe za razvoj civilnog sektora, povećala financijska davanja, organizacijama civilnoga društva dana je mogućnost da sudjeluju u stvaranju javnih politika u čemu je Ured za udruge, sukladno proklamiranom cilju učinkovite i djelotvorne koordinacije državnih tijela u provedbi suradnje s udrugama i ostalim organizacijama civilnoga društva u pripremi i provedbi javnih politika, ali i preuzimanju relevantne pravne stečevine, odigrao ključnu ulogu.

Javne politike iz domene Ureda za udruge navedene su u Nacionalnoj strategiji stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2012. do 2016. odnosno 2017. do 2021., koje su kao strateški dokumenti oblikovale smjernice za stvaranje poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva kako bi normativni, financijski i institucionalni sustav podrške djelovanju organizacija civilnoga društva u društveno-ekonomskom razvoju Republike Hrvatske, ali i u oblikovanju i provedbi politika Europske unije, dodatno ojačao.

Osobno bih izdvojila podizanje svijesti o ulozi OCD-a u društveno ekonomskom razvoju (mjera 19) u sklopu koje su tijekom 2013. godine održana predstavljanja 14 projekata ugovorenih u sklopu IPA 2010 programa „Potpora organizacijama civilnog društva u razvoju, provedbi i praćenju provedbe javnih politika i politika vezanih uz pravnu stečevinu“, ukupne vrijednosti 2.5 milijuna eura. Potpora naporima OCD-a za prevenciju nasilja među mladima i djecom te za njegovanje volonterstva među mladima – 4 projekta; Potpora OCD-a za praćenje i promicanje transparentnosti, učinkovitosti i uključivosti javne uprave u borbi protiv korupcije – 4 projekta; Potpora OCD-a u promicanju i praćenju provedbe politika jednakih mogućnosti i ostalih politika vezanih uz anti-diskriminaciju – 4 projekta; i Potpora doprinosu OCD-a u razvoju, provedbi, promicanju i praćenju provedbe politika održivog razvoja i zaštite okoliša – 3 projekta.

Bila sam članica Radne skupine za izradu nacrt Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva za razdoblje 2012. – 2016. godine i članica Radne skupine za izradu nacrt Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva za razdoblje 2017. – 2021. Također, Ured za udruge je u portfelju svojih projekata iz pred-pretpristupnog programa IPA imao projekte u sklopu Sektorskog nadzornog pododбора Sloboda, pravda i sigurnost koji sam pratila u svojstvu voditelja odjela i sektor managera, a u novije vrijeme surađuje-

mo i u sklopu Švicarsko-hrvatskog programa suradnje. U svim navedenim situacijama iskustvo suradnje s djelatnicima Ureda za udruge opisala bih kao pozitivno, a njihov rad karakterizira visok stupanj profesionalnosti i motiviranosti.

Aleksandra Pal, viši savjetnik specijalist
Služba za upravljanje IPA programom, Prijelaznim instrumentom i Međunarodnim financijskim mehanizmima, te njihovim praćenjem i vrednovanjem, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU

Ured za udruge važna je institucija u profiliranju rada s nevladinim udrugama, tj. detektiranju problema ili nedovoljno obuhvaćenih područja u aktivnostima Vlade. Općenito sam zadovoljna, ali ipak nedostaje nešto ključno. To ključno nedostaje i Vladi RH, pa u tom smislu Ured za udruge ne snosi ključnu odgovornost – nitko ne radi na stvarnoj promijeni svijesti građana. Mislim na znanstveno provjerene metode koje se već primjenjuju diljem svijeta – a koje bi uklonile svađe, opozicije, nelegalnost, neučinkovitost, kriminal itd.

Djelatnici Ureda za udruge su savjesni, kompetentni i susretljivi! Svako dobro njima i Vladi RH!

Zora Maštrović, predsjednica Udruge za hrvatsko savršeno naselje 'AKRAM' i Hrvatsko - indijskog društva

Europski socijalni fond

Fondovi Europske unije su financijski instrumenti za provedbu pojedinih javnih politika Europske unije u zemljama članicama. Ulaskom Hrvatske u Europsku uniju, na raspolaganju su joj sredstva iz Strukturnih i investicijskih fondova Europske unije (ESIF), kojeg čini pet fondova: Kohezijski fond, Europski fond za regionalni razvoj, Europski socijalni fond, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj i Europski fond za pomorstvo i ribarstvo.

Europski socijalni fond (ESF) jedan je od najvažnijih izvora financiranja za organizacije civilnoga društva nakon ulaska Hrvatske u Europsku uniju. Glavni tematski ciljevi ESF-a su: poticanje zapošljavanja i podrška mobilnosti radne snage, promicanje socijalne uključenosti i borba protiv siromaštva, ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje te povećavanje kapaciteta institucija i učinkovitosti javne uprave.

Europski socijalni fond u Hrvatskoj se provodi u okviru dva programska razdoblja:

• Programsko razdoblje 2007. - 2013.:

Ured za udruge je od 2012. godine, odlukom Europske komisije, postao tijelo akreditirano za provođenje Europskog socijalnog fonda. Sukladno Uredbi o tijelima u sustavu upravljanja i kontrole korištenja strukturnih instrumenata Europske unije, Ured ima ulogu Posredničkog tijela razine 1 za Prioritetnu os 5 - Jačanje uloge civilnoga društva za bolje upravljanje.

Projekti planirani u okviru ovog Operativnog programa imali su za cilj razvijanje sposobnosti organizacija

civilnoga društva, osobito udruga i socijalnih partnera, te povećanje građanskog i socijalnog dijaloga za bolje upravljanje.

• Programsko razdoblje 2014. - 2020.:

U okviru ovog razdoblja, Ured za udruge uključen je u provedbu Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali od 2016. godine, u okviru Prioritetne osi 4 „Dobro upravljanje“, prioriteta ulaganja 11ii „Izgradnja kapaciteta za sve dionike koji osiguravaju obrazovanje, cjeloživotno obrazovanje, osposobljavanje te zapošljavanje i socijalne politike, uključujući uz pomoć sektorskih i teritorijalnih paktova radi omogućavanja reformi na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini“. Kao Posredničko tijelo razine 1, Ured za udruge sudjeluje u programiranju Operativnoga programa, planira sredstva i osigurava nacionalno sufinanciranje, provodi mjere informiranja i vidljivosti za potencijalne prijavitelje, priprema natječajnu dokumentaciju, sudjeluje u Odborima za procjenu kvalitete projektnih prijava, prati provedbu projekata, vrši isplate korisnicima itd.

PREGLED PROVEDENIH PROGRAMA I PROJEKATA

Svečana dodjela ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava u okviru natječaja „Jačanje sposobnosti organizacija civilnoga društva za pružanje socijalnih usluga” i „Mikro projekti podrške inovativnim aktivnostima malih organizacija civilnog društva za lokalni razvoj”, Zagreb, 2014.

EUROPSKI SOCIJALNI FOND

**Operativni program Razvoj ljudskih
potencijala 2007. - 2013.**

Jačanje sposobnosti organizacija civilnog društva za pružanje socijalnih usluga

Proveden 31 projekt OCD-a

Provedba: prosinac 2014. – travanj 2016.

Iznos dodijeljenih sredstava: 21.181.209 kn

Mikro projekti podrške inovativnim aktivnostima malih organizacija civilnoga društva za lokalni razvoj
Provedeno 40 projekata OCD-a

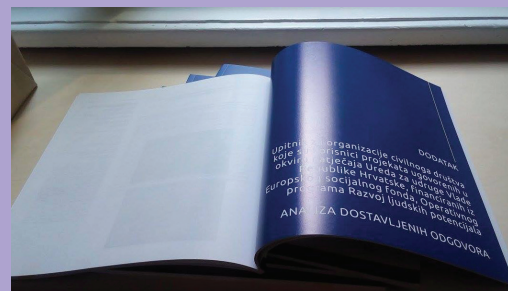
Provedba: prosinac 2014. – travanj 2016.

Iznos dodijeljenih sredstava: 8.017.786 kn

Tehnička pomoć - OP RLJP

Provedba: prosinac 2013. - svibanj 2016.

Iznos dodijeljenih sredstava: 857.264 kn

Informativna radionica za ESF Poziv „Podrška organizatorima volontiranja za unaprjeđenje menadžmenta volontera i provedbu volonterskih programa“, Zagreb, 2016.

Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.- 2020.

Podrška organizatorima volontiranja za unaprjeđenje menadžmenta volontera i provedbu volonterskih programa
U provedbi 38 projekata OCD-a

Provedba: lipanj 2017. - lipanj 2019.

Iznos dodijeljenih sredstava: 34.059.393 kn

Podrška razvoju partnerstava organizacija civilnog društva i visokoobrazovnih ustanova za provedbu programa društveno korisnog učenja

U provedbi 27 projekata OCD-a

Provedba: ožujak 2018. - ožujak 2020.

Iznos dodijeljenih sredstava: 27.139.049 kn

Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za podršku učinkovitoj resocijalizaciji i reintegraciji počinitelja kaznenih djela u društvenu zajednicu

Ugovaranje i provedba projekata očekuje se krajem 2018. godine

Ukupna financijska alokacija: 27.000.000,00 kn

Tehnička pomoć - OP ULJP

Provedba: siječanj 2015. - prosinac 2020.

Iznos dodijeljenih sredstava: 857.264 kn

Tijekom 2015. godine Ured je provodio aktivnosti programiranja natječaja za jačanje kapaciteta OCD-a iz sredstava Europskog socijalnog fonda, a što je bilo temeljeno na:

- popisu ključnih projekata za razdoblje 2014.-2020., na temelju rasprava sa Savjetom za razvoj civilnoga društva;
- rada Tematskih radnih skupina za pripremu programskih dokumenata za strukturne fondove i Kohezijski fond i iskustava iz ranijih programskih razdoblja;
- javnom savjetovanju i dodatnim konzultacijama o prioritetima financiranja iz strukturnih fondova.

Temeljem opisanog procesa, Ured za udruge sastavio je Popis ključnih projekata planiranih za raspisivanje iz Europskog socijalnog fonda u razdoblju 2014.-2020. okvirne vrijednosti 110.000.000,00 EUR.

Informativna radionica za ESF Poziv „Podrška organizatorima volontiranja za unaprjeđenje menadžmenta volontera i provedbu volonterskih programa“, Zagreb, 2016.

Provedba Operativnog programa u budućnosti:

Očekuje se ugovaranje i provedba projekata ukupne vrijednosti do 600 milijuna kuna.

Teme budućih natječaja za organizacije civilnoga društva u okviru Europskog socijalnog fonda: građanski odgoj i obrazovanje, mikroprojekti, suzbijanje diskriminacije i javno zagovaranje, otvoreni javni podaci i razvoj ICT/mobilnih aplikacija, besplatna pravna pomoć, filantropija itd.

Naša udruga osnovana prije 16 godina živi svoju misiju osnaživanja mladih za aktivnu izgradnju našeg društva, naše Hrvatske. U tome nam je potreban jasan zakonodavni okvir djelovanja udruga, mogućnost komuniciranja potreba i prioriteta mladih u javne politike koji se tiču mladih, financijska održivost. To su samo neka od područja koja smatramo ključnim odgovorima Ureda za udruge i tu vidimo značaj Ureda u razvoju civilnoga društva.

Smatramo važnim da imamo mogućnost prenijeti potrebe i prioritete mladih koji djeluju kroz našu udrugu u javne politike koje se njih tiču. Zato pozdravljamo uključivanje udruga u rad javnih institucija.

Predstavnici naše udruge sudjeluju u Radnoj skupini za izradu Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva 2017. -2021. Također, korisnici smo projekta financiranog iz ESF-a. Ostvarili smo aktivnu suradnju s kolegicom iz Ureda zaduženom za naš projekt koja nas je podržala svojim sudjelovanjem u javnom predstavljanju projekta u Zagrebu.

Dominik Knezović,

Studentski katolički centar SKAC Palma, Zagreb

Važnost Ureda vidimo prije svega u tri oblasti koje su važne za civilno društvo kod nas:

- a) koordinacija Savjeta za razvoj civilnoga društva kao važnog mehanizma sudjelovanja u razvoju javne politike;*
- b) provedbeno tijelo za dio EU fondova (ESF), pri čemu valja naglasiti neposrednost u komunikaciji s korisnicima javnih sredstava, stručnost i efikasnost rada Ureda;*
- c) provedba sustava sufinanciranja EU projekata.*

Prije svega, koordinacija rada Savjeta za razvoj civilnoga društva, kao ključnog mehanizma praćenja javnih politika u RH i poticanje međusektorske suradnje.

Naša organizacija upravo je provela projekt financiran iz ESF-a na kojem je Ured bio tijelo prve razine, a korisnici smo i potpore za sufinanciranje na projektu koji se financira iz Interreg programa SLO-HRV. Možemo naglasiti neposrednost i profesionalnost rada Ureda, brzinu procedura i minimalno administriranje. Po tome se Ured pozitivno izdvaja među ostalim provedbenim tijelima u RH, koja općenito presporo rade i vrše prevelik administrativni pritisak na korisnike EU potpora. Ured nam je u više navrata pružio i pravnu pomoć kada smo preko LEADER mreže Hrvatske sudjelovali u donošenju pravilnika za provedbu Programa ruralnog razvoja RH, a vezano za definiranje uloge lokalnih akcijskih grupa koje su registrirane kao udruge građana.

Milan Medić, LAG Vallis Colapis

Program Europa za građane

Program Europa za građane jedan je od centraliziranih programa Europske unije koji je pokrenula Europska komisija 2007. godine s ciljem promicanja suradnje među zemljama sudionicama Programa u područjima vezanima za zajedničku europsku povijest i aktivno europsko građanstvo. Promociju Programa provode nacionalne kontakt točke u pojedinim zemljama članicama Programa, a u Hrvatskoj u tom svojstvu djeluje Ured za udruge od 2007. godine do danas.

Program se do sada provodio tijekom 2 programska razdoblja:

- 1. Europa za građane 2007. – 2013.**
- 2. Europa za građane 2014. – 2020.**

Cilj Programa je Uniju približiti građanima na način da ih se kroz projekte aktivno uključi u promišljanje zajedničkih europskih vrijednosti i povijesti te da ih se potakne na aktivno građansko i demokratsko sudjelovanje na razini Unije. Financijska sredstva programa dostupna su neprofitnim organizacijama (udrugama, zakladama, obrazovnim i istraživačkim institucijama, organizacijama koje se bave istraživanjem europskih javnih politika i sl.) te jedinicama regionalne i lokalne samouprave (općinama, gradovima, županijama) koji zajedno s partnerima iz drugih zemalja članica i kandidatkinja mogu prijaviti međunarodni projekt koji se bavi nekom od sljedećih tema Programa:

Potprogram 1: Europsko sjećanje

Potprogram 2: Demokratski angažman i građansko

sudjelovanje, uključuje 3 vrste projekta: Mjera 2.1. Bratimljenje gradova, Mjera 2.2. Umrežavanje gradova, Mjera 2.3. Projekti civilnog društva.

Ostvareni rezultati na razini Hrvatske od 2007. do 2018.¹⁷:

¹⁷ Zaključno s rezultatima za rujan 2018. godine.

**Događanja (radionice, predstavljanja, konferencije)
u organizaciji Kontakt točke programa Europa za građane**

Predstavljena 'Europa za građane', program vrijedan 215 milijuna eura

Hrvatska je prva nečlanica EU uključena u taj program kojim se potiče sudjelovanje građana u integracijama

DEGERT Na predstavljanju je bio i Vincent Degert, šef misije EK u Hrvatskoj

ZAGREB Na Info danu javnosti je predstavljen program "Europa za građane 2007. – 2013.", a potencijalni korisnici upoznati su s postupcima i pravilima njegove provedbe te mogućnostima dobivanja financijskih potpora. Info dan organizirali su Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva i Ured za udruge Vlade, ujedno i nositelj provedbe programa u Hrvatskoj. Predstojnik Ureda Igor Vidaček istaknuo je kako je to novi program EU-a kojim se želi potaknuti aktivnije sudjelovanje građana i organizacija civilnoga društva u procesu europske integracije.

Hrvatska je prva nečlanica EU uključena u Program i punopravno sudjeluje u korištenju njegovih sredstava, rekao je Vidaček. Za razdoblje do 2013. godine Programom je osigurano 215 milijuna eura, naveo je Vidaček, a o kvaliteti ponuđenih programa ovisit će raspodjela sredstava. Šef delegacije Europske komisije u RH Vincent Degert rekao je kako Program hrvatskim građanima preko organizacija i udruga civilnoga društva omogućava da, nudeći svoje programe, iskustvo i znanje, aktivno sudjeluju u razvoju Europske unije i očuvanju njezinih temeljnih vrijednosti. (H)

Ured za udruge u medijima: Poslovni dnevnik, 23.10.2007.

Regionalni forum Europa za građane, 2011.

Regionalni forum, Beograd, 2016.

Konferencija „Europa za budućnost“ kojom je obilježena 10. obljetnica provedbe programa Europa za građane u Hrvatskoj, Zagreb, 2017.

Radionica pripreme projekata, Zagreb, 2018.

Provedba programa u budućnosti:

Izrađene su preporuke za razvoj programa na temelju srednjoročnog vanjskog vrednovanja i uključene su u prijedlog Višegodišnjeg financijskog okvira 2021. - 2027. Za novo financijsko razdoblje predlaže se restrukturiranje nekoliko programa Unije, uključujući Europu za građane, u cilju osiguravanja većeg proračuna i veće zastupljenosti tema koje promoviraju zajedničku europsku budućnost.

Ured za udruge pruža potporu, kako financijsku tako i savjetodavnu, organizacijama civilnoga društva u Hrvatskoj. Značajan je za razvoj civilnoga društva jer je središnja točka u državi za osnaživanje i potporu organizacijama civilnoga društva. Razvoj nikako ne smije biti stihijski te uz pomoć i podršku Ureda za udruge je jedino moguće osigurati smjer koji je u skladu sa svim strateškim dokumentima i ciljevima. Upitnik koji Ured za udruge objedinjava jednom godišnje o financiranim programima i projektima pruža dobar uvid u stanje financiranja organizacija civilnoga društva u Republici Hrvatskoj. Predlažemo doradu pojedinih okvira strateškog i zakonodavnog djelovanja, a u cilju kvalitetnije provedbe financijske potpore organizacijama civilnoga društva.

Grad Zagreb, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom tijekom provedbe projekta „IM. in-Integracija imigranata u gradovima Europe“, koji je sufinanciran sredstvima programa Europa za građane (2014.-2020.), surađivao je s djelatnicima Ureda za udruge, obzirom Ured predstavlja Kontakt točku programa Europa za građane u Republici Hrvatskoj. Djelatnici Ureda za udruge iskazali su svu svoju su-sretljivost i profesionalnost, a kako bi pružili potpunu i profesionalnu informaciju. Suradnja je podrazumijevala ispunjavanje upitnika Ureda za udruge vezano za provedeni projekt te je održan jedan sastanak vezano za prijavu budućih projekata na programu Europa za građane. Djelatnici Ureda za udruge su vrlo ljubazni i kompetentni te su na raznim edukacijama prenosili sve relevantne informacije na svima razumljiv način.

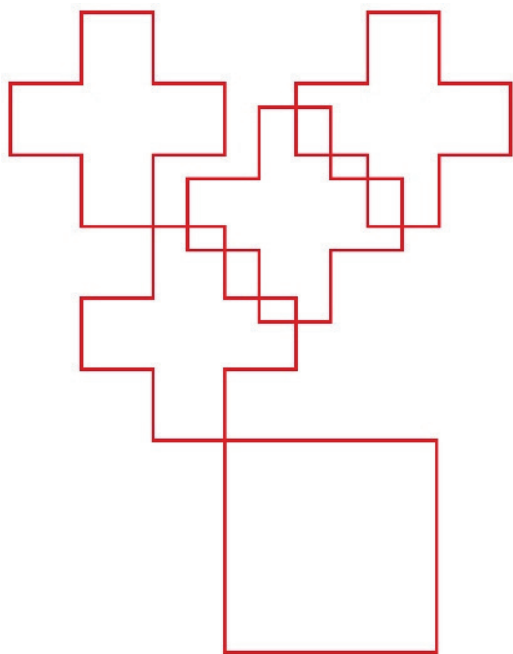
Vama i djelatnicima Ureda za udruge čestitamo na dosadašnjem uspješnom, te želimo puno uspjeha i uspješne suradnje i u budućem radu.

Romana Galić, univ.spec.act.soc., pročelnica Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Grad Zagreb

Švicarsko - hrvatski program suradnje

Na sjednici Hrvatskog sabora održanoj u prosincu 2016. godine usvojen je Zakon o potvrđivanju Okvirnog sporazuma između Švicarskog saveznog vijeća i Vlade Republike Hrvatske o provedbi Švicarsko-hrvatskog programa suradnje na smanjenju ekonomskih i socijalnih nejednakosti unutar proširene Europske unije. Na temelju ovog Zakona, u svibnju 2017. godine Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije potpisalo je osam ugovora u sklopu Švicarsko-hrvatskog programa suradnje, u vrijednosti bespovratnih sredstva od 37.9 milijuna švicarskih franaka. Od osam potpisanih Ugovora o projektu, u nadležnosti Ureda za udruge nalaze se dva ugovora pod nazivom Blok darovnica za nevladine organizacije te Partnerska blok darovnica ukupne vrijednosti 7.48 milijuna švicarskih franaka.

Švicarsko - hrvatski
program suradnje

Svečano potpisivanje ugovora u sklopu Švicarsko-hrvatskog programa suradnje, svibanj 2017.

Ured za udruge u okviru Programa djeluje kao Posredničko tijelo i Izvršna agencija za sljedeće dvije darovnice:

- **Blok darovnica za nevladine organizacije** bavi se izazovima obrazovanja za održivi razvoj u Hrvatskoj. U okviru ove darovnice financirat će se aktivnosti usvajanja vještina i znanja djece i mladih iz osnovnih i srednjih škola te članova njihovih obitelji o održivom razvoju.

U okviru Blok darovnice za nevladine organizacije, Ured za udruge objavio je 4. lipnja 2018. Poziv na dostavu projektnih prijedloga „Osnaživanje doprinosa organizacija civilnoga društva obrazovanju za održivi razvoj za unaprjeđenje ekonomske i socijalne kohezije“. Cilj Poziva je promicati doprinos organizacija civilnoga društva ekonomskoj i socijalnoj koheziji te održivom razvoju lokalne zajednice. Unutar ove darovnice drugi rok za dostavu projektnih prijava i to za 1. grupu bio je 10. prosinca 2018., obzirom da nisu iskorištena sva financijska sredstva u prethodnom roku.

- **Partnerska blok darovnica** poticat će razvoj bilateralne suradnje i partnerstva hrvatskih i švicarskih organizacija usmjerenih na razmjenu znanja i iskustava te primjere dobre prakse u području održivog lokalnog razvoja.

U okviru Partnerske blok darovnice, Ured za udruge objavio je 29. lipnja 2018. Poziv na dostavu projektnih prijedloga „Osnaživanje hrvatsko-švicarskih partnerstava za lokalni društveno-ekonomski rast i razvoj“. Cilj Poziva je unaprijediti ekonomski i društveni razvoj na lokalnim razinama u Hrvatskoj kroz suradnju i partnerstvo hrvatskih i švicarskih institucija, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te organizacija civilnoga društva.

Provedba Programa u budućnosti:

Tijekom 2019. godine očekuje se dodjela sredstava u vrijednosti 43.8 milijuna kuna.

Informativne radionice za potencijalne prijavitelje na Pozive u okviru švicarsko-hrvatskog programa suradnje, Zagreb, 2018.

**URED ZA
UDRUGE
GODINA
SURADNJE**

Međunarodna suradnja

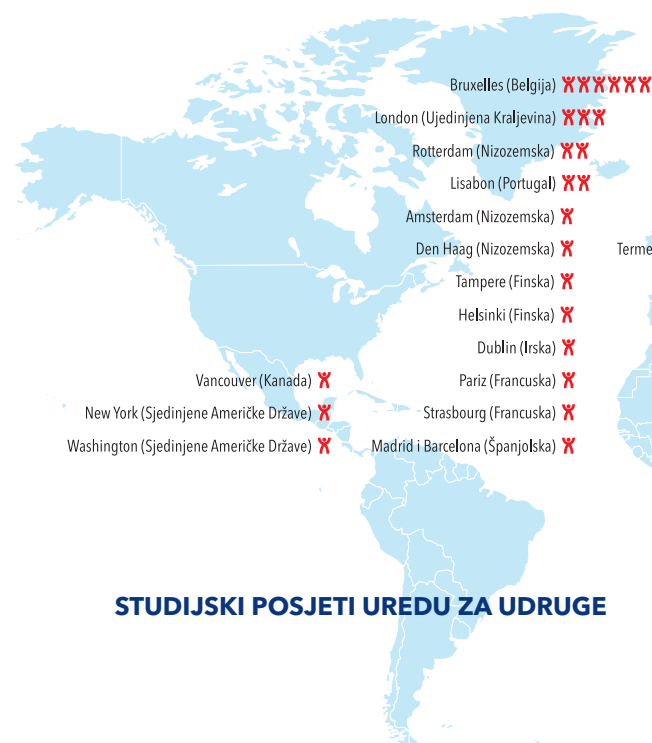
U sklopu poticanja regionalne i međunarodne suradnje na području razvoja civilnoga društva Ured za udruge sudjelovao je i organizirao susrete s delegacijama iz više od četrdeset zemalja radi razmjene iskustava i dobrih praksi za stvaranje poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva. Hrvatska iskustva i dobre prakse odnose se na strateški okvir suradnje između države i civilnoga društva, ključne dokumente, okvir financiranja programa i projekata organizacija civilnoga društva, te standarde savjetovanja u kreiranju javnih politika.

REGISTAR USPJEHA

**Intenzivnom međunarodnom
suradnjom Ured za udruge
značajno je utjecao na
unapređenje javnih
politika za razvoj civilnoga
društva diljem svijeta.**

SUDJELOVANJE UREDA ZA UDRUGE U RAZMJENI ISKUSTAVA IZVAN HRVATSKE

STUDIJSKI POSJETI UREDU ZA UDRUGE

Ured za udruge sudjelovao je na regionalnom kongresu „Organizacije civilnoga društva nude izazov tijelima javne vlasti“, Slovenija, 2009.

Sudjelovanje Ureda za udruge u projektu jačanja kapaciteta civilnoga društva za sudjelovanje u civilnom dijalogu, Bosna i Hercegovina, 2009.

Ured za udruge sudjelovao je na međunarodnoj konferenciji o pravnom institucionalnom okviru za razvoj sudioničke demokracije, Maroko, 2015.

Ured za udruge sudjelovao je na konferenciji Public engagement through e-governance, Estonija, 2017.

Posjet delegacije iz Azerbajdžana, 2009.

Posjet delegacije iz Bosne i Hercegovine, 2010.

Posjet izaslanstva parlamentarnog Odbora za europske integracije i Zaklade za civilno društvo, Kosovo, 2011.

Studijski posjet delegacije iz Turske, 2012.

Studijski posjet delegacije iz Hašemitske Kraljevine Jordan, 2014.

Posjet delegacije iz Kraljevine Maroko, 2014.

Studijski posjet delegacije iz Ukrajine, 2016..

Studijski posjet delegacije iz Albanije, 2017.

Globalni procesi koji se u posljednjih dvadesetak godina odvijaju u RH, a posebice članstvo RH u EU, doprinijeli su mijenjanju fokusa i interesa građana za sudjelovanje u državnim politikama. Polazeći od činjenice kako Vlada RH ima ulogu koordinatora ključnih politika, potreba za tješnjom suradnjom s organizacijama civilnoga društva u prioritetnim politikama bila je sve izraženija. Ured za udruge pridonio je uspostavljanju otvorenije suradnje i civilnog sektora. Uz to, Ured za udruge donio je društvu djelotvornu koordinaciju nacionalnih politika i nesmetani dijalog izvršne vlasti s civilnim društvom, a sve kako bi se osigurala učinkovita provedba javnih politika. RH ima jedinstveni sustav suradnje vlade i civilnog sektora koji obuhvaća tri ključne institucije: Ured za udruge, Nacionalnu zakladu za razvoj civilnoga društva i Savjet za razvoj civilnoga društva, a time i tri ključne razine suradnje i dijaloga vladinog i civilnog sektora. Ured za udruge je u tim procesima uvijek imao ključnu ulogu koordinacije i medijatorstva, te svojim proaktivnim pristupom osiguravao pozitivnu dinamiku u razvoju nacionalnih politika. Kroz ovaj institucionalni okvir osigurala se snažna autonomija civilnog sektora što je poticajno djelovalo na sve segmente života i politika u RH, uvažavajući civilno društvo kao partnera države u su-kreiranju i provedbi javnih politika.

Otvorena i djelotvorna suradnja Vlade i civilnog sektora posebice je vidljiva u domeni vanjskih i europskih poslova te međunarodnih odnosa. Kroz posljednjih desetak godina, ponajviše od ulaska u EU, sve je više bio vidljiv interes civilnoga društva da u javne rasprave uključi teme od vanjskopolitičkog interesa RH. Polazeći od činjenice kako je vanjska politika važna za sve građane RH, civilno društvo postaje uključeno u neke segmente međunarodnog djelovanja RH, a koncept socijalne diplomacije pridonosi oblikovanju i provođenju ciljeva vanjske politike. Komparativna prednost civilnoga društva u vanjskopolitičkom djelovanju leži i u činjenici kako sektor civilnoga društva ima sposobnost fleksibilnog i brzog reagiranja na

aktualne situacije, što potom pospješuje učinkovitost provedbe nacionalnih programa i planova, a u konačnici jača prisutnost RH u međunarodnoj sferi. Tako se u posljednjih 10 godina RH aktivno uključila u pružanje međunarodne razvojne suradnje i humanitarne pomoći, koje je s punopravnim članstvom u EU donijelo i veći angažman civilnoga društva po tom pitanju. Organizacije civilnoga društva iz Hrvatske bile su pokretači razvoja u pojedinim sektorima u zemljama trećeg svijeta gdje državne institucije iz političkih razloga nisu imale pristup, te su na taj način postale promotori demokracije, socijalne pravde i ljudskih prava kao i čimbenici formuliranja razvojne politike RH i provedbe projekata.

S Uredom za udruge surađujem od 2008. godine od kada je u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova pokrenuta inicijativa za unapređenjem suradnje ključnih nositelja vanjske politike oko bitnih globalnih i regionalnih procesa. Formalizirana je suradnja s predstavnicima civilnoga društva putem dijaloga u okviru Savjeta za razvoj civilnoga društva u kojem sam aktivno sudjelovala kao zamjenica članice. Uz podršku Ureda za udruge započeo je dijalog s civilnim društvom oko aktivnijeg uključivanja nevladinog sektora u procese uspostavljanja zakonodavnih i strateških okvira u području pružanja međunarodne razvojne suradnje. Navedeno je bilo vrlo poželjno i nužno s obzirom na specifično i recentno iskustvo rada civilnog sektora u RH na post-konfliktnoj obnovi društva koje je bilo relevantno zemljama u razvoju, posebice onima koje se nalaze u našem bliskom susjedstvu. Potreba uključivanja civilnoga društva u politiku međunarodne razvojne suradnje bila je istaknuta i kao mjerilo u mnogim strateškim dokumentima koji su regulirali djelovanje i daljnji razvoj civilnoga društva u međunarodnom kontekstu. Osim toga, kroz različite projekte tehničke pomoći u zemljama obuhvaćenim europskom politikom susjedstva s djelatnicima Ureda za udruge uspješno smo prenosili svoje znanje i iskustvo suradnje vladinog sektora s civilnim društvom, a što se s još većim uspjehom nastavlja i kroz twinning instrument surad-

nje EU. Djelatnici Ureda za udruge u svakom segmentu rada pokazuju predanost poslu, te na izuzetno profesionalan način pristupaju svakom zadatku. Zaista je užitak raditi s takvim kolegama!

*Iva Jantolek, Služba za prijenos znanja,
Ministarstvo vanjskih i europskih poslova*

Twinning light projekt „Daljnja institucionalizacija strukturiranih mehanizama za suradnju Vlade i civilnoga društva“

Ured za udruge je u suradnji sa Središnjom agencijom za financiranje i ugovaranje programa i projekata EU odabran za provedbu twinning light projekta „Further institutionalisation of structured mechanism/s for cooperation between the Government and civil society“ kojemu je cilj razvoj institucionalnog okvira, strukture i mehanizama za suradnju s civilnim društvom u Makedoniji. Korisnik projekta je Glavno tajništvo Vlade, Odjel za suradnju s nevladinim organizacijama. Projekt se provodio tijekom 2018. godine i doprinio je daljnjem osnaživanju civilnoga društva te unapređenju institucional-

nog okvira za suradnju Vlade Republike Makedonije i civilnoga društva iz Makedonije. Provedbom projekta ostvareni su značajni rezultati: osnivanje Savjeta za razvoj civilnoga društva, revizija Strategije za suradnju Vlade s civilnim društvom 2012. – 2017. te priprema nove Strategije 2018. – 2020. i pripadajućeg Akcijskog plana u suradnji s brojnim organizacijama civilnoga društva, Savjetom za razvoj civilnoga društva i predstavnicima tijela državne uprave i lokalne samouprave.

Makedonija je prepoznala potrebu za boljim uključivanjem organizacija civilnoga društva u donošenje odluka, zakonodavni proces i razgovore koji rezultiraju konkretnim aktivnostima. Ured za udruge ima uistinu veliko i bogato iskustvo u spomenutim područjima, a na koje se posebno odnosi spomenuti projekt, što je prepoznala i zemlja korisnica projekta. Ponuda Ureda za udruge, pripremljena u suradnji sa SAFU, dobila je izuzetno visoke ocijene za ponuđenu metodologiju projekta, stručnost voditelja projekta, kao i stručnjaka uključenih u projektne aktivnosti te je na osnovu nje upravo Hrvatska odabrana kao zemlja partner na projektu.

Provedba twinning projekta još je uvijek u tijeku, a prvo izvješće, prihvaćeno od strane Delegacije Europske unije i drugih tijela u Makedoniji, potvrđuje da je riječ o vrlo uspješnom projektu koji će ostvariti sve postavljene ciljeve i doprinijeti poboljšanju okruženja za razvoj civilnoga društva u Makedoniji. Ovim projektom Ured za udruge je pokazao da znanja stečena tijekom pristupanja RH u EU može uspješno dijeliti s drugim zemljama i pomoći im na njihovom putu u EU te doprinijeti razvoju civilnoga društva i izvan RH.

Tijekom provedbe twinning light projekta u Makedoniji, Ured za udruge je pokazao izuzetnu profesionalnost i stručnost u prijenosu znanja svojim makedonskim kolegama.

SAFU, u ulozi tijela administratora projekta, je izuzetno zadovoljan suradnjom s djelatnicima Ureda za udruge. Posebno bismo istaknuli visok stupanj profesionalnosti u radu, koja je popraćena srdačnim, toplim i prijateljskim odnosima prema djelatnicima SAFU. Komunikacija Ureda za udruge i SAFU teče brzo i vrlo ugodno te se sve informacije razmjenjuju pravovremeno, što je uistinu bitno u provedbi ove vrste projekata. Također, sva dokumentacija vezana uz projekt dostavlja se pravovremeno, što olakšava provedbu projekta i omogućuje bolje fokusiranje na veće korake unutar same provedbe.

Ovom bi se prilikom zahvalili voditeljici projekta na vrhunskoj organizaciji projektnih aktivnosti i koordinaciji stručnjaka, što nam je uvelike olakšalo obavljanje posla za koji smo bili zaduženi.

Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije - Služba za twinning

Suradnja Ureda za udruge s hrvatskim članovima Europskog gospodarskog i socijalnog odbora iz reda udruga

Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO) savjetodavno je tijelo Europske unije, osnovano 1957. godine Rimskim ugovorima, koje daje stručne savjete glavnim EU institucijama (Europskoj komisiji, Vijeću i Europskom parlamentu). EGSO na europskoj razini zastupa interese različitih gospodarskih i socijalnih interesnih skupina i smatra se mostom između institucija Europske unije i civilnoga društva. EGSO iznosi mišljenja na predložene zakonodavne akte Europske unije te samoinicijativna mišljenja. Promiče vrijednosti participativne demokracije u Europskoj uniji i pomaže u jačanju uloge organizacija civilnoga društva kroz uključivanje u „strukturni dijalog”. Predstavlja forum koji pridonosi jačanju demokratskog legitimiteta i učinkovitosti EU tako što omogućuje organizacijama civilnoga društva iz zemalja članica izražavanje stajališta na europskoj razini. Hrvatska ima ukupno devet članova, tri člana iz svake grupe (udruge poslodavaca, sindikati i ostale organizacije civilnoga društva). EGSO osigurava institucionalni forum organiziranog civilnoga društva za zastupanje, informiranje, izražavanje i dijalog.

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 23. srpnja 2015. godine imenovala članove Europskog gospodarskog i socijalnog odbora iz Republike Hrvatske za novo mandatno razdoblje od 2015. do 2020. godine. Na prijedlog Ureda za udruge, imenovani su Lidija Pavić-Rogošić, Marina Škrabalo i Toni Vidan za predstavnike udruga i u novom sazivu EGSO-a. Ured za udruge je prijedlog dostavio nakon rasprave na sjednici Savjeta za razvoj civilnoga društva gdje je iskazana podrška produljenju mandata postojećim članovima iz reda organizacija civilnoga društva koji su izabrani 2013. godine temeljem Javnog poziva za odabir članova EGSO-a iz reda udruga iz Republike Hrvatske. Opisana procedura izbora članova predstavlja primjer dobre prakse.

EGSO naglašava komunikaciju i suradnju s drugim relevantnim organizacijama, tijelima EU te civilnim društvom. Članovi EGSO-a sudjeluju u radu Savjeta za razvoj civilnoga društva te redovito prenose informacije o svojem radu članovima Savjeta. Prema potrebi pozivani su i u Radne skupine koje je Savjet osnovao.

U svrhu kvalitetnijeg informiranja javnosti o radu Europskog gospodarskog i socijalnog odbora, Ured za udruge u suradnji s članovima EGSO-a definirao je plan suradnje između Ureda za udruge i članova EGSO-a. Ključne aktivnosti uključuju održavanje redovite komunikacije i razmjene informacija s članovima EGSO-a, organiziranje tematskih sastanaka za organizacije civilnoga društva kako bi se razmijenile informacije na određene teme i utjecalo na formiranje europskih politika, te je u sklopu internetske stranice Ureda za udruge otvorena podstranica posvećena Europskom gospodarskom i socijalnom odboru na kojoj se mogu pratiti aktualnosti u radu, a vezane su uz civilno društvo.

Osnivanje Ureda za udruge prije 20 godina bio je značajan korak za razvoj i priznavanje rada udruga u Hrvatskoj. Njegovim osnivanjem ostvaren je prvi korak postavljanja okvira boljeg okruženja za rad udruga, nastavljen osnivanjem Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva i donošenjem nacionalnih strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva.

Udruge često upozoravaju na pojave i predlažu rješenja za probleme i zadovoljavanje potreba jer žele da se stanje poboljša, i tu Ured za udruge ima važnu ulogu posredovanja prema donositeljima odluka. S druge strane, ne smijemo zaboraviti da je hrvatski institucionalni okvir inspiracija za mnoge druge zemlje koje uče iz hrvatskog primjera.

Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva je važan alat za rad udruga jer se kroz participativni proces definiraju elementi, od vizije i ciljeva do prioriteta i mjera. Naglasak bih stavila na važnost provedbe i osiguravanja sredstava za provedbu zacrtanih mjera, ali i na političku volju da se strategije usvajaju i uzimaju u obzir prilikom definiranja proračuna.

Važan element su i operativni programi za europske fondove, način njihove provedbe te uključivanje Ureda za udruge i samih udruga u promišljanje tih dokumenata i natječajne dokumentacije, kako ne bi bili nerealistični i teško provedivi.

U vrijeme osnivanja Ureda za udruge bila sam zamjenica direktora USAID-ovog Programa razvoja neprofitnih organizacija i voditeljica Programa financijskih potpora te sam imala priliku usko surađivati s Uredom, razmjenjivati ideje i planirati neke aktivnosti. Kasnije sam imala priliku pomagati u prvim programiranjima pretprijetnih fondova i izradi Uputa za podnositelje prijedloga projekata.

Bilo je to, rekla bih, uzbudljivo vrijeme zajedništva i promišljanja načina djelovanja i suradnje. U ovih dvadeset godina, puno toga se promijenilo. Ured je ojačao, stigli su europski fondovi i neki novi izazovi i zadaci. Europski fondovi su donijeli sredstva za rad udruga, ali i puno administracije, i nekako mi se čini da više nemamo vremena za druženja i zajedničko kreiranje vizije i puta kako do tamo doći.

Čini mi se da je okruženje za rad udruga postalo teže i zbog toga sam mišljenja da nam je Ured za udruge važno mjesto „obrane“ tog prostora. Veselim se budućem radu i zajedničkim uspjesima.

Lidija Pavić-Rogošić, ODRAZ - Održivi razvoj zajednice, članica EGSO-a

REGISTAR USPJEHA

Članovi Europskog gospodarskog i socijalnog odbora iz reda udruga izabrani su prema proceduri koja predstavlja primjer dobre prakse u Europi.

Priznanja Uredu za udruge

Priznanje Uredu za udruge u anketi nezavisnog internetskog portala H-ALTER

U tradicionalnoj anketi nezavisnog internetskog portala H-alter, istaknuti članovi udruga i novinari, koji prate područje razvoja civilnog društva ocijenili su promjene u radu Ureda za udruge i Savjeta za razvoj civilnog društva najpozitivnijim događajem na sceni civilnog društva u 2007. godini. S obzirom na rezultate ankete, predsjednik Ureda, dr. sc. Igor Vidačak, proglašen je osobom godine u 2007.

Ured za udruge na drugom mjestu po indeksu dobrog upravljanja u 2012. godini.

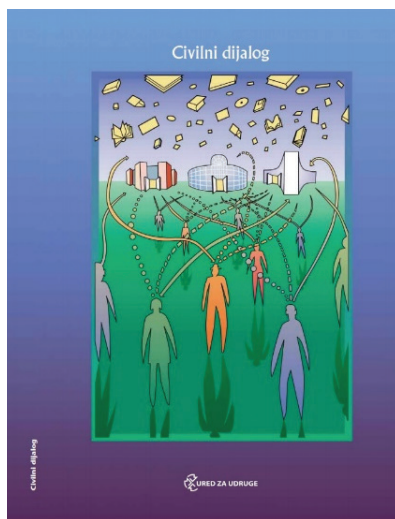

Povodom Svjetskog dana rješavanja sukoba 20. listopada 2016. Hrvatska udruga za mirenje (HUM) dodijelila je nagradu Uredu za udruge Vlade Republike Hrvatske u kategoriji Medijacijska nagrada za državnu instituciju.

Izdanja Ureda za udruge

Publikacije

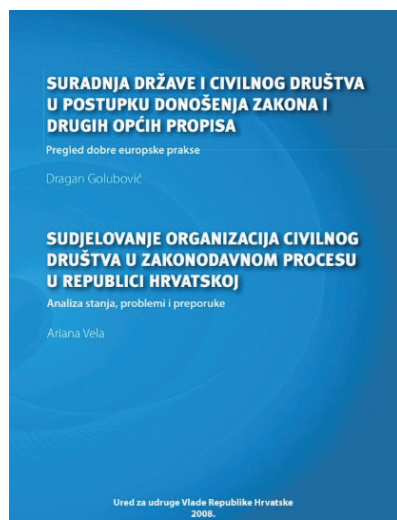
Civilni dijalog

Hrvatsko izdanje istraživanja Civil dialogue: making it work better autora Elodie Fazi i Jeremy Smith Ured za udruge objavio je 2007. godine. Ova studija nastoji istražiti dobre i loše prakse civilnoga dijaloga o pitanjima vezanim uz Europsku uniju te time dati zajednički doprinos aktualnoj raspravi o civilnom dijalogu. Imajući u vidu oskudnost domaće literature na ovom području, publikacija pridonosi nalaženju rješenja za izazove koji stoje na putu jačanju kulture dijaloga u Republici Hrvatskoj.

Naslov izvornika: Civil dialogue: making it work better
ISBN: 978-953-95792-2-5
Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, Zagreb, 2007.

**URED ZA
UDRUGE**
**GODINA
SURADNJE**

Suradnja države i civilnog društva u postupku donošenja zakona i drugih općih propisa: Pregled dobre europske prakse

Autor: Dragan Golubović

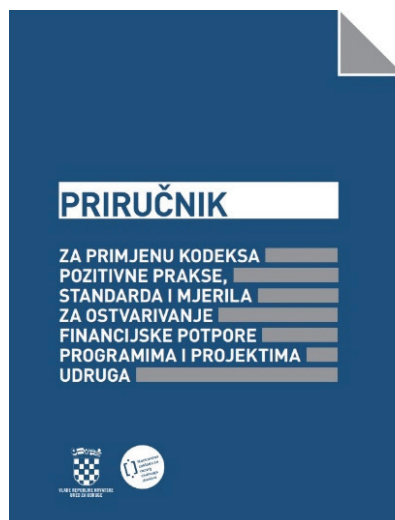
Sudjelovanje organizacija civilnog društva u zakonodavnom procesu u Republici Hrvatskoj: Analiza stanja, problemi i preporuke

Autorica: Ariana Vela

Publikacija razmatra različite mehanizme suradnje tijela državne uprave i organizacija civilnoga društva u postupku donošenja zakona i drugih općih propisa (savjetovanje i aktivno dioništvo).

ISBN: 978-953-95792-3-2

Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, Zagreb, 2008.

Priručnik za primjenu Kodeksa pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga

Kodeksom pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga, kojeg je Hrvatski sabor usvojio u veljači 2007., uređuju se osnovni standardi i načela postupanja tijela državne uprave i ureda Vlade RH u postupku odobravanja financijskih sredstava iz sredstava državnoga proračuna udrugama za provedbu programa i projekata koji su od osobitog interesa za opće/javno dobro. Svrha njegovog donošenja bila je učinkovitije korištenje raspoloživih resursa u društvu i racionalnog i transparentnog korištenja sredstava iz državnoga proračuna, prilikom dodjele sredstava udrugama za provedbu projekata i programa. Nakon donošenja Kodeksa, a slijedom rastućih

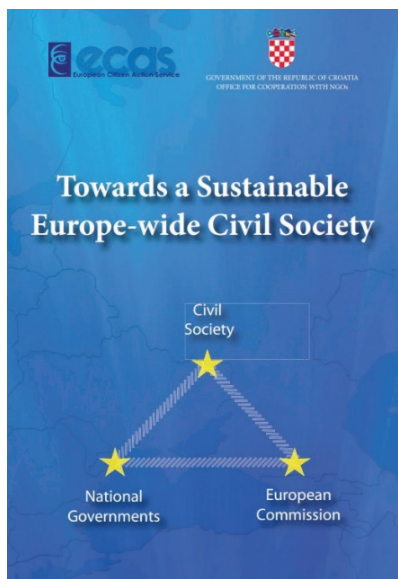

primjedbi na moguće nedosljednosti kod dodjele financijskih sredstava za projekte i programe udruga i ostalih organizacija civilnoga društva, te potencijalni sukob interesa, uočena je potreba izrade Priručnika za primjenu Kodeksa.

Urednice: Marija Boltek i Vesna Lendić Kašalo

ISBN: 978-953-99657-9-0

Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske i Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, Zagreb, 2008.

Towards a Sustainable Europe - Wide Civil Society

Publikacija analizira strategije i politike Europske unije usmjerene na jačanje i razvoj civilnoga društva na Zapadnom Balkanu, te u Turskoj, Moldaviji, Ukrajini i Ruskoj Federaciji, a sadrži 12 nacionalnih izvještaja prikupljenih na temelju istraživanja provedenog među širokim spektrom organizacija civilnoga društva.

Urednici: Kenan Hadžimusić, Elena Tegovska, Tony Venables
ISBN: 978-953-95792-5-6
Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske i European Citizen Action Service ECAS, 2008.

International Funding for Civil Society Development in Croatia: Overview of Main Sources 2004-07

U publikaciji su analizirane državne i međunarodne potpore razvoju civilnoga društva u Hrvatskoj, s posebnim osvrtom na potpore iz fondova Europske unije, a uključuje i preporuke za buduće aktivnosti.

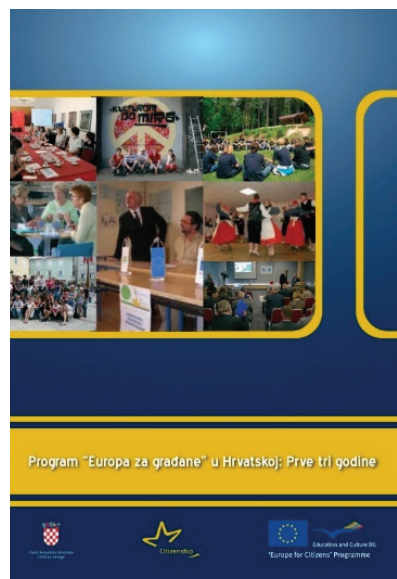
Autorica: Marina Škrabalo
ISBN: 978-953-95792-7-0
Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, 2008.

Programski vodič - Europa za građane 2007. -2013.

Programski vodič pomoć je potencijalnim podnositeljima projektnih prijedloga iz Hrvatske pri osmišljavanju i definiranju projekata za prijavu na program Europa za građane.

ISBN: 978-953-95792-6-3
Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, 2008.
ISBN: 978-953-95792-6-3 (Drugo izmijenjeno i prošireno izdanje)
Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, 2009.

Program "Europa za građane" u Hrvatskoj: Prve tri godine

Ovom publikacijom Ured za udruge, u svojstvu Kontakt točke programa Europa za građane, obilježio je tri godine sudjelovanja Republike Hrvatske u provedbi tog programa Europske unije. Publikacija sadrži sažeti prikaz projekata organizacija civilnog društva i jedinica lokalne i područne samouprave iz Hrvatske koji su ostvarili financijsku potporu u sklopu programa Europa za građane.

ISBN: 978-953-7752-02-6

Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, Zagreb, 2010.

Europski fondovi za organizacije civilnog društva u Hrvatskoj: zbornik uspješno provedenih projekata financiranih sredstvima Europske unije

Publikacija je zbornik projekata i pokriva širok spektar područja i tema važnih u procesu pristupanja Hrvatske Europskoj uniji, a odnose se na pitanja demokratizacije i zaštite ljudskih prava, zaštite okoliša i održivog razvoja, pružanja socijalnih usluga te sudjelovanja mladih (CARDS 2003/2004 „Dobro upravljanje i vladavina prava“, CARDS 2004 „Pružanje socijalnih usluga neprofitnog sektora“ i „Potpora organizacijama civilnog društva u području zaštite okoliša i održivog razvoja“ te Phare 2006 „Omogućavanje aktivnog doprinosa sektora civilnog društva u prepristupnom procesu za područja: demokratizacija i ljudska prava, zaštita okoliša i mladi“).

Urednica: Marina Buza-Vidas

ISBN: 978-953-7752-00-2

Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, Zagreb, 2010.

Kako uspostaviti djelotvoran dijalog između EU-a i organizacija civilnog društva

Prvi dio publikacije sadrži preporuke donositeljima odluka za provedbu djelotvornog dijaloga s mrežama civilnoga društva, a drugi dio preporuke organizacijama civilnoga društva kako bi bile transparentni i pouzdani partneri.

Naslov izvornika: How to establish an effective dialogue between the EU and civil society organisations

ISBN: 978-953-95792-9-4

Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, Zagreb, 2010.

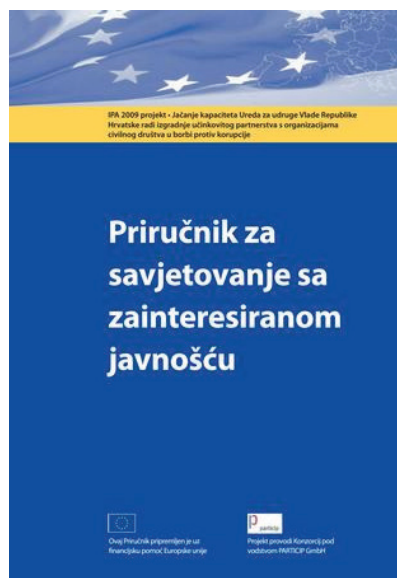
Smjernice za primjenu Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata

Smjernice je prihvatilo Povjerenstvo za praćenje provedbe mjera za suzbijanje korupcije na sjednici održanoj 27. srpnja 2010. kao podlogu za izobrazbu koordinatora za savjetovanje u tijelima državne uprave.

Urednica: Vesna Lendić Kasalo

ISBN: 978-953-7752-01-9

Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, Zagreb, 2012.

Priručnik za savjetovanje sa zainteresiranom javnošću

Priručnik za savjetovanje sa zainteresiranom javnošću nastao je u sklopu IPA 2009 projekta „Jačanje kapaciteta Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske radi izgradnje učinkovitog partnerstva s organizacijama civilnoga društva u borbi protiv korupcije“. U prvom dijelu priručnika razjašnjena su načela savjetovanja, drugi dio posvećen je postupku savjetovanja, dok je treći dio namijenjen postupku savjetovanja sa zainteresiranom javnošću na lokalnoj razini.

ISBN: 978-953-7752-03-3

Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, Zagreb, 2012.

Europski socijalni fond i podrška udrugama

Publikacija opisuje podršku Europskog socijalnog fonda (ESF) udrugama. Informacije u ovoj publikaciji obuhvaćaju razdoblja od 2000. do 2006. te od 2007. do 2013., uključno do 2009. godine. ESF je bio otvoren za tadašnjih 15 država članica EU. Dodatni su programi započeti 2004. kako bi se mogli zadovoljiti prioriteti 10 novih država članica.

Naslov izvornika: *The European Social Fund and its Support to NGOs*

ISBN: 978-953-7752-04-0

Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, Zagreb, 2012.

Government-Civil Society Partnership for Open and Transparent Law-making in Countries of South East Europe

Konferencija Government-Civil Society Partnership for Open and Transparent Law-Making in Countries of South East Europe okupila je 23. travnja 2014. u Zagrebu predstavnike vladinih institucija i udruga iz Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Hrvatske, Kosova, Makedonije i Srbije. Sudionici su razmijenili iskustva i izazove u reguliranju i primjeni savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u donošenju zakona i propisa, a njihova izlaganja objavljena su u istoimenoj publikaciji.

Urednica: Saša Šegrt

ISBN: 978-953-7752-06-4

Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, Zagreb, 2014.

Vodič za osnivanje udruge

Radi preglednosti i jednostavnijeg poduzimanja pojedinih koraka pri osnivanju udruge, u ovom su Vodiču istaknute ključne odredbe Zakona o udrugama i Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja Registra udruga RH i Registra stranih udruga u RH vezane uz postupak osnivanja i registracije udruga, a dodatno su naglašene odredbe koje su novina u odnosu na Zakon o udrugama koji je bio na snazi do 1. listopada 2014. godine.

ISBN: 978-953-7885-08-3

Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske i Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, Zagreb, 2015.

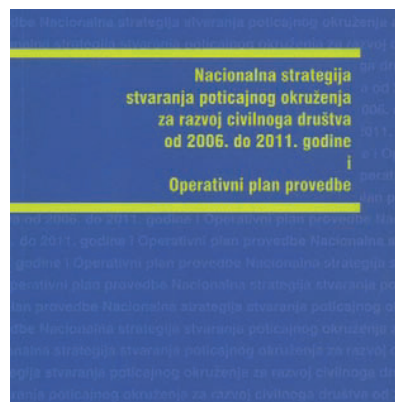

Iskustva organizacija civilnoga društva u provedbi projekata Europskog socijalnog fonda - Informativna brošura o projektima financiranim u okviru poziva na dodjelu bespovratnih sredstava Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske - Operativni program Razvoj ljudskih potencijala 2007. - 2013.

U publikaciji su predstavljene uspješno provedeni projekti, s osvrtom organizacija civilnoga društva koje su ih provodile na najveće izazove u provedbi projekata te na njihovo viđenje doprinosa projekata pozitivnim promjenama i učincima projekata na zajednicu, odnosno na društvo u cjelini.

ISBN: 978-953-7752-07-1

Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, Zagreb, 2016.

Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2006. do 2011. godine i Operativni plan provedbe

Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva daje osnovne smjernice koje se žele postići u petogodišnjem razdoblju kako bi se unaprijedio postojeći i stvorio novi pravni, financijski i institucionalni sustav potpore razvoju civilnoga društva, te stvorilo poticajno okruženje za daljnji razvoj civilnoga društva u Republici Hrvatskoj.

ISBN 978-953-95792-0-1 (hrvatska verzija)
ISBN: 978-953-95792-1-8 (engleska verzija)
Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, Zagreb, 2006.

Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2012. do 2016. godine

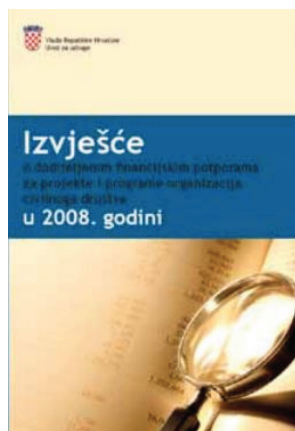
Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva 2012. - 2016. je dokument u kojemu se, na strateškoj razini, definiraju ciljevi koje Republika Hrvatska u sferi razvoja civilnoga društva želi postići u narednom petogodišnjem razdoblju. Dokument, osim uvodnih i završnih odredbi te pojmovnika, sadrži četiri glavna dijela: vrijednosno utemeljenje odnosa države i civilnoga društva, razvoj civilnoga društva u Hrvatskoj, područja Nacionalne strategije i provedba Nacionalne strategije.

ISBN 978-953-7752-05-7
Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, Zagreb, 2012.

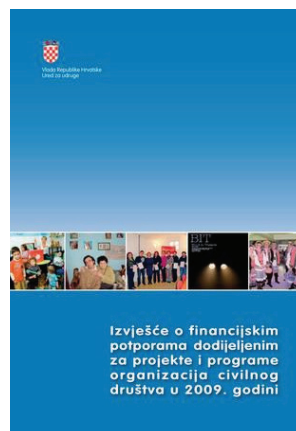
Izvešće o dodijeljenim finansijskim potporama za projekte i programe organizacija civilnoga društva u 2007. godini¹⁸

Urednik: dr. sc. Igor Vidačak
ISBN: 978-953-95792-4-9
Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, Zagreb, 2008.

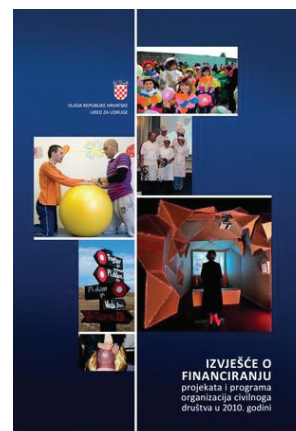
Izvešće o dodijeljenim finansijskim potporama za projekte i programe organizacija civilnoga društva u 2008. godini

Urednica: Vesna Lendić Kasalo
ISBN: 978-953-95792-8-7
Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, 2009.

Izvešće o finansijskim potporama dodijeljenim za projekte i programe organizacija civilnoga društva u 2009. godini

Urednica: Vesna Lendić Kasalo
ISSN 1847-649X
Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, Zagreb, 2010.

Izvešće o financiranju projekata i programa organizacija civilnoga društva u 2010. godini

Urednica: Vesna Lendić Kasalo
ISSN 1847-649X
Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, Zagreb, 2011.

¹⁸ Navedena su sva tiskana izdanja Izvešća. Ostale godine dostupne su u elektronskoj verziji na: <https://udruge.gov.hr/financiranje-programa-i-projekata-udrug-iz-javnih-izvora/2772>

Izvješće o financiranju projekata i programe organizacija civilnoga društva iz javnih izvora u 2011. godini

Urednica: Vesna Lendić Kasalo
ISSN 1847-649X

Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, Zagreb, 2012.

Izvješće o financiranju projekata i programa organizacija civilnoga društva iz javnih izvora u 2012. godini

Urednica: Vesna Lendić Kasalo
ISSN 1847-649X

Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, Zagreb, 2013.

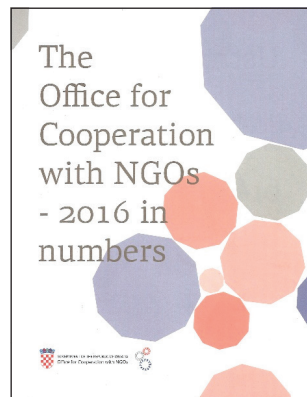
Izvješće o provedbi savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata u 2013. godini¹⁹

¹⁹ Navedeno je tiskano izdanje Izvješća. Ostale godine dostupne su u elektronskoj verziji na: <https://udruge.gov.hr/pristup-informacijama/savjetovanje-sa-zainteresiranom-javnoscu/provedba-kodeksa-savjetovanja/276>

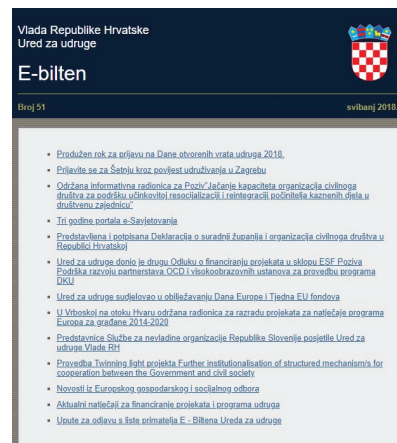
Izvješće o radu Ureda za udruge

Ured za udruge redovito je izrađivao godišnja izvješća o radu, a od 2007. godine počinje javno predstavljati svoje aktivnosti i rad kroz tiskanje dvogodišnjih odnosno godišnjih Izvješća o radu. Uz zahvale na suradnji suradnicima iz brojnih institucija i organizacija, Ured je pozivao sve zainteresirane da se jave s prijedlozima koji bi doprinijeli unapređenju rada Ureda.

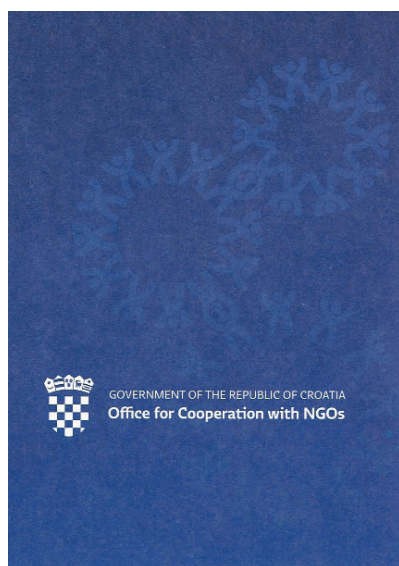
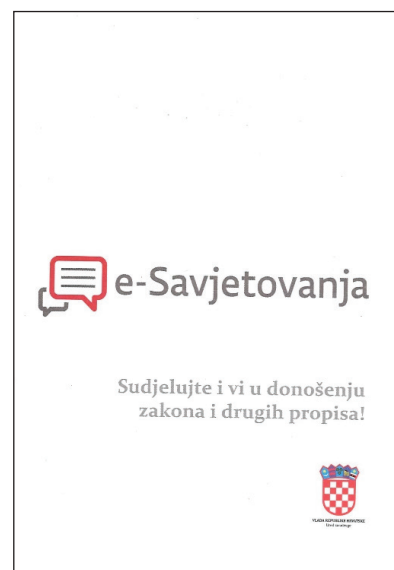
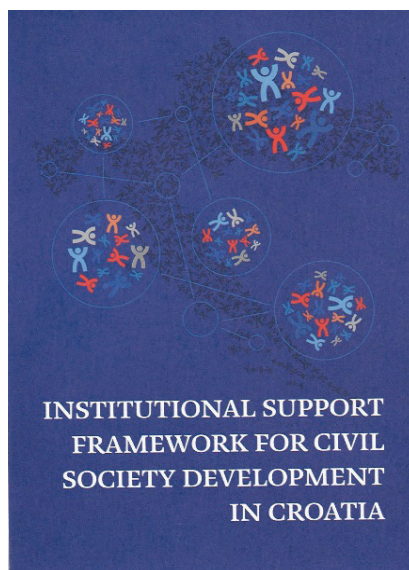
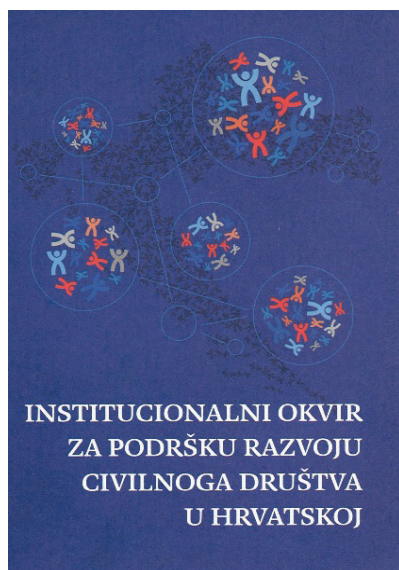
Bilten Ureda za udruge

Bilten Spونا izlazio je u tiskanom obliku od 1999. do 2007. godine. Nakon toga, Ured za udruge pokreće E-bilten.

Letci i promotivni materijali

Ured za udruge sudjelovao je u obilježavanju Dana Europe, 9. svibnja 2018.

Ured za udruge sudjelovao na Danima regionalnoga razvoja i EU fondova u Šibeniku, 5. listopada 2018.

**URED ZA
UDRUGE**

**GODINA
SURADNJE**

The office for NGOs in numbers

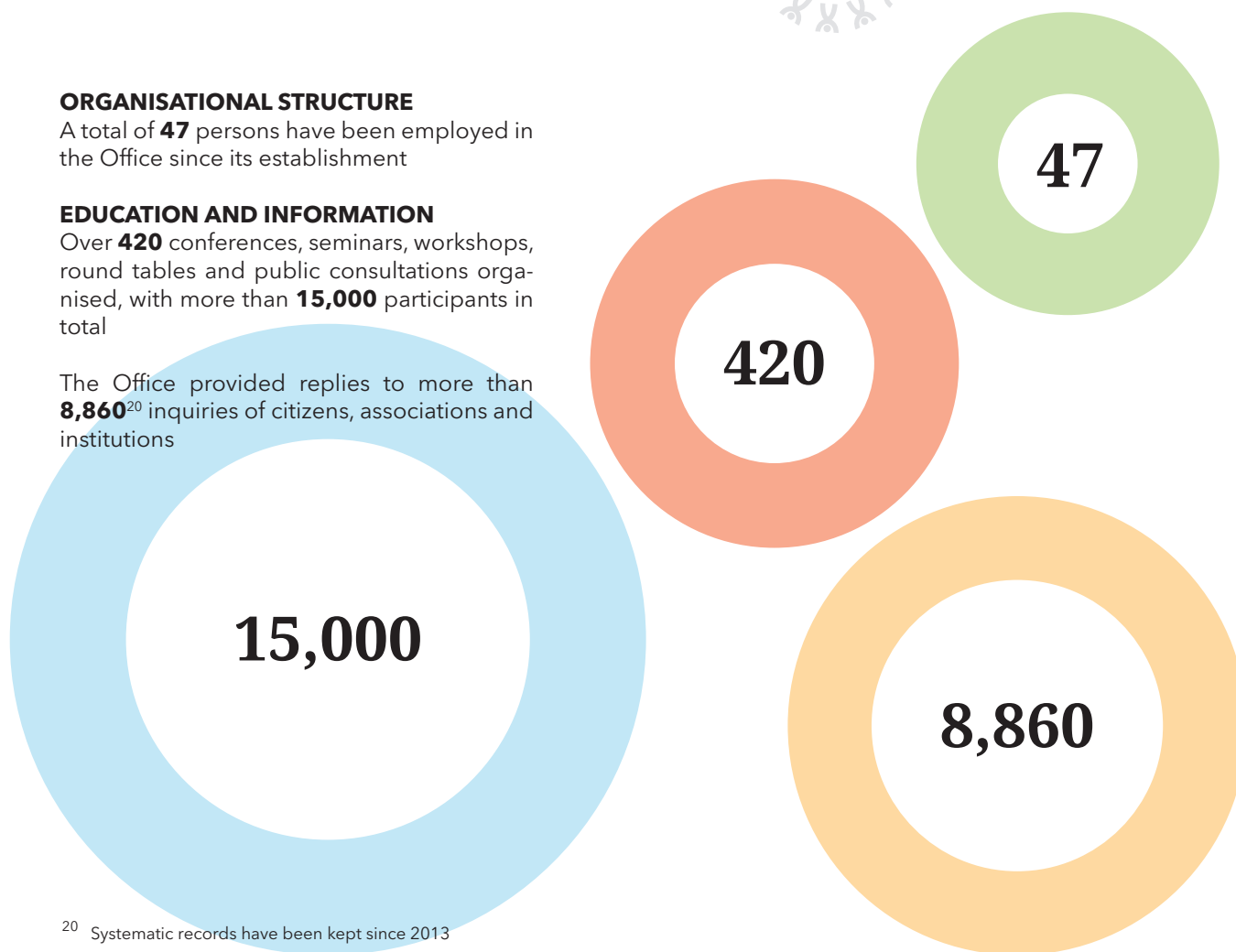
ORGANISATIONAL STRUCTURE

A total of **47** persons have been employed in the Office since its establishment

EDUCATION AND INFORMATION

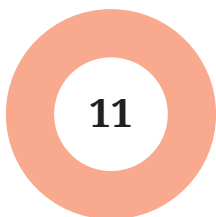
Over **420** conferences, seminars, workshops, round tables and public consultations organised, with more than **15,000** participants in total

The Office provided replies to more than **8,860**²⁰ inquiries of citizens, associations and institutions

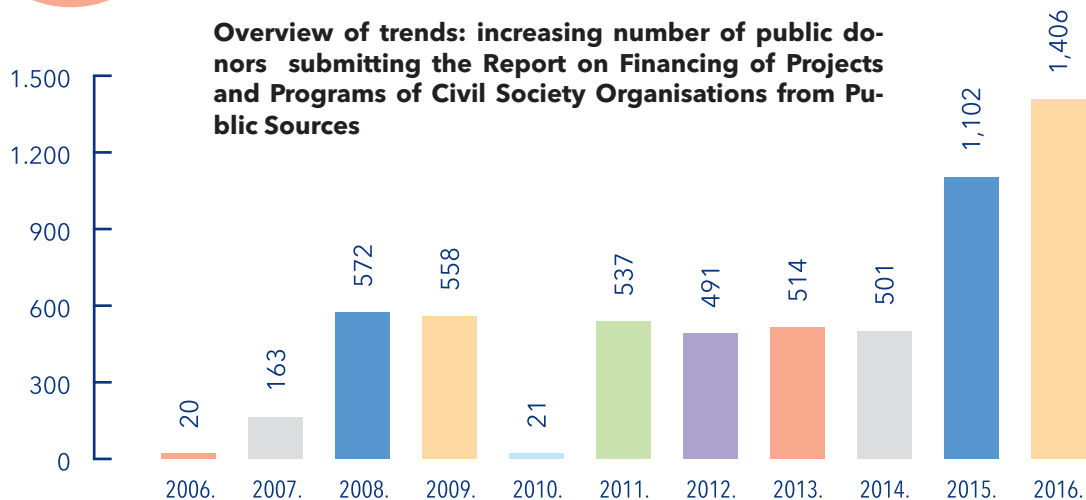

²⁰ Systematic records have been kept since 2013

REPORTING ON FINANCING OF PROJECTS AND PROGRAMS OF CSOs

The Office prepared 11 reports on financing of CSOs' projects and programmes from public sources

Source: Reports on Financing of Projects and Programs of Civil Society Organisations from Public Sources

CO-FINANCING OF EU PROJECT

Data on funds awarded through Public Calls for co-financing of EU projects of civil society organizations in the period from 2011 to 2018

EU projects implementation

CARDS PROGRAMME

Under the CARDS Programme the Office for NGOs implemented 5 projects: 3 grant award schemes targeted at civil society organisations and 2 technical assistance projects, with a total value of EUR 5,045,624.

PHARE PROGRAMME

Under the PHARE Programme the Office for NGOs implemented 2 technical assistance projects and 1 grant award scheme, with a total value of EUR 3,116,863.

IPA PROGRAMME

Under the IPA Component I the Office implemented 5 grant award programmes, i.e. 14 grant award schemes and 2 technical assistance programme, with a total value of EUR 18,570,382.

Under the IPA Component IV in 2013 the Office issued 3 grant award programmes, through which a total of EUR 2,992,989.09 were awarded.

EUROPEAN SOCIAL FUND

OPERATIONAL PROGRAMME HUMAN RESOURCES DEVELOPMENT 2007 - 2013: 71 projects contracted, with a total of HRK 30,056,259 awarded.

OPERATIONAL PROGRAMME EFFICIENT HUMAN RESOURCES 2014 - 2020: 65 projects contracted, with a total of HRK 73,890,940 awarded.

CARDS PROGRAMME
5,045,624 EUR

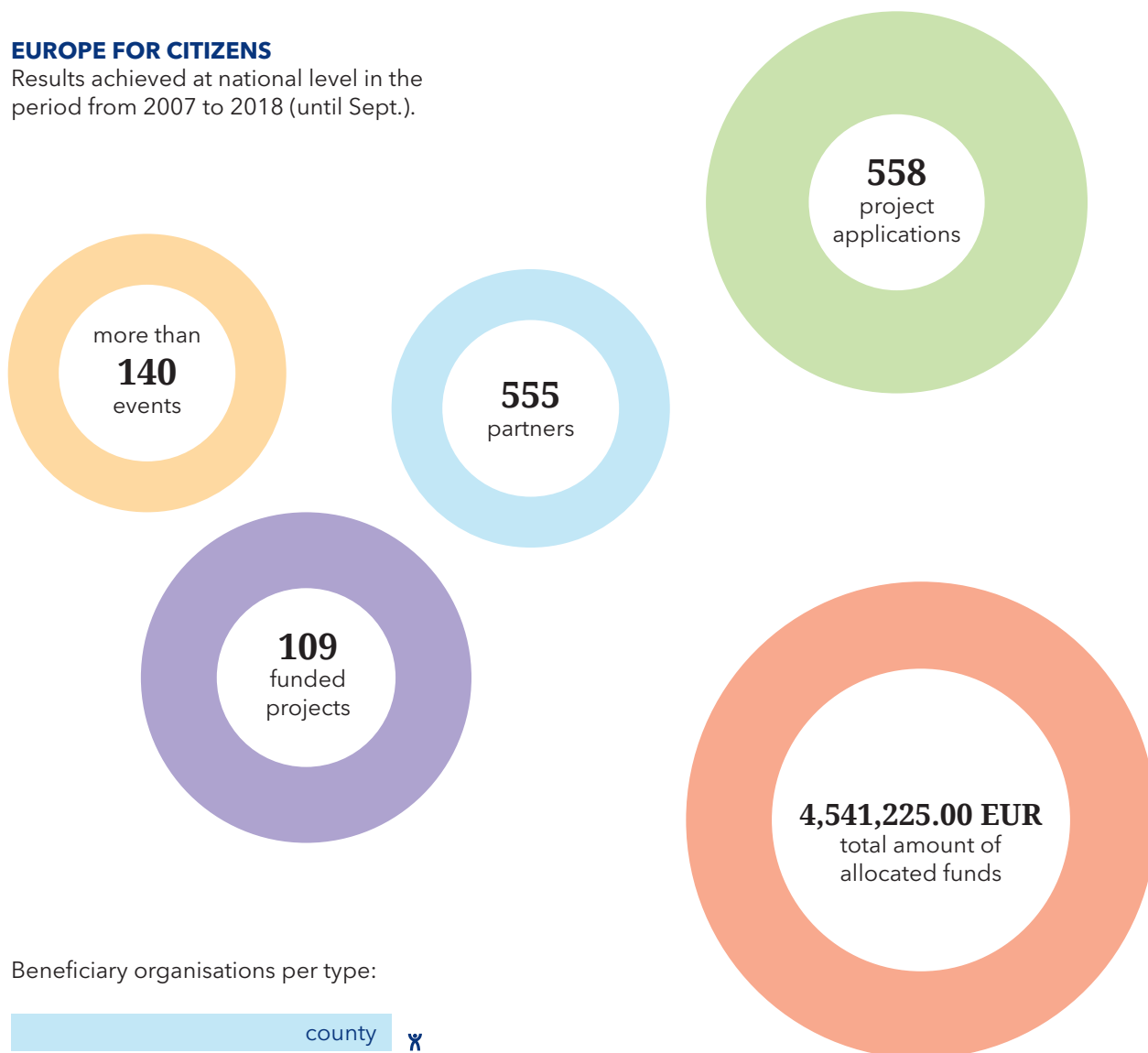
PHARE PROGRAMME
3,116,863 EUR

IPA PROGRAMME
21,563,371.09 EUR

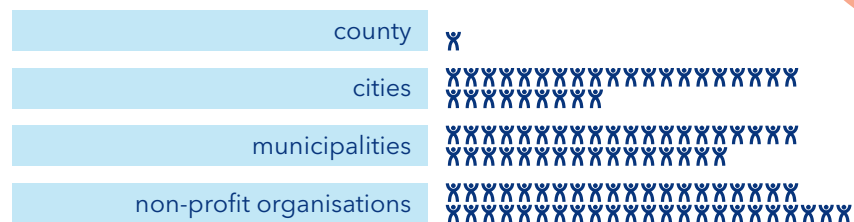
EUROPEAN
SOCIAL FUND
103,947,199 KN

EUROPE FOR CITIZENS

Results achieved at national level in the period from 2007 to 2018 (until Sept.).

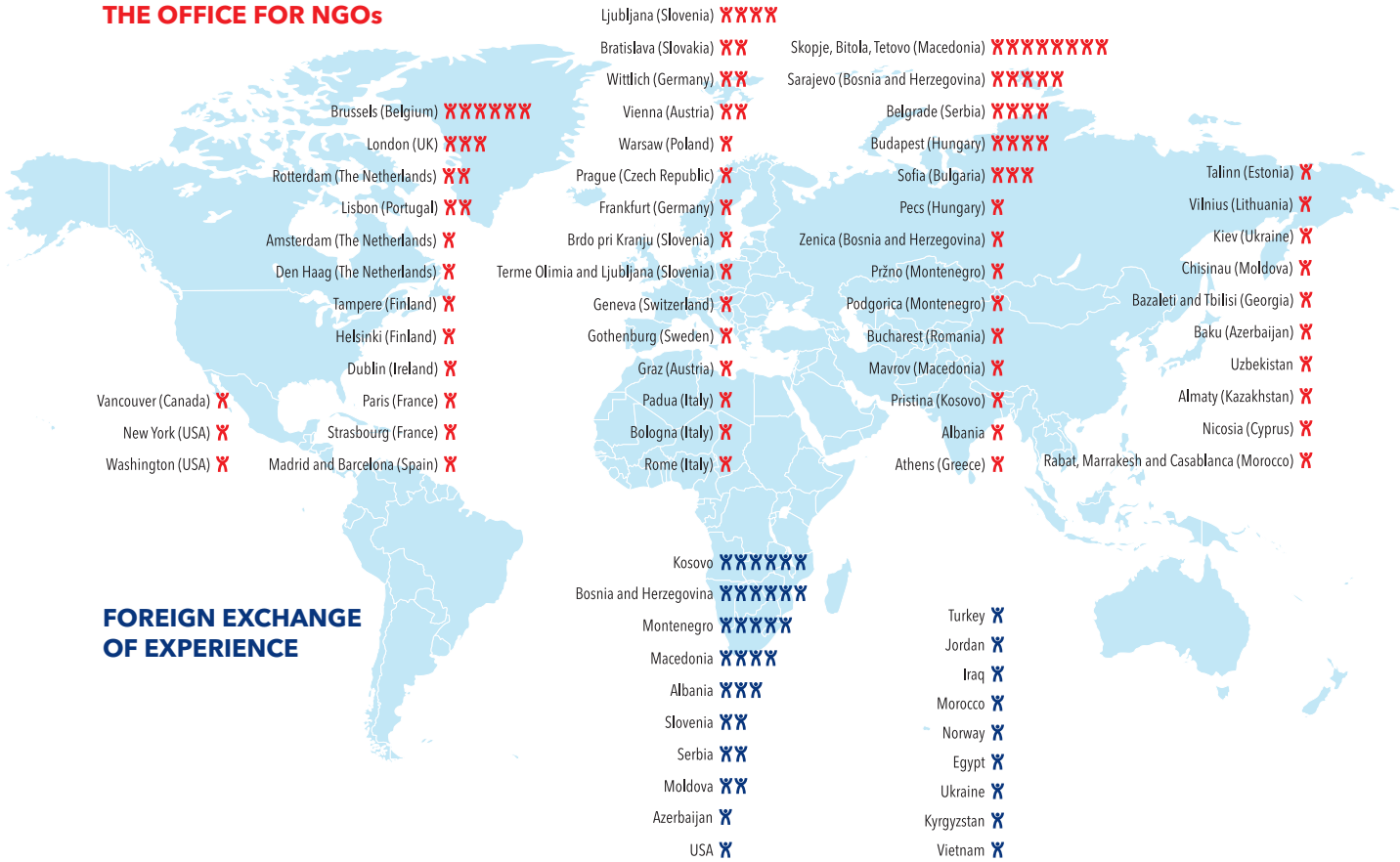

Beneficiary organisations per type:

International cooperation

STUDY VISITS RECEIVED BY THE OFFICE FOR NGOs

The Government Office for Cooperation with NGOs was founded in 1998 as an expert office of the Government of the Republic of Croatia with the aim of creating conditions for cooperation and partnership with civil society, especially with the citizens' associations in the Republic of Croatia.

VISION

Proactive and dynamic professional service to the Croatian Government, focused on continuously improving the quality of cooperation between civil society and the state.

MISSION

The Government Office for Cooperation with NGOs ensures an enabling legal, institutional and financial framework for activities of associations and encourages the development of civil society as an indispensable partner of the state in the preparation and implementation of public policy.

AIM

The effective and efficient coordination of public administration authorities when cooperating with associations and other civil society organizations (CSOs) in the preparation and implementation of public policy.

Scope of work of the Office for Cooperation with NGOs

IMPROVEMENT OF STRATEGIC AND NORMATIVE FRAMEWORK FOR CIVIL SOCIETY DEVELOPMENT

- drafting and systematic monitoring of the implementation of the National Strategy for the Creation of an Enabling Environment for Civil Society Development (strategija.udruga.hr)
- participating in drafting, continuous monitoring, analysis and evaluation of the normative framework regarding activities of associations and other CSOs

INCLUSION OF CITIZENS, CIVIL SOCIETY AND OTHER INTERESTED STAKEHOLDERS IN PUBLIC POLICY SHAPING

- coordination of work of public administration authorities in the field of development of consultation with the interested public, management of the central website „e-consultations“, as well as preparation of annual reports for the Croatian Government on the conducted consultation
- preparation and implementation of professional development and training of civil servants for implementation of effective public consultation
- provision of professional and administrative support to the Council for Civil Society Development as an advisory body of the Croatian Government
- monitoring the implementation of the Action plan of the Open Government Partnership initiative and providing expert and administrative support to the

Council of the Open Government Partnership Initiative

- organization of the NGOs Open Days with the aim of familiarizing the citizens and the wider public with programs and projects of interest to the public good implemented by the citizens' associations in Croatia (udruga.hr)

EFFICIENT FINANCING OF PROJECTS AND PROGRAMS OF ASSOCIATIONS IN THE INTEREST TO THE PUBLIC GOOD

- coordination of work of public administration authorities and other public institutions in the harmonization of policy, criteria and standards for financing projects of NGOs and other civil society organizations from public sources
- provision of expert assistance to national authorities and local and regional self-government units in the preparation and conduction of tenders for financing projects and programs from the state budget
- implementation of training programs for state and local officials with the aim of achieving efficient financing of projects and programs of associations in the interest of the public good
- preparation of reports for the Croatian Government on financing of programs and projects of CSOs from public sources

IMPLEMENTATION OF EU PROJECTS

- implementation of activities of programming, contracting, financial management, quality monitoring and monitoring the implementation of projects

providing support for civil society development, financed from EU funds and international financial mechanisms

- participation in the Management and Monitoring System of the use of the European Social Fund in the role of Intermediate Body Level 1

co-financing projects of citizens' associations and other civil society organizations which receive support from EU funds

National Contact Point for the EU program „Europe for Citizens“

INTERNATIONAL DEVELOPMENT COOPERATION

- cooperation with EU bodies, other international organizations and related institutions, in line with the domain of the Office
- implementation of activities of international development cooperation in providing support for civil society development

INFORMATION AND TRAINING

- organization of professional development and training programs in the field of developing cooperation with civil society, and in coordination with the State School for Public Administration and a number of local and regional self-government units
- providing information and expert assistance to the citizens and CSOs, within the domain of the Office

